

Socialnämnden

Tid: Tisdagen den 18 december 2018, kl. 08:30

Plats: Sessionssalen, Juneporten, Jönköping

Jullunch serveras kl. 12:00 på restaurang Guvernören

Kallelsen utsänds även till ersättarna som har rätt att närvara.
Ledamot som inte kan närvara bör själv kontakta ersättare.

Ärenden

Tid

1. Upprop
2. Protokollets justering
justerare: Per-Åke Göransson (alt. Mats Kåremalm el. Ulla Gunnevik Sandstedt)
*Skyndsamma ärenden justeras i samband med sammanträdet, alternativt dagen efter
3. Fastställande av dagordning
4. Information samt föredragningar i sakärenden
 - a) **Info:** Månadsrapport november, förenklad
Föredragande: Greger Kjellman 08:30-08:50
 - b) **Föredragning ärende 6-7:** Ida Jerdmyr 08:50-
 - c) **Info:** Tillståndsenhetens sammanställning och historik
kring serveringsärenden, de senaste fyra åren
Föredragande: Ida Jerdmyr -09:20
 - d) **Föredragning ärende 14:** Åsa Jonsson Sköld 09:35-
 - e) **Info:** Funktionen för ensamkommande barn,
sammanställning och historik kring de senaste fyra åren
Föredragande: Åsa Jonsson Sköld -10:10
 - f) **Föredragning ärende 9:** Miguel Bohman, Anna Bunninger 10:10-10:30
 - g) **Föredragning ärende 10:** Carin Wiberg, Lena Uddemar 10:30-11:00
 - h) **Föredragning ärende 11:** Carin Wiberg, Annika Åberg 11:00-11:20
 - i) **Föredragning ärende 13:** Marie Johansson, Johan Ljungdal 11:20-11:35
 - j) **Info:** Nytt inom förvaltningen
 - k) **Föredragning ärende 15:** Stefan Österström ca 14:00
 - l) **Genomgång av övriga ärenden**

SOCIALTJÄNSTEN
Besöksadress: Juneporten
V. Storgatan 16, Jönköping
social@soc.jonkoping.se
Fax diariet 036-10 77 85

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

5. Partigruppvisa överläggningar inför beslut i ärende 6-19
(Grupprum Trapp, bottenplan)
6. Serveringstillstånd; Leonella Matconsulting AB (Bueno Burger & Deli)
Jönköping, Nytt tillstånd
(omedelbar justering)
7. Serveringstillstånd; Fai & Vänner AB (Murphys) Jönköping, Ändrat tillstånd
(omedelbar justering)
8. Uppföljning av privata utförare 2018 och plan för 2019
9. Uppdrag att genomföra en fördjupad analys av insatsen personlig assistans
10. Genomlysning av processen för placering av barn och unga på institution
11. Ansökan om verksamhetsbidrag från Frälsningsarméns
familjecenter Vårsol för 2019
12. Genomlysning av försörjningsstödet
13. Kartläggning av hemlösheten i Jönköpings kommun under
vecka 40 2018
14. Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan
socialförvaltningen och Pingstförsamlingen i Jönköping – förlängning
av tiden för överenskommelse med justering av målgrupp och förslag
på en ny ersättningsmodell
15. Slutrapport rörande strategi för en sammanhållen, innovativ, långsiktig och
hållbar socialtjänst
16. Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2018
inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen
17. Meddelanden
18. Anmälan om delegationsbeslut
19. Övrigt

Ola Nilsson
Ordförande

Helene Fåglefelt Lindmark
Sekreterare

Socialnämnden

Uppföljning av privata utförare 2018 och plan för 2019

SN 2018:239

Sammanfattning

Enligt kommunfullmäktiges Program för uppföljning av privata utförare ska alla nämnder utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet av privata utförare ska följas upp. Socialförvaltningen har flera privata utförare som berörs av programmet. Det finns ett arbetssätt med systematisk uppföljning av dessa, som kontinuerligt förbättras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-11-27

Förslag till socialnämnden

- Plan för arbetet med uppföljning av privata utförare 2019 fastställs.

Ärende

Kommunfullmäktige beslutade den 20 oktober 2016 om Program för uppföljning av privata utförare, § 261. I detta program fastslås att alla nämnder har ett ansvar för att upprätta mål och riktlinjer för den verksamhet som bedrivs av privata utförare. Samtliga berörda nämnder ska utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Både socialnämnd och äldrenämnd beslutade i december 2016 om riktlinjer för verksamheten och plan för löpande uppföljning. Dessa bedöms fortfarande vara aktuella.

Resultat av 2018 års uppföljning

Under 2018 har avtalsuppföljningar och kvalitetsrevisioner genomförts med genomgång av bland annat utförarnas systematiska förbättringsarbete, resultat och målarbete samt egenkontroller. Egenkontrollerna under året har varit dokumentation, systematiskt förbättringsarbete, miljö samt basala

hygienrutiner med en plan för när och hur verksamheten tänkt genomföra dem under året 2018. I kontakten med utförarna följs tidigare avtalsuppföljningar upp med genomgång av eventuella brister, åtgärdsplaner och framtidsytande mål. Vid årets uppföljningar av privata hemtjänstutförare har teman utöver ovanstående varit kompetens, personalförsörjning och samverkan med bland annat den kommunala hälso- och sjukvårdsorganisationen.

<i>Uppföljningspunkter 2018:</i>	<i>Resultat:</i>
Utveckla uppföljningsarbetet inom äldreboendeområdet.	Ny rutin för systematisk verksamhetsuppföljning inom området har implementerats.
Utreda om informationen till allmänheten rörande privata utförare bör bli bättre i något avseende.	Arbete har påbörjats med att ta fram informationsmaterial riktat till både kommunala verksamheter och externa aktörer.
Verka för bättre struktur, överblick, samordningsmöjligheter och (i de fall där det är lämpligt) ett mer samlat utvecklingsarbete när det gäller uppföljning av privata utförare i förvaltningen. Den fastställda ansvarslistan ska användas och löpande utvärderas.	Samordning av uppföljningsarbetet av de privata utförarna förbättras fortlöpande genom dialog mellan förvaltningens olika verksamheter. Ansvarslistan är implementerad.
Slutföra arbetet med att få en fastställd process för upphandling och uppföljning av privata utförare.	Upphandlingsprocessen för LOU samt direktupphandling är fastställd. Delen avseende LOV är under arbete.
Fortsatt fokus på dokumentation hos de privata utförare där det bedöms nödvändigt.	Dokumentationen hos utförarna följs upp.

Plan för uppföljning år 2019

Förvaltningen ser fortsatt behov av fokus på uppföljning av privata utförare. Genom uppföljningen kontrolleras att de privata utförarnas uppdrag utförs i enlighet med lagar, föreskrifter, förfrågningsunderlag och avtal, att utförarnas interna kontroll är tillräcklig och att verksamheten drivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Uppföljningen är också ett led i att utveckla verksamheten. Flera olika verksamheter på förvaltningen är delaktiga i uppföljningen av privata utförare. Det är prioriterad fråga att fortsätta det kontinuerliga arbetet för samordning och ändamålsenlig struktur för uppföljningen. Från och med den 1 januari 2019 krävs det tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva hemtjänst som privat utförare inom Fritt val LOV. Förändringen innebär behov under

kommande år att se över kommunens strategiska uppföljning inom området för att säkerställa att insatserna är ändamålsenliga utifrån den tillsyn som IVO kommer att bedriva.

Uppföljningspunkter 2019:

- Förbättra förvaltningens interna samordning kring uppföljningen av privata utförare.
- Utredda behov av förändrade rutiner för uppföljning av privata utförare av hemtjänst med anledning av kommande tillståndsplikt inom IVO.
- Genomföra planerad informationsinsats avseende privata utförare.
- Fortsätta arbetet med att få en fastställd process för upphandling och uppföljning av privata utförare inom LOV.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Lisen Prinzencreutz
Administrativ chef

Beslutet expedieras till:

Lisen Prinzencreutz
Maria Lillieström
Ulrika Karlsson
Karin Pilkvist

Socialnämnden

9.

Uppdrag att genomföra en fördjupad analys av insatsen personlig assistans

Sn/2018:97 753

Sammanfattning

Socialnämnden fattade vid sitt sammanträde, den 15 maj 2018, beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en fördjupad analys av insatsen personlig assistans. Nämnden beslutade att uppdraget skulle återredovisas i december 2018.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-28

Förslag till socialnämnden

- Förvaltningens redovisning i tjänsteskrivelsen, daterad 2018-11-28, godkänns.

Ärende

Insatsen personlig assistans redovisade för 2017 ett underskott på 49,1 mnkr. En stor del kan förklaras med den övervältring av den statliga assistansersättning som skett under de senaste åren och som inneburit att kommunen har fått ta ett större ansvar för insatsen personlig assistans än tidigare. Syftet med uppdraget är ta reda på om det går att finna ytterligare förklaringar till det stora underskottet och som går att påverka med hjälp av förändrade interna processer.

Med stöd av en modell med ursprung inom kvalitetsarbete har förvaltningen använt olika statistiska metoder för att beräkna och analysera orsaker till kostnadsutvecklingen inom personlig assistans. Förvaltningen har försökt titta på olika aspekter som kan användas för att förklara kostnadsutvecklingen, men kan inte påvisa några andra förklaringar till kostnadsutvecklingen än vad som tidigare redovisats till nämnden. Av den analys som genomförts kan förvaltningen konstatera att den huvudsakliga orsaken till kostnadsutvecklingen är baserat på en volymutveckling av antalet ärenden samt antal beviljade timmar.

Ett fortsatt arbete vad gäller att hantera kostnadsutvecklingen inom personlig assistans kommer framställas i verksamhetsplan 2019 för socialnämnden.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Stefan Österström
Biträdande socialdirektör

Beslutet expedieras till:
Anna Bunninger
Martin Sinclair

Socialnämnden

10.

Genomlysning av processen för placering av barn och unga på institution/ Sn 2018:93

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade den 15 maj 2018 om en genomlysning av processen för placering av barn och unga på institution. Detta föranleddes av kraftigt ökade kostnader för institutionsplaceringar 2017. Genomlysningen innehåller bland annat en redovisning av det aktuella forskningsläget inom området, en kort beskrivning av barn- och ungdomsvårdens organisation och resurser och iakttagelser grundade på aktgranskningar och en rad intervjuer och samtal med chefer och medarbetare inom barn- och ungdomsvården, politiker i områdesnämnderna samt ungdomar, som varit föremål för institutionsvård.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-23
- Rapporten Barn och unga på institution – en genomlysning av placeringsprocessen, daterad november 2018

Förslag till socialnämnden

- Redovisningen av genomlysningen av processen för placering av barn och unga på institution godkännes.

Ärende

Ärendet berör direkt barn och unga i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Placering av barn och ungdomar på institution är en genomgripande åtgärd. Barn som vuxit upp i samhällelig vård riskerar att utvecklas ogynnsamt.

Genomlysningen resulterar i en rad förbättringsförslag som bland annat syftar till förbättring av beslutsunderlaget, att undvika akuta placeringar, förstärkning av nätverksarbetet, utveckling av samverkan och ökad kontinuitet i den unges professionella kontakter.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Carin Wiberg
Biträdande funktionschef IFO

SOCIALTJÄNSTEN
Besöksadress: Juneporten
V. Storgatan 16, Jönköping
social@jonkoping.se
Fax diariet 036-10 77 85

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

Beslutet expedieras till:

Annika Åberg

Carin Wiberg

Lena Uddemar

Barn och unga på institution

— en genomlysning av placeringsprocessen

Författare: Lena Uddemar och Carin Wiberg
November 2018
Ansvarig chef: Annika Åberg

Förord

Denna rapport handlar om processen för placeringar av barn och unga på institution. Samtidigt som forskningen säger att institutionsplaceringar inte ger önskvärda effekter utan tvärtom kan leda till att det går sämre för barnen så ökar våra kostnader för just institutionsplaceringar. Om vi ska minska omfattningen på placeringar behövs sannolikt förändringar. Därför innehåller denna genomlysning också en analys av vad som kan behöva göras. Finns det organisatoriska hinder, behöver stödstrukturer utvecklas. Eller är det annat som saknas? När placering är nödvändig blir frågan om barnet och familjen får den hjälp de behöver för att lösa sina problem eller om placeringen riskerar att bara bli en förvaring.

Processen för placeringar inom den sociala barn- och ungdomsvården är i sig svår att avgränsa. Socialtjänstens totala arbete, andra samhällsinstitutioners arbete och samhället i övrigt påverkar också om ett barn blir placerat eller inte. ”It takes a village to raise a child”. I denna rapport lägger man ändå fokus på vad som händer i processen inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård i Jönköpings kommun. Från när ett barn blir aktuellt för att placeras på institution, när barnet är placerat och när barnet ska tillbaka hem. Genomlysningen tar också upp vad befintlig forskning säger om resultaten av placeringar.

Arbetet inom den sociala barnvården är ofta mycket krävande. Som socialsekreterare möter man barn och familjer i svåra och kaotiska livssituationer. Det är mentalt påfrestande att se barn fara illa, göra sig själv illa eller inte ges möjlighet att utvecklas utifrån sin fulla potential. Socialsekreteraren ska också behärska administrativa, byråkratiska och juridiska regler och hantera påtryckningar utifrån. Det administrativa och byråkratiska arbetet har tagit mer och mer överhand inom socialtjänsten, framförallt inom myndighetsutövningen. Detta har lett till att mindre tid finns för att bygga relationer med barnen och deras familjer. Det sociala arbetet, som handlar om möten med människor som behöver hjälp, utforma insatser tillsammans med de berörda och tillse att bästa kända kunskap används, trängs undan.

Denna genomlysning väcker många frågor som pockar på svar och pekar på behov av förändringar inom barn- och ungdomsvården för att barn och unga som lever i utsatta livssituationer ska få bättre framtidsmöjligheter.

Annika Åberg
Funktionschef IFO

Sammanfattning

Genomlysningen har genomförts genom intervjuer med olika företrädare inom socialförvaltningens barn- och ungdomsvård, politiker i områdesnämnderna samt ungdomar med erfarenhet av placering på institution. Vidare har vi tagit del av aktuell forskning och andra rapporter och sammanställningar som rör institutionsplaceringar för barn och ungdomar. Vi anser att det behöver göras flera förbättringar för att placeringsprocessen ska fungera optimalt. Vi föreslår att resurserna inom barn och ungdom organiseras så att arbetet med familjens nätverk förstärks, i enlighet med arbetssättet Signs of Safety, och att HVB-uppföljarnas roll utvärderas. Sektionscheferna behöver få en rimlig arbetssituation för att bättre kunna stödja handläggarna och verka för att utveckla kvaliteten på beslutsunderlagen. Det interna samarbetet behöver utvecklas och förbättras. Ledningen behöver fatta generella beslut om när institutionsplacering är att föredra respektive bör undvikas. Likaså bör ledningen överväga att skapa akut- och pausplatser i egen regi på hemmaplan.

Innehållsförteckning

FÖRORD	2
SAMMANFATTNING	3
BAKGRUND OCH UPPDRAG.....	5
GENOMFÖRANDE	5
HISTORIK	6
AKTUELLT FORSKNINGSLÄGE.....	7
KOSTNADER FÖR INSTITUTIONSVÅRD BARN OCH UNGA.....	10
BARN- OCH UNGDOMSVÅRDEN I JÖNKÖPING	11
VÅRA IAKTTAGELSER.....	12
ANALYS OCH FÖRSLAG TILL FÖRBÄTTRINGAR.....	14
AVSLUTANDE REFLEKTIONER.....	20
REFERENSER	21

Bakgrund och uppdrag

Kostnaderna för barn- och ungdomsvården i Jönköpings kommun har under perioden 2005 – 2017 årligen ökat med i genomsnitt 6,4 procent. Det finns en demografikomponent bakom kostnadsökningen, men ökningen drivs mer av andra faktorer. Till stor del kan den förklaras med kraftigt ökade kostnader för placeringar av barn och ungdomar. Kostnaden för placeringar har de senaste fyra åren ökat med 59 procent. Antalet årsplaceringar har inte, sett över en längre period (2002 – 2017) ökat, utan snarare minskat något. Fler placerade barn och ungdomar är alltså inte huvudanledningen till kostnadsökningarna. Däremot har andelen placeringar på institution, som generellt är betydligt dyrare än placeringar i familjehem, successivt ökat i förhållande till andelen familjehemsplaceringar. Dygnskostnaden för institutionsvård har också ökat väsentligt mer än prisindex. 2017 överskreds budgeten för placeringar inom barn- och ungdomsvården med 40 mkr.

Samtidigt som kommunerna lägger stora summor på institutionsvård för barn och ungdomar finns det svenska och internationella studier som visar att resultatet av vården ofta är negativt. Barn och ungdomar klarar sig sämre efter en institutionsvistelse än barn och ungdomar som fått del av andra typer av åtgärder. Det gäller såväl skolresultat, ekonomi, kriminalitet och missbruk som psykisk och fysisk hälsa. Det finns alltså stora risker med att placera barn och ungdomar på institution. Det är därför berättigat att ställa frågan, inte enbart ut ett ekonomiskt perspektiv, om vi kan undvika institutionsvård till förmån för andra åtgärder.

Socialnämnden tog i maj 2018 beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en genomlysning av processen placering av barn och unga på institution med slutredovisning till nämnden senast i december 2018. Resultatet av genomlysningen ska utgöra underlag för eventuella beslut om förändringar i processen.

Genomförande

Vi har utgått från att kunskapen om vilka förändringar som behöver göras i placeringsprocessen till stora delar finns där verksamheten bedrivs. Vi har därför genomfört intervjuer/samtal med representanter för:

- Myndighetskontoren öster, väster och söder
- HVB-uppföljarna
- Familjebehandling
- Ungdomsbehandling
- HVB Kärrarp
- Tellus stödboende

Vi har i våra intervjuer/samtal fokuserat på det som fungerar, framgångsfaktorerna, men vi har också fått ta del av sådant som behöver förändras och förbättras.

Vi har samtalat med och fått information från fem politiker i områdesnämnderna. Vi har även intervjuat/samtalat med tre ungdomar med erfarenhet av att vara placerade på HVB av socialtjänsten i Jönköping.

För att få kunskap om vilka ungdomar som placeras har vi granskat ett 30-tal utredningar som rör barn och unga som placerats på institution. Det är slumpmässigt utvalda ärenden från samtliga tre områden. Vi har även granskat beslutsunderlag till områdesnämnderna.

Vi har tagit del av flera rapporter och utredningar som gjorts tidigare i socialförvaltningen som berör området placerade barn och unga, bland annat "Vägledning och metodstöd för socialtjänsten vid HVB-placeringar" utgiven av Regionförbundet i Jönköpings län.

Vidare har vi tagit del av en mängd forskningsrapporter, se redovisning under rubriken "Aktuellt forskningsläge". Vi har också tagit del av en rapport från FoU Södertörn "Signs-of-Safety i praktiken. En studie om användningen i Stockholms län" (FoU Södertörns skriftserie nr 164/18).

Vår rapport börjar, efter den inledande bakgrunden, med en kort historik och därefter en redogörelse för hur vi uppfattar det aktuella forskningsläget kring placerade barn och ungdomar. Därefter redogör vi för de iakttagelser vi gjort utifrån den samlade informationen från de ovan redovisade källorna. Vi avslutar med en analys och förslag till förbättringar.

Historik

Institutioner för barn och ungdomar har funnits i Sverige sedan mitten av 1800-talet. De ansågs då vara en möjlighet för fattiga och utsatta barn att få del av en god hemliknande miljö, något deras föräldrar inte kunde ge dem. De var också viktiga redskap för att påverka barn och ungdomar samt deras föräldrar i önskad riktning. Lagstiftarens intentioner var dock att fosterhem skulle prioriteras, framförallt för de så kallade vanvårdade barnen. Trots detta började anstalter för barn och ungdomar inrättas i allt större skala i början av 1900-talet. Antalet institutioner var som störst under 1930- och 1940-talen för att sedan minska kraftigt under hela efterkrigstiden fram till socialtjänstreformen på 1980-talet. Sverige hade vid denna tidpunkt en liten institutionssektor som framförallt drevs av offentliga huvudmän. Efter socialtjänstreformen förändrades statens styrande och likriktande roll. De särskilda ungdomshemmen (tidigare statliga ungdomsvårdsskolor) kunde drivas av kommun eller landsting. De fördes senare åter till staten. HVB-begreppet infördes och fältet öppnades för enskilda aktörer. Utvecklingen har därefter gått mot ett ökat enskilt ägande.

Institutionerna har genom åren varit omdiskuterade. Det har återkommande förts en kritisk diskussion om vad det innebär för unga att vistas på institution med anställd personal istället för i sina hem. Men det har också funnits en stark behandlingsoptimism och

förväntan från samhället att institutionsvistelsen ska lösa problem med de unga och påverka dem i önskad riktning. (*Barnavårdens institutioner: framväxt, ideologi och struktur. Doktorsavhandling Stockholms universitet 2000. Marie Sallnäs*).

Aktuellt forskningsläge

Bakgrund

Till skillnad från de flesta länder domineras dygnsvården i Sverige av barn som placeras i tonåren. Familjehemsvård är fortfarande vanligast men institutionsvård har ökat radikalt sedan början av 1980-talet, även bland yngre barn. Många barn har erfarenhet av både familjehems- och institutionsvård. Yngre barn placeras som regel i familjehem, ibland efter kort tid på institution. För barn som kommer i vård under tonåren är institution vanligare, och deras vårdkarriärer blir ofta en blandning av institutions- och familjehemsvård.

Bilden av yngre barn som placeras i dygnsvård är densamma i de flesta västländer. Det är barn till ensamstående mammor med låg utbildning och försörjningsstöd, ofta i kombination med våld, missbruk och/eller psykisk ohälsa i familjen. Förskolebarn med gynnsam socioekonomisk bakgrund hamnar sällan i dygnsvård. Risken är 250 gånger högre för små barn med en ensam, lågutbildad och arbetslös mamma med upprepat behov av försörjningsstöd. För den gruppen handlar det om ett barn av sju. Majoriteten av de barn som årligen tas in till dygnsvård är tonåringar. Deras bakgrund är mer blandad jämfört med yngre barn. För runt varannan pojke och var tredje flicka är barnets eget beteende ett bidragande skäl till placering.

Instabilitet, d v s att placeringar avslutas oplanerat, är ett problem i alla länder. Avbrutna placeringar bland förskolebarn i familjehemsvård har ofta en bakgrund i konflikter mellan föräldrarna och familjehemmet. Bland placeringar av tonåringar är instabiliteten rejält större än för yngre barn, såväl i familjehems- som i institutionsvård. Undantag är vård i SIS särskilda ungdomshem och familjehemsplaceringar hos en släkting till barnet.

Effekter av institutionsvård

I allmänhet finns det inte mycket kunskap om hur institutionerna i Norden fungerar och hur det går för ungdomarna. Det är en paradox att man lägger stora resurser på att placera ungdomar på institution, men mycket få resurser på att ta reda på hur de fungerar. I de nordiska länderna finns det inte några effektstudier, endast ett fåtal resultatstudier och ett antal registerstudier.

Såväl svenska som norska registerstudier visar att barn klarar sig sämre inom flera områden, exempelvis när det gäller behov av försörjningsstöd och att avsluta gymnasieutbildning, efter en institutionsvistelse än barn där man valt andra typer av åtgärder. På internationell nivå visar forskningsresultat att vissa institutionsformer ger positiva resultat medan andra i själva verket kan förstärka ungdomarnas problem. Risken för negativ utveckling ökade ju längre institutionsvistelsen hade varit.

Forskningen indikerar generellt sett att institutionsvistelsen kan vara en lämplig åtgärd för ungdomar med mycket avvikande beteende/problem, men däremot vara skadlig för mer

väl fungerande ungdomar, särskilt om dessa placeras på samma institution. Även bland ungdomar med allvarliga beteendeproblem finns det skillnader som har betydelse för placeringsbesluten. Man kan framförallt skilja mellan olika grupper utifrån den ålder då beteendeproblemen börjar. Barn med beteendeproblem från tidig ålder har som ungdomar ofta liten eller ingen erfarenhet av prosociala (motsats till antisociala) miljöer och har ofta många riskfaktorer. Ungdomar där problemen etableras sent har också beteendesvårigheter, men de har ofta erfarenhet av hur man fungerar prosocialt, de har bättre sociala färdigheter och färre riskfaktorer. Internationell forskning pekar på att om dessa grupper blandas på samma institution kan det öka problembeteendet hos dem där problemen etablerats sent.

Institutionsåtgärder där fokus ligger enbart på barnen och ungdomarna räcker sällan i sig för att uppnå varaktiga förändringar. Tidigare har många tänkt att ungdomar skulle kunna bli hjälpta av att de avlägsnas från samhällssituationen och placeras på en institution, där de stärks för att kunna fungera i samhället. Forskning har visat att även om institutionsbehandlingen varit framgångsrik går effekten förlorad när ungdomarna kommer tillbaka till samhället. Det finns därför en allt större förståelse och acceptans för att det krävs mer komplexa insatser för att uppnå varaktiga positiva resultat. Flera har dragit slutsatsen att om det ska uppstå varaktiga förändringar måste familjen involveras redan från början på ett sådant sätt att familjen ses som en resurs, och att detta är en nyckelfaktor för att lyckas. Omfattande forskningsgenomgångar har visat att det är viktigt att lägga fokus på att stärka fyra centrala skyddsprocesser. Dessa fyra processer utgörs av:

- Föräldrainvolvering och en fungerande familj
- Förmåga till självreglering och självkontroll
- Social kompetens
- Skolanknytning/skolprestationer

Flera metaanalyser har konstaterat att om inte dynamiska riskfaktorer på flera olika livsområden förändras är det låg sannolikhet för att institutionsvistelsen lyckas.

I många studier framhålls betydelsen av eftervård och familjearbete. Internationellt sett har den allmänna slutsatsen varit att det är låg sannolikhet för att en institutionsvistelse ska lyckas, oberoende av dess längd, om inte riskfaktorer på hemorten (familj, vänner/fritid och skola) förändras. Bristande inkludering av föräldrar i behandlingen och utebliven efterbehandling förefaller utgöra de största hindren för att de resultat som uppnåtts ska bestå efter utskrivningen.

Hälsa och skola för barn i dygnsvård

Barn i social dygnsvård är en högriskgrupp för såväl somatisk som psykisk ohälsa före placeringen och under tiden i vård. Personer som varit placerade i dygnsvård har rejält högre dödlighet under unga vuxna år jämfört med jämnåriga.

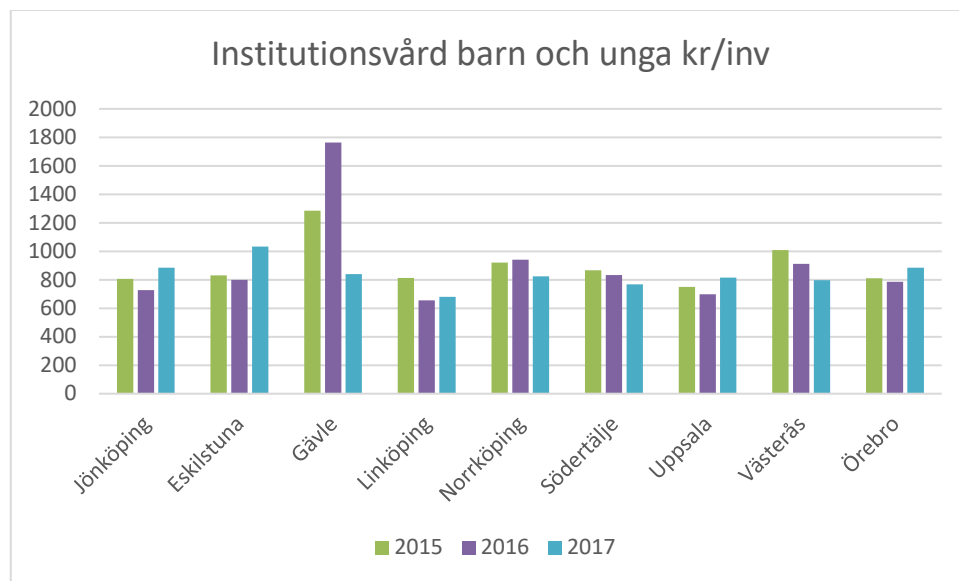
Forskning visar att barn som varit i social dygnsvård hade lägre utbildning i vuxen ålder än jämnåriga med samma begåvning, men också lägre än jämnåriga med samma betyg från grundskolan. Runt var tredje hade vid 26 års ålder bara grundskola, jämfört med en av tolv bland andra jämnåriga. Få hade nått högskoleexamen. Den låga utbildningsnivån hos vuxna som växt upp i social dygnsvård kan inte förklaras med att de skulle ha radikalt lägre kognitiv kapacitet än jämnåriga, men inte heller med att de skulle ha annorlunda utbildningsambitioner. En rad registerstudier visar att låga betyg i grundskolan inte hade något samband med föräldrars missbruk och psykisk ohälsa och inte heller med ålder vid placering eller placeringstid. Däremot har forskning enhälligt funnit att familjehemsföräldrar, institutionspersonal, lärare och socialarbetare ofta har pessimistiska förväntningar på barnens skolgång.

Sammanfattningsvis konstateras att barn som växt upp i samhällsreligård har i ung vuxen ålder extrema överrisker för ogynnsam utveckling. Exempel är självmordsbeteende, missbruk och kriminalitet. Den höga förekomsten av dåliga skolresultat har starka statistiska samband med dessa resultat.

(Ovanstående redovisning har hämtats från en omfattande sammanställning bestående av 112 separata svenska och internationella forskningsrapporter sammanställda av FORTE, forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd. Forskningssammanställningen var presenterad i tidskriften "Forskning i korthet", nr 4 2015.)

Kostnader för institutionsvård barn och unga

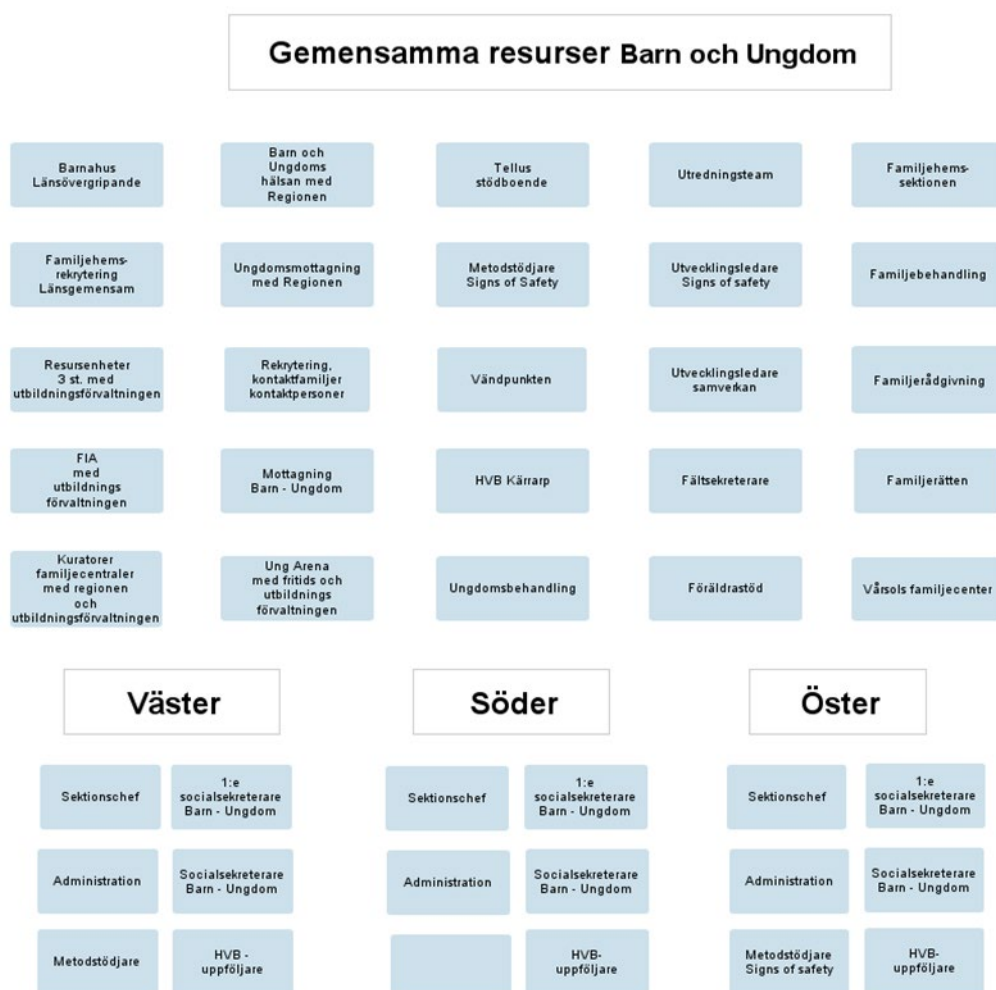
Uppgifterna i nedanstående tabell är hämtade ur från Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada). Jönköpings kostnader för institutionsvård barn och unga de tre senaste åren skiljer sig inte nämnvärt från andra jämförbara kommuner. I genomlysningen har vi därför valt att inte göra någon ytterligare omvärldsbevakning. Detta kan dock komma att bli aktuellt i ett senare skede.

Barn- och ungdomsvården i Jönköping

Barn- och ungdomsvården i Jönköpings kommun är uppdelad i två områden under ledning av varsin områdeschef, Barn och ungdom myndighet och Barn och ungdom resurs.

Myndighetsdelen, som totalt har ca 160 tillsvidareanställda medarbetare, leds av sex sektionschefer. Resursdelen har ca 90 tillsvidareanställda medarbetare, som leds av fem sektionschefer. Bilden nedan visar den mångfald av verksamheter som tillsammans bildar kommunens barn- och ungdomsvård.

Våra iakttagelser

Vilka barn och ungdomar placerar vi på institution?

Efter granskning av akter och samtal med chefer och medarbetare i barn- och

ungdomsvården, politiker i områdesnämnderna och ungdomar som varit placerade på institution konstaterar vi att det inte finns några ”lätta placeringar”.

Mindre barn placeras på institution tillsammans med en eller båda föräldrarna, i syfte att utreda föräldraförmågan. Det rör sig om föräldrar med olika komplexa problembilder – svagbegåvning, missbruk, psykisk ohälsa och kriminalitet. Dessa placeringar är avgränsade i tid och resulterar oftast antingen i hemgång med öppenvårdsinsatser från socialtjänsten eller i placering av barnen i familjehem.

Merparten av de placeringar vi granskat gäller dock ungdomar, såväl pojkar som flickor. Det handlar om ungdomar med psykisk ohälsa, suicidtankar, missbruk av alkohol och andra droger, kriminalitet, självskadebeteende, svagbegåvning eller aggressivt och utagerande beteende, ofta flera faktorer i kombination. Det förekommer inte sällan misstankar om neuropsykiatriska funktionshinder. Några ungdomar har fått diagnos medan andra väntar på utredning. Samtliga ungdomar vi har stött på har problem i skolan och dålig skolnärvaro. Många – men inte alla – kommer från familjer med sociala problem, ibland i generationer bakåt.

Det är vanligt förekommande med våld i familjerna, både riktat mot kvinnan/mamman och mot barnen. Hård kontroll förekommer också, i de fall vi tagit del av är det främst riktat mot flickorna.

Utredning och beslutsunderlag

Utredningarna är av skiftande kvalitet. Det finns exempel på bra utredningar med tydlig utredningsplan och vårdplan. Det förekommer dock att utredningsplanen saknas. Påfallande ofta ser vi en bristande tydlighet i vårdplanen, både avseende innehållet i behandlingen och tidsplanen. Det är ofta svårt att följa ”den röda tråden” i utredningarna.

Innan beslut tas om placering av en ungdom ska ett orosmöte hållas. Det är ett möte mellan ansvarig socialsekreterare och 1:e socialsekreterare och behandlare och samordnare från öppenvården tillsammans med ungdomen och vårdnadshavare. På mötet görs en skyddsbedömning som ligger till grund för beslut om insats eller om pågående insats ska fortsätta. Orosmötet ger utrymme för eftertanke innan placeringen och möjlighet att tillsammans överväga alternativa åtgärder. I granskningen ser vi att beslut om placering på HVB ofta tas utan att det föregåtts av orosmöte.

I IFO:s ledning har man för snart tio år sedan tagit beslut att metoden Signs of Safety ska användas inom barn- och ungdomsvården. Det är ett säkerhetsorienterat, samarbetsstyrkt och styrkebaserat synsätt och arbetssätt med systemteoretisk grund. Fokus ligger på att göra barn, föräldrar och andra involverade delaktiga och engagerade i samtal och dialog runt den oro som finns för barnet eller den unge. Man ska tillsammans tänka igenom och diskutera fram en planering som innehåller lösningar där barnet eller den unge får sina behov tillgodosedda och blir tryggad och säker. Vi kan inte se så mycket av detta arbetssätt i utredningarna. Vi kan inte utläsa att verktyget i Signs of Safety används. Vi ser endast något enstaka fall där nätverket involveras på ett kraftfullt sätt. I några ärenden förefaller

det finnas resurser hos familjen och nätverket, utan att detta involveras till hjälp för barnet/den unge.

Vi saknar ofta analyser i utredningarna före beslut om åtgärder. Riskerna med institutionsvård analyseras till exempel inte alls, inte heller diskuteras de med föräldrar och den unge själv. Vi kan skönja en bristande insikt om effekter av institutionsvården och forskningsresultat angående institutionsvård hos många medarbetare.

De beslutsunderlag som presenteras för områdesnämnderna innehåller en stor mängd text från BBIC. Det har ofta inte sammanställts utan ter sig som ett ganska osorterat material. Redovisning av tidigare åtgärder presenteras ofta i svepande ordalag utan att man specificerar vilka åtgärder ungdomen/familjen fått del av, till exempel konstateras endast att ”öppenvårdens resurser har uttömts”. Bedömning och analys, som är viktiga för beslutsfattaren - och naturligtvis för familjen - är inte alltid tydliga i beslutsunderlaget.

Placering på institution

En stor andel av placeringarna sker akut – trots att kontakten med socialtjänsten funnits sedan länge. Det saknas beredskap på hemmaplan att hantera akuta situationer och då väljer man istället att placera den unge på institution på annan ort. I akuta situationer finns sällan möjlighet att välja den institution som matchar den aktuella ungdomens specifika behov, man får helt enkelt ta vad som finns.

Då beslut om placering av en ungdom på institution tagits lämnas ärendet över till en HVB-uppföljare. 2008 tillsattes tre sådana tjänster. Uppdraget var då att ta ansvar för respektive lokalkontors HVB-placeringar och utveckla förvaltningens institutionsarbete. Idag finns sex tjänster, två per kontor. Efter placeringen av den unge på institution tar HVB-uppföljaren över kontakten med ungdomen. Någon gång finns tidigare handläggare med som medhandläggare men ofta bryts denna kontakt mellan ungdomen och handläggaren.

Enligt forskning är ett aktivt nätverksarbete under institutionsvården en av förutsättningarna för att utskrivningen till hemmiljön ska lyckas. Vi ser inte mycket av det i vår granskning – det är snarare regel än undantag att arbetet med familj och nätverk på hemmaplan ”pausas” under institutionsplaceringen.

Det ursprungliga uppdraget för HVB-uppföljarna har successivt förändrats utan att det har förtydligats. Det saknas styrning från ledningsnivå och samsyn om vilket uppdrag en HVB-uppföljare ska ha. Arbetssättet skiljer sig mellan områdeskontoren och mellan enskilda tjänstemän och det saknas gemensamma rutiner.

Utskrivning från institution

Omprovning av vården görs av områdesnämnd var sjätte månad. I vårdplanen saknas ofta tidsperspektivet – det kan tydas som att det är underförstått att placeringen kommer att vara långvarig. Målen i vårdplanen – vad ska uppnås under vården? – är ibland svåra att mäta och det kan vara svårt för en ungdom att förstå vad hen måste uppnå för att skrivas ut från institutionen.

I slutfasen av institutionsvården kopplas ofta öppenvården in för att planera utskrivning till familjen eller till eget boende.

Implementeringen av Signs of Safety

I de fortlöpande samtal vi haft med chefer och medarbetare har vi märkt att arbetssättet Signs of Safety successivt fått större legitimitet i barn- och ungdomsvården, både inom myndighetsutövningen och resursdelen. Kanske börjar metoden äntligen "sätta sig" i organisationen? Det finns dock skillnader, både mellan kontor och enskilda handläggare, i vilken utsträckning metoden och verktygen används.

Övriga iakttagelser

Att arbeta med nätverket och hitta alternativ på hemmaplan istället för att göra akuta placeringar kräver trygga handläggare med "is i magen". Inte sällan finns starka påtryckningar från omvärlden, t ex skolan, att flytta den unge från hemorten. Det krävs struktur, tid och styrka att stå emot snabba placeringar till förmån för "hemmaplanslösningar". I samtal med socialsekreterare och 1:e socialsekreterare har vi fått till oss att en aktiv och närvarande sektionschef och regelbundna strukturerade träffar kring placeringsnära ärenden är viktiga "bromsar" för att skapa trygghet hos socialsekreterarna och undvika alltför snabba placeringslösningar.

Då man följer ett ärende över tid ser man att det är vanligt med flera handläggarbyten. En del byten är svåra att förhindra, som vid handläggares sjukskrivning, föräldraledighet eller byte av tjänst. Andra handläggarbyten är resultat av arbetets organisation, t ex överflyttning från mottagningsenhet till områdeskontor och byte till HVB-uppföljare vid beslut om vård på institution. Oavsett orsak leder det till en bristande personkontinuitet i ungdomens kontakt med socialtjänsten.

Vi ser att många ungdomar som placerats på institution blir föremål för flera omplaceringar. Inte sällan placeras man som barn i familjehem och flyttas till HVB i tonåren. Det är inte heller ovanligt att man flyttar från HVB till SIS-institution. Vi har sett exempel på ungdomar som, av olika skäl, omplacerats från den ena institutionen till den andra ett flertal gånger.

Den bristande tillgången på bostäder är ett problem som motverkar "hemmaplanslösningar". Vi har fått information om ett par ärenden där familjens trångboddhet orsakat så stora påfrestningar för syskonen att det bidragit till placering på HVB av en ungdom. Vi har också sett i några fall att institutionsvården inte kan avslutas innan bostad finns, vilket leder till onödigt långa placeringar.

Analys och förslag till förbättringar

Den sociala barnvården beskrivs ibland som en av socialtjänstens viktigaste och samtidigt svåraste uppgifter. Familjerna själva begär sällan hjälp från socialtjänsten utan oftast aktualiseras barn och unga av polis eller skolpersonal. Ytligt sett kan det handla om ett bråkigt och stökigt beteende eller att barnet misstänks fara illa hemma. Men under

utredningen kommer det ofta fram en rad andra problem, exempelvis våld eller försummelse i familjen. Beslut av socialsekreterare innebär stora ingrepp i barns och familjers liv så det gäller att besluten som fattas är väl underbyggda.

Vi bedömer att socialförvaltningens barn- och ungdomsvård har goda förutsättningar att ge barn och unga samt deras familjer stöd och hjälp med god kvalitet. Det finns personal som är kunniga och engagerade och personalomsättningen har set senaste året dämpats något. Socialförvaltningens barn- och ungdomsvård har mycket resurser i egen regi att tillgå, se skissen i inledningen av denna rapport. Ledningen för barn- och ungdomsvården har målmedvetet under flera år försökt implementera arbetssättet Signs of Safety i alla delar av verksamheten. Det finns en stabil grund och en tydlig inriktning från ledningen att arbeta utifrån detta arbetssätt. Nu ser vi att det börjat "sätta sig" i verksamheten. I studien från Stockholm (FoU Södertörns skriftserie nr 164/18) framhålls att en av framgångsfaktorerna när det gäller arbetet med Signs of Safety är att hela organisationen är involverad för att modellen ska kunna genomföras och hålla över tid.

Vi har i genomlysningen gjort iakttagelser som vi rekommenderar bör leda till följande förbättringar inom socialtjänstens barn och ungdomsvård i Jönköping.

Förstärk nätverksarbetet

Mot bakgrund av det redovisade forskningsläget och förvaltningens inriktning mot att arbeta utifrån Signs of Safety anser vi att arbetet med familj och övrigt nätverk behöver stärkas samt vara mer aktivt och inte pausas i samband med en institutionsplacering. Att aktivera nätverket runt barnet eller ungdomen är centralt i Signs of Safetys arbete med att stärka tryggheten och säkerheten för utsatta barn. I de forskningsstudier vi tagit del av framgår också att familjens involvering i behandlingen och eftervård är nyckelfaktorer för att lyckas. Vi ser i vår genomlysning att öppenvårdsinsatser ofta har föregått en placering på institution men i samband med institutionsplaceringen avslutas öppenvårdsbehandlingen för att eventuellt aktualiseras i samband med utskrivningen. Under en institutionsplacering är i stället HVB-uppföljarna aktiva och tar över arbetet med att följa upp vården på institutionen och planera för utflytten. Både kontakten med socialsekreteraren och öppenvården pausas alternativt avslutas. Vi ser risker med denna organisering då den inte stödjer det synsätt som barn och ungdomsvården omfattar och inte heller den forskning som vi tagit del av. Vi anser att det finns fördelar med att öppenvården ges möjlighet att under en längre tid följa barnen, ungdomarna och familjerna i syfte att arbeta med att stärka nätverket och att möjliggöra behandling på hemmaplan. Att öppenvården tillsammans med handläggarna på myndighetskontoren är med både före, under och efter placeringen medför också att personalkontinuiteten stärks i förhållande till nuvarande organisering då HVB-uppföljarna tar vid i samband med en placering på institution. Brist på kontinuitet kan ge skador när det gäller tilliten till den hjälp och stöd socialtjänsten erbjuder. Vid en institutionsplacering bör därför institutionen och öppenvården arbeta parallellt.

- *Organisera resurserna inom barn- och ungdomsvården så att arbetet med nätverket runt barnet och den unge och dennes familj förstärks.*

- *Skapa en process som stärker den professionella kontinuiteten runt ungdomen och familjen.*

Stärk sektionscheferna inom myndighetsutövningen

Sektionscheferna och 1:e socialsekreterarna har en viktig roll inom flera områden och är nyckelpersoner för att kunna genomföra de förändringar som vi föreslår. I rollen som sektionschef och 1:e socialsekreterare ingår bland annat att driva förvaltningens linje med att arbeta med familjernas nätverk genom Signs of Safety och att stödja handläggarna i utredningsarbetet. Vi ser t ex att orosmöten, som ska föregå en placering på institution, inte alltid genomförs. Sektionschefen och 1:e socialsekreterare är viktiga för att säkerställa att så sker. De har också en viktig uppgift när det gäller att undvika akuta placeringar och att utveckla samarbetet mellan myndighetsenheterna och öppenvården samt HVB och stödboenden i egen regi. Vad vi erfarit har 1:e socialsekreterare oftast en arbetssituation som möjliggör att aktivt kunna vara ett stöd till socialsekreterarna i arbetet med insatser till barn och ungdomar och deras familjer. I samtal vi haft med sektionschefer, 1:e socialsekreterare och socialsekreterare lyfts även vikten av att ha en närvarande chef fram för att undvika ”snabba placeringslösningar”. Ett sådant närvarande chefskap förutsätter att man inte har alltför många medarbetare.

- *Se över arbetsgruppernas storlek inom myndighetsutövningen.*

Utvärdera HVB-uppföljarnas roll och uppdrag

Som vi beskrivit under rubriken ”Våra iakttagelser” har HVB-uppföljarna inte något tydligt eller enhetligt uppdrag. Det saknas ett gemensamt arbetssätt och gemensamma rutiner för deras arbete och de har ofta fått arbeta utifrån sina egna erfarenheter. De saknar mandat att fullt ut styra placeringsprocessen, exempelvis att kräva att orosmöten hålls innan en placering sker.

Eftersom vi ser fördelar med att nätverksarbetet kommer in tidigt och finns med som stöd för familjen över tid ser vi risker med att HVB-uppföljarna tar över placeringsansvaret från handläggarna vid en placering på en extern institution. Nackdelarna är främst att personalkontinuiteten för familjerna bryts och att det blir fler personer inblandade vilket försvårar samsynen. För att kunna skapa förtroende för socialtjänstens arbete är personalkontinuitet en viktig komponent. Det finns många ”naturliga” brott i personalkontinuiteten, exempelvis föräldraledighet eller byte av arbete, så det är viktigt att motverka brott i personalkontinuiteten när det är möjligt.

Vi anser att en översyn av HVB-uppföljarnas roll och uppdrag bör ske i ljuset av de övriga förändringarna vi föreslår, såsom förstärkt nätverksarbete och en förstärkning av sektionscheferna.

- *Utvärdera HVB-uppföljarnas roll och uppdrag.*

Förbättra beslutsunderlaget

De beslutsunderlag som ligger till grund för insatser inom socialtjänsten, exempelvis placering på institution, behöver förbättras. Det gäller framförallt analysdelen där det kan vara svårt att se vilka överväganden som ligger till grund för ställningstagande om insats. Det går inte alltid att utläsa varför en specifik insats har föreslagits och på vilket sätt denna insats ska svara mot den enskildes behov. Det förs sällan resonemang i utredningen om vilka alternativa insatser som övervägts. Inte heller finns angivet om riskerna med en placering på institution har övervägts. Beslutsunderlagen består i flera fall av en alltför stor obearbetad textmassa vilket gör att det är svårt att överblicka innehållet. Svårigheterna med att dokumentera barn- och ungdomsärenden har uppmärksammats i hela landet. SKL har med stöd av Socialdepartementet drivit ett utvecklingsarbete för att underlätta och effektivisera dokumentationen av barn- och ungdomsärenden. Jönköping har deltagit i detta projekt och förhoppningsvis innebär det att kvaliteten på dokumentationen på sikt förbättras.

Vidare behöver vårdplanerna förbättras så att de bli tydligare och med mer uppföljningsbara mål. Det bör också i vårdplanen framgå hur arbetet med föräldrarna och övrigt nätverk ska utformas under placeringen och hur planeringen för hemgången ska se ut.

Beslutsunderlaget och vårdplanen är viktiga dokument för alla inblandade såväl för barnet, familjen och nätverket som för de professionella och beslutsfattande politiker. Det ger de berörda möjlighet till insyn och delaktighet och är viktiga verktyg för den framtida planeringen. Vårdplanen ska vara styrande för hur arbetet runt barnet eller ungdomen ska organiseras.

- *Förbättra beslutsunderlagen, framförallt analys, vårdplan och planering för hemgång.*

Utveckla samverkan mellan myndighet och öppenvård, HVB och stödboende i egen regi

Samverkan och samarbete mellan handläggare och öppenvård, HVB och stödboende är många gånger avgörande för att resultatet ska bli lyckat.

För att kunna minska antalet externa placeringar krävs att Socialförvaltningens egna resurser samverkar och samarbetar på ett bra sätt. För att samverkan mellan olika enheter inom en myndighet ska fungera krävs både tid och ett strukturerat arbetssätt. Det finns på många håll ett väl fungerande samarbete men det behöver utvecklas för att kunna fungera i alla delar.

- *Utveckla samarbetet och samverkan mellan myndighetsenheterna och öppenvården, HVB och stödboendet i egen regi.*

Klargör när institutionsplacering är att föredra respektive bör undvikas

Med stöd av forskningsresultat och de samlade erfarenheter som finns inom Socialförvaltningen bör ledningen klargöra, på en generell nivå, under vilka omständigheter institutionsvård är att föredra. På samma sätt bör man klargöra när institutionsplacering bör undvikas. Exempelvis kan man på goda grunder, med forskningsstöd, konstatera att det är olämpligt att placera ungdomar utan erfarenhet av missbruk eller kriminalitet på institutioner där ungdomar med dessa problem finns. Det finns då risk för ”smittoeffekt” dvs. att ungdomarna lär sig negativa beteenden som de tidigare inte hade.

Vi tror att ett tydligt fokus mot nätverksarbete och hemmaplanslösningar också måste följas av dessa ställningstaganden för att underlätta för utredare och beslutsfattare.

- *IFO:s ledningsgrupp bör på en generell nivå ta ställning till när institutionsplacering är att föredra respektive bör undvikas.*

Överväg möjligheten att skapa akut- och pausplatser på hemmaplan

Det finns många fördelar med att undvika akuta placeringar på institution. För att en placering på institution ska bli framgångsrik krävs en noggrann planering och ett tydligt uppdrag/vårdplan till institutionen. Detta hinner man ofta inte med vid en akut placering. Processen inför en placering finns tydligt beskriven i såväl myndighetsprocessen som i Regionförbundets vägledning och metodstöd för socialtjänsten vid HVB-placeringar. I dessa dokument beskrivs noggrant vad som bör föregå en institutionsplacering. Vi anser att barn och ungdomsvården mer aktivt bör arbeta för att undvika akuta placeringar. I vissa fall är det inte möjligt att undvika akuta placeringar men det är då en fördel om dessa kan ske på hemmaplan eftersom kontakten med socialsekreterare och öppenvård finns mer lättillgänglig. Det blir inte heller en så ingripande åtgärd för barnet och familjen om barnet inte behöver flytta långt från familjen. Det underlättar även kontakten mellan familj, övrigt nätverk och de professionella.

En kortare pausplacering för att mobilisera nätverket runt barnet och ungdomen är att föredra framför en mer ingripande åtgärd som en placering på institution.

Vi tror att sektionschefer och 1:e socialsekreterare har en stor roll i detta arbete. Vi ser att i de områden där sektionschef och 1:e socialsekreterare arbetar mer intensivt med dessa frågor görs akuta placeringar i mindre utsträckning.

- *Överväg möjligheten att skapa akut- och pausplatser i egen regi på hemmaplan.*

Övriga synpunkter

- *Lång väntan på psykologiska och psykiatriska utredningar försvårar socialtjänstens arbete*
- *Sprid kunskap om Signs of Safety i hela IFO-organisationen, för att undvika konflikter och missförstånd mellan barn-och ungdomsvården och övriga arbetsgrupper och handläggare.*
- *Fortsatt arbete med bostadsfrågan för att undvika att placeringar görs eller förlängs på grund av bostadsbrist.*
- *Undersök behovet av att ha särskild personal eller team som arbetar med säkerhetsplaneringar för att hjälpa och stötta handläggarna i det arbetet så att fler säkerhetsplaneringar genomförs.*

Avslutande reflektioner

Vårt uppdrag har varit att göra en genomlysning av processen placering av barn och unga på institution och vårt resultat redovisas i denna rapport. I samband med arbetet med genomlysningen har vi fått ta del av synpunkter och tankar från många olika håll, såsom sektionschefer, handläggare, politiker och ungdomar med egen erfarenhet av att vara placerade på institution. Samtalen har varit intressanta och inspirerande och gett oss flera olika infallsvinklar och perspektiv på barn- och ungdomsvården. Vi vill slutligen redovisa några reflektioner som faller utanför vårt uppdrag men som vi tänker kan vara viktiga inför det fortsatta förbättringsarbetet.

En fråga som vi vill lyfta är om det finns tillräckliga resurser på hemmaplan, i egen regi, för att vara ett reellt alternativ till en extern placering på institution? Kan vi exempelvis genomföra orosmöten och säkerhetsplaneringar i den omfattning som behövs? Är öppenvården och HVB och stödboende i egen regi rustade för att vara ett alternativ till externa institutionsplaceringar?

Vi tror också att det kan behövas okonventionella lösningar för familjer för att kunna undvika en så drastisk åtgärd som en placering på institution innebär. Vi har i våra intervjuer och samtal fått höra att föräldrar är så trötta och slutkörda att de inte alltid orkar ta hand om och stötta sina barn och ungdomar, de har provat allt och känner sig uppgivna. Även det övriga nätverket kan vara slutkört. Kan man tänka sig att erbjuda familjer exempelvis städhjälp, praktisk hjälp med barnen eller annan hjälp i hemmet under en begränsad period för att de ska ha kraft och ork över att stödja och hjälpa sina barn? Kanske behöver familjen under en begränsad tid ökad ekonomisk hjälp för att kunna fokusera på barnen? Vi tror och vet att det finns många tankar om hur man kan hitta lösningar ”utanför boxen” inom barn- och ungdomsvården i Jönköping. Det är viktigt att nya och kreativa lösningar får prövas och att goda exempel kan spridas inom förvaltningen.

Lena Uddemar
Socialt ansvarig socionom

Carin Wiberg
Biträdande funktionschef IFO

Referenser

Handbok för institutionsarbetet inom barn- och ungdomsvården, Socialförvaltningen Jönköping, Hans Bergman, HVB-samordnare, 2007.

Vägledning och metodstöd för socialtjänsten vid HVB-placeringar, Erik Nordström, Regionförbundet Jönköpings län, 2013.

Barn och unga som placerats i HVB – en utredning med fokus på psykisk hälsa med förslag till förbättringar, Socialtjänsten i Jönköping, Lars Bergstrand, 2013.

Barnavårdens institutioner: framväxt, ideologi och struktur. Doktorsavhandling Stockholms universitet, Marie Sallnäs, 2000.

Institutionsbehandling av ungdomar, vad säger forskningen? Tore Andreassen, 2003.

Barn och unga i familjehem och HVB, handbok om socialnämndens ansvar och uppgifter, Socialstyrelsen, 2012.

Forskningssammanställning bestående av 112 separata svenska och internationella forskningsrapporter sammanställda av FORTE, forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd. Forskningssammanställningen var presenterad i tidskriften "Forskning i korthet", nr 4 2015.

Kärlek Lycka + Svek = Tårar, SIS unga berättar, 2017

Signs-of-Safety i praktiken. En studie om användning i Stockholms län. FoU Södertörns skriftserie nr 164/18.

Socialnämnden

11.

Ansökan om verksamhetsbidrag från Frälsningsarméns familjecenter Vårsol för 2019

Sn/2018:118 700

Sammanfattning

Frälsningsarméns familjecenter Vårsol ansöker om bidrag för 2019 för faktiskt kostnad för stödinsatser man genomför med personer i Jönköpings kommun. Man ansöker om att "Barn som anhöriga" ska omfatta alla de barn och ungdomar som Vårsol arbetar med, oavsett målgrupp. Man ansöker också om att Jönköpings kommun även ska finansiera enskilda stödsamtal och mindre grupper, t ex syskongrupper, för barn och unga som bor i kommunen. Man för också fram att man är angelägen om en fortsatt diskussion om ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan kommunen och Frälsningsarmén.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-19

Ansökan från Vårsols familjecenter, inkommen 2018-09-12

Förslag till socialnämnden

- Frälsningsarméns familjecenter Vårsol beviljas ett verksamhetsbidrag för 2019 med 122 195 kronor.
- Förvaltningen ges i uppdrag att fortsätta diskussionerna med Frälsningsarmén om förutsättningarna att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Ärende

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt och indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Bakgrund

Socialförvaltningen har sedan i början av 2000-talet årligen tecknat avtal med Frälsningsarméns familjecenter Vårsol om gruppverksamhet för barn med psykisk ohälsa. Antalet barn som fått samtalsstöd har successivt minskat. 2016 fick 89 barn tillgång till gruppsamtal fördelade på 20 grupper. 2017 minskade antalet barn till 42, fördelat på fyra grupper. Till och med september 2018 har 29 barn, fördelade på 6 grupper, fått samtalsstöd. 2018 tecknade socialförvaltningen ett avtal med Frälsningsarméns familjecenter Vårsol, där man beviljades 119 098 kr i verk-

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

samhetsbidrag och 558 462 kr som bidrag för faktisk verksamhet i form av samtalsgrupper för barn.

Frälsningsarmén och förvaltningen har under 2018 fört diskussioner om att teckna avtal om ett idéburet offentligt partnerskap – IOP. Under våren deltog man gemensamt på workshop om IOP arrangerat av Forum – idéburna organisationer med social inriktning. Där påbörjades en diskussion om att utifrån en gemensam samhällsutmaning finna en plattform för ett sådant samarbete. Diskussioner pågår, men något konkret förslag har inte kommit till stånd.

Vårsols ansökan för 2019

Vårsol har sedan flera år krävt ett större ansvarstagande från Jönköpings kommun för att driva social verksamhet riktad mot barn och familjer. Man begär ekonomisk ersättning från kommunen för faktiska kostnader för dessa stödinsatser. Man önskar också att en fortsatt diskussion om avtal om IOP eller annan form av avtal förs.

Bedömning av ansökan

Socialförvaltningen ser att Frälsningsarméns familjecenter Vårsol har en bra verksamhet, som kommer barn och familjer i kommunen till gagn. Detta får dock vägas mot förvaltningens svåra ekonomiska läge, där individ- och familjeomsorgen, IFO, de kommande åren står inför stora besparingar. Från 2015 ökade socialnämnden sitt bidrag till Vårsol för barngrupper från ett maxbelopp om 200 tkr till ett maxbelopp om 300 tkr. Från 2017 ökades bidraget ytterligare till 530 tkr (med höjning enligt OPI). Vårsol skulle för detta bidrag genomföra 8 barngrupper om 10 tillfällen med minst 4 barn i varje grupp. Det har inte varit möjligt att minska kostnader inom övriga IFO för att finansiera det ökade bidraget varför budgetunderskottet istället har ökat.

2019-2020 ska IFO effektivisera sin verksamhet med ca 40 mkr. Det är en stor utmaning som kommer att innebära grannliga prioriteringar även inom barn- och ungdomsvården, som i än högre grad än nu kommer att behöva rikta sina resurser till de barn och familjer som är i störst behov av samhällets insatser. Det utesluter inte att vissa av de barn som idag får samtalsstöd genom Vårsol istället kommer att få det genom kommunens familjebehandling, efter sedvanlig biståndsbedömning.

Den summa som Vårsol beviljades för faktisk verksamhet 2018, 558 462 kr, motsvarar ungefär kostnaden för en tjänst inom familjebehandlingen. Om socialnämnden beviljar Vårsol motsvarande summa för 2019 innebär det att kostnaden måste sparas i annan del av IFO:s verksamhet. Förvaltningen kan därför inte försvara ett bidrag till Vårsol för faktisk verksamhet 2019.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Annika Åberg
Funktionschef IFO

Beslutet expedieras till: Annika Åberg, Ann Grabow Blansch

Jönköping 2018-09-07

Vårsols familjecenter
Bredgränd 14
553 20 JÖNKÖPING
Tfn: 036-17 32 79

Socialförvaltningen
551 89 JÖNKÖPING

Ansökan om verksamhetsbidrag till Vårsols familjecenter 2019

Liksom visionen för Frälsningsarmén, är även visionen för Vårsols familjecenter (VFC), att identifiera behov som finns i vårt samhälle samt hur vi som organisation kan vara ett komplement till kommun och region för att möta upp dessa. Vi har under åren upptäckt målgrupper som varit "glömda" grupper och vi har som målsättning att alltid ha öppna ögon för nya målgrupper där vår kompetens och våra arbetsmetoder kan vara en adekvat och tillräcklig insats.

På VFC arbetar vi med barn som anhöriga. Det kan vara syskon eller förälder som har psykisk ohälsa, svår fysisk ohälsa eller förälder eller syskon som avlider. Även om föräldern har kontakt inom till exempel psykiatri så kan det anhöriga barnet stå helt utan stöd. Vi arbetar även med familjer där föräldrarna separerat. Barn påverkas av hur det är i familjen under uppväxttiden och om vi ska kunna förebygga psykisk ohälsa behöver barnen få prata om sina upplevelser.

En målsättning för familjecentrets verksamhet är att förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga. Genom stödsamtalen på VFC får barnen möjlighet att prata om svåra upplevelser, hjälp att bygga upp självförtroende samt hitta nya handlingsstrategier. Våra arbetsmetoder hjälper även till att öppna upp kommunikationen i familjen, vilket också är verksamt för att förebygga psykisk ohälsa.

Vi vill verka för att tydliggöra Barnkonventionen i vårt arbete. Vi vill att verksamheten ska vara lättillgänglig och att det ska upplevas lätt att få kontakt och snabbt få en tid för ett första informationssamtal.

I en rapport från NKA (Nationellt kompetenscentrum anhöriga) framkommer att "Unga omsorgsgivare i Sverige" framkommer att barn som växer upp i en familj med allvarliga svårigheter tar ansvar och blir omsorgsgivare. "När barn har omfattade och regelbundna omsorgsuppdrag kan det leda till begränsningar i deras utveckling, delaktighet och möjligheter." Att barn tar ansvar för föräldern och dess mående är ingenting som är nytt men däremot att det nu framkommer att det begränsar deras utveckling. Barnens psykiska mående påverkas naturligtvis och om barnen dessutom inte får adekvat hjälp och stöd kan det leda till psykosociala problem för dem både nu men även som vuxna. Det har även gjorts studier som visar att det finns ett klart samband mellan förebyggande arbete och samhällsekonomiska besparingar. Det handlar inte enbart om kriminalvård, psykiatrisk vård och sjukhusvård utan även om kostnaden för samhället för en person som inte kan arbeta utan är sjukskriven stor del av sitt yrkesverksamma liv. Många av de barn som ingår i familjecentrets målgrupp ligger i riskzonen för att hamna i psykisk ohälsa som vuxna. Och genom stödsamtalen på familjecentret är vi med och bidrar till en samhällsekonomisk besparing.

Verksamhet

Vårsols familjecenter (VFC) är sedan 2001 en del av Frälsningsarméns sociala arbete i Jönköping. På familjecentret möter vi barn och familjer som hamnat i svåra livssituationer. Vi har ett systemiskt tänk och ibland behöver hela familjen stöd och vi erbjuder därför även föräldrastöd och familjesamtal vilket får mycket positiva effekter för hela familjen.

Vi träffar barnen individuellt eller i stödgrupper om ca 4-6 barn i varje grupp. Barnen delas in i grupperna efter ålder och målgrupp. I arbetet med barnen och ungdomarna använder vi oss bland annat av material och metoder som är framtaget av Bris och Rädda barnen. Vi arbetar utifrån olika teman och utöver samtalet använder vi oss av uttrycksformer som rollspel eller arbeta med lera för att hitta olika vägar för att barnet ska kunna bearbeta svåra upplevelser. I vårt arbete med barnen är FN:s barnkonvention en viktig utgångspunkt och vi arbetar för att hävda barns rättigheter och för att göra barnens röster hörda. Inom Frälsningsarmén finns även en gemensam värdegrund som bland står för alla människors lika värde.

I alla våra stödgrupper och samtal är ett viktigt syfte att barnen får kunskap, information och hjälp att bearbeta upplevelser. Ett annat mål är att barn och ungdomar ska bli avlastade den skuld de känner för förälders dåliga mående och det ansvar de känner för att föräldern ska må bättre och att barnen får insikt om att det inte är deras fel att föräldern mår dåligt, vilket många barn tror.

Personal

VFC bedriver en professionell verksamhet med välutbildad personal inom området och har ändamålsenliga lokaler. Personalen, sju personer, är utbildade socionomer, beteendevetare eller liknande samt att vi har vidareutbildning specifikt för de målgrupper vi möter.

Målgrupper

Skilda världar: Skilda världar är barnets eget forum för att få uttrycka sina tankar och känslor om hur det är att vara barn till föräldrar som är skilda. I grupper där barnen har separerade föräldrar utgår vi bland annat från materialet "Mina föräldrar är skilda" som Bris tagit fram. I handboken framgår vilka teman som är viktiga att ta upp med barnen och på vilket sätt man kan arbeta med varje tema. De teman som en "Skilda världar" grupp går igenom är: Hållplats skilda världar, Förändringens väg, Känslornas hav, Familjeträdgården, Skilsmässodalen, Kraftkällan, Möjligheternas strand och Framtidens port. Vi följer strukturen ganska väl men vi kan även lägga till något tema som t.ex. "bråk" då vi av erfarenhet vet att många barn upplevt bråk i sina familjer.

Barn i sorg: Att förlora en förälder eller ett syskon under sin uppväxt är en svår upplevelse för ett barn. Barn behöver, likt vuxna, få möjlighet att bearbeta sina upplevelser kring ett dödsfall och få verktyg att hantera förlusten. I stödsamtalen och grupperna för barn i sorg utgår vi från boken "Stöd för barn i sorg" som är skriven av Göran Gyllensvärd och utgiven av Rädda Barnen. Boken beskriver hur barns sorg fungerar och hur vi på bästa sätt kan stödja de barn som förlorar en förälder under sin uppväxt. Boken presenterar teman där det tydligt beskrivs hur och varför varje tema ska lyftas upp.

Teman i "Barn i sorg" samtalen: Min familj – Vem har dött? – hur gick det till?, Kring själva dödsfallet, Vad händer i min sorg? – vad har blivit annorlunda?, Mina känslor, Minnen – Vem var den som dog?, Förändring – Kontinuitet, Vad lindrar? – Vad hjälper?, Något som man skulle vilja säga eller fråga den som dött – Avsked, Var kan jag få stöd? – Vilka kan jag prata med?, Föräldrars sorg. Tre personer i personalgruppen har genomgått utbildning i att möta barn i sorg.

Samtal med barn som bevittnat eller utsatts för våld: Vi utgår från arbetsmetoden "Trappan" som beskrivs i boken "och han sparkade mamma..." – möte med barn som bevittnat våld i sina familjer, som är utgiven av Rädda Barnen. Författarna beskriver "Trappan" som ett psykosocialt arbete, de menar att man tar hänsyn till barns dubbla verklighet: den yttre samhälleliga och den inre personliga. Trappan är en modell för krissamtal som består av tre steg. Steg 1 är "kontakt" – förutsättningen för samtalen är att det finns en god kontakt mellan samtalsledaren och barnet. Steg 2 "rekonstruktion" där man tillsammans med barnet återskapar den verkliga händelsen med hjälp av barnets berättelse. Steg 3 är "kunskap" där barnet får förståelse för vad som händer om man är med om traumatiska händelser, att få kunskap om vanliga reaktioner. Detta är en samtalsserie på ca åtta samtal.

Barn i väntan/Barn i start (BIV/BIS): Metoden BIV/BIS är utarbetad i ett samarbete mellan Individuell människohjälp och Svenska kyrkan och det finns en handbok som ger tydliga instruktioner om hur teman ska genomföras och syftet med varje tema. BIV/BIS är också ett pedagogiskt program som vänder sig till asylsökande barn/ungdomar som till barn/ungdomar vars föräldrar har fått uppehållstillstånd i

Sverige. Programmetts övergripande syfte är att stärka barn och ungdomars identitet och ge kunskap om integrations och asylprocessen.

Fokus ligger på deltagarnas egna känslor, behov och tankar där vi fokuserar på det friska, positiva och lustfyllda. Barn ska känna sig värdefulla och trygga samt stärkas i sin identitet. Varje träff har ett tema: Känslor, Försvar, Tiden före flykten, Flykten, Asylprocessen och Integrationsprocessen, Familjen, Risker och val, Du är värdefull, Kommunikation och Framtiden. Tre personer har utbildning i arbetsmetoden samt inhämtat ytterligare kunskap för att möta personer med traumatiska upplevelser. Vi har även arbetat med parallella föräldra-barn grupper för nyanlända och upptäckt att också de har behov av liknande stöd. Vi tror att konsekvenserna av att inte hjälpa nyanlända genom traumabearbetning kan få förödande konsekvenser med människor som mår psykiskt dåligt och inte vet hur de ska hantera sina minnesbilder, sina känslor, sömnsvärigheter med mera.

Psykisk/fysisk ohälsa: Beardslee Familjeintervention är en metod som utvecklats för att främja barnets mående när en förälder har psykisk ohälsa. Forskning av metoden visar att den ökade kommunikationen i familjen, och att barnen får rätt förståelse av föräldrarnas mående, blir en skyddsfaktor för barnet och det minskar risken för att barnen själva drabbas av psykisk ohälsa senare i livet. Det finns en handbok att följa som nogat beskriver varje träff med familjen. Interventionen innebär att man under tre tillfällen träffar föräldrar där man går igenom sjukdomshistoria, barnens situation och frågor som föräldrarna vill ta upp med barnen. Sedan genomförs enskilda samtal med barnen för att fånga upp deras berättelse, oro och frågor till föräldrarna. Därefter planeras och genomförs en familjeträff. Syftet med interventionen är främst att öppna upp kommunikationen i familjen och på så sätt minska risk för psykisk ohälsa hos barnen. Metoden kan även användas vid fysisk ohälsa eller beroende.

Barn med förälder eller anhörig som är eller har varit frihetsberövad "Solrosmodellen":
I januari 2018 startade VFC ett tre-årigt projekt för att möta behovet av ytterligare en målgrupp som identifierats som "glömd" här i Jönköpings län, Barn med förälder eller anhörig som varit eller är frihetsberövad. Genom den kartläggning, som genomfördes och finansierades av Barnrättsorganisationen Erikshjälpen, framkom ett tydligt behov

av stöd för målgruppen. Familjecentret har anställt två personer i projektet vars uppgift är informationsspridning för att nå ut till barnen i målgruppen, enskilda stödsamtal med föräldrar på häktet, rättspsykiatri och inom frivården. De har även genomfört föräldragrupper på häktet samt enskilda samtal med barnen.

Vår förhoppning är att Jönköpings kommun tillsammans med andra aktörer vill bidra till satsningen för målgruppen och därigenom bidra till att barnen i målgruppen blir mer synliga och får adekvat stöd.

Finansiering

I dag står Frälsningsarmén för den största kostnaden av VFC's verksamhet vilket beräknas uppgå till drygt 4 000 000 kronor under 2019. Eftersom VFC finns i Jönköpings kommun är det till stor del kommunens invånare som vi serverar med insatserna. Den faktiska kostnaden som Jönköpings kommuns invånare har erhållit samtal för på VFC under 2017 uppgår till cirka 2 400 000 kronor.

Vårsols familjecenter ansöker även om ekonomiskt bidrag från Region Jönköpings län samt stiftelser och fonder.

Frälsningsarmén är inte ett vinstdrivande företag och följaktligen inte heller VFC.

Ansökan

Familjecentret bedriver förebyggande arbete bland annat för psykisk ohälsa. Vi är ett viktigt komplement till Jönköpings kommuns egna insatser för barn och familjer som hamnar i svåra livssituationer och verksamheten är en samhällsekonomisk besparing för kommun.

VFC tar emot målgrupper som inte Jönköpings kommuns motsvarande verksamhet, Musslan, arbetar med och är därför övertygade om att familjecentret är ett viktigt komplement i Jönköpings kommuns arbete med barn som anhöriga och deras familjer. Vi vill finnas till för invånarna i Jönköpings kommun och det ligger både i vårt och kommunens intresse att invånarna mår bra både på kort och på lång sikt. Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete mellan Jönköpings kommun och VFC där vi tillsammans kan få invånare att må bättre och på sikt få ner kostnaderna för till

exempel institutionsvård av unga och långa sjukskrivningar på grund av psykiskt dåligt mående.

Jönköpings kommuns ekonomiska ansvarstagande möjliggör att VFC fortsatt kan utföra ett professionellt arbete med välutbildad personal, evidensbaserade metoder och material vilket ger en garanti för god kvalitet på det arbete vi utför. Vi ser det dock nödvändigt att hitta en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten.

Vårsols familjecenter ansöker därför om:

- ersättning från Jönköpings kommun för den faktiska kostnaden för de stödinsatser vi genomför med personer i Jönköpings kommun. VFC redovisar antal inskrivna personer i verksamheten samt antal stödsamtal
- att "Barn som anhöriga" omfattar alla de barn och ungdomar som VFC arbetar med och att vi därmed kan redovisa samtliga stödgrupper oavsett målgrupp
- att Jönköpings kommun även finansierar enskilda stödsamtal och mindre grupper, t.ex. syskongrupper, för barn och unga som bor i kommunen.
- att Jönköpings kommun och VFC för en fortsatt diskussion om IOP eller annan form av avtal.

Ann-Charlotte Jernberg

Verksamhetschef

Vårsols Familjecenter

Bilagor

Verksamhetsberättelse för 2017

Revisionsberättelse för 2017

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2017

Verksamhet:	Vårsols Familjecenter Bredgränd 14 553 20 JÖNKÖPING Tel: 036-17 32 79, 17 32 72 E-mail: familjecenter.varsol@fralsningsarmen.se Hemsida: www.fralsningsarmen.se/varsol
Tillståndshavare:	Frälsningsarmén Box 5090 102 42 STOCKHOLM
Verksamhetschef:	Ann-Charlotte Jernberg, auktoriserad socionom
Verksamhetstillstånd:	Enligt 7 kap 1§ p.4 SoL
Kategori vårdtagare:	Personer från 4 år, bosatta i Jönköpings län, som har föräldrar eller nära anhörig med fysisk eller psykisk ohälsa. Barn till skilda eller separerade föräldrar. Barn till nära anhörig som avlidit. BIV/BIS; Barn i väntan & Barn i start för nyanlända flyktingbarn.
Vårdavgift:	Ingen egenavgift för barn. För vuxna egenavgift vid parsamtal och KBT.
Personal:	Se bilaga

<u>Innehållsförteckning</u>	Sid.
Kort beskrivning av verksamhetens innehåll	3
Personal	4
Inskrivna personer i verksamheten	5
Samarbete	5
Internt samarbete	5
Kvalitetssäkring	6
Klagomålshantering	7
Utvärdering av verksamheten	7
Information och marknadsföring	7
Utflykter	7
Utbildningar och konferenser	8
Förändringar som genomförts under 2017	9
Kända förändringar	10
Bilagor	10

Kort beskrivning av verksamhetens innehåll

Vårsols familjecenter bedriver en pedagogiskt inriktad verksamhet i öppenvård genom stödgrupper och individuella stödsamtal. Målgruppen är barn från 4 år, som har förälder eller nära anhörig med allvarlig psykisk eller fysisk ohälsa, barn som mist en förälder eller ett syskon samt barn till föräldrar som har gått igenom en separation. I arbetet med familjer med psykisk ohälsa genomförs ofta familjeinterventioner. Syftet med familjeintervention är att öppna upp kommunikationen i familjen och på så sätt förebygga psykisk ohälsa hos barnen i familjen. I målgruppen ingår även barn som bevittnat eller utsatts för våld i hemmet. För dessa barn erbjuder vi individuell krisbearbetning genom Trappan-modellen.

Sedan 2012 arbetar vi även med "Barn i väntan/Barn i start" (BIV/BIS). Där vänder vi oss till nyanlända barn och ungdomar. BIV är i väntan på uppehållstillstånd och BIS vänder sig till de som fått uppehållstillstånd. Från 2013 började vi även erbjuda parallella föräldra-barngrupper för målgruppen BIV/BIS vid flera tillfällen i samarbete med Svenska Kyrkan. Det innebär att barnen och deras föräldrar kommer samtidigt till grupptillfället och deltar i respektive stödgrupp. Vi tar även emot barn till föräldrar med beroendeproblematik som bor i länet, dock ej boende i Jönköpings kommun.

Vi vänder oss även till föräldrar och anhöriga och ger stöd till dem genom individuella samtal och föräldragrupper. Verksamheten har ingen åldersgräns uppåt eftersom vi vill att en person, oavsett ålder, ska få möjlighet att bearbeta upplevelser från sin uppväxt för att kunna må så bra som möjligt. Vårsols familjecenter tar emot barn och familjer från hela Region Jönköpings län.

Stödgrupperna träffas en gång per vecka 1½ timme per tillfälle, cirka 10 tillfällen. Grupperna, som är åldersindelade, består av två gruppleddare och maximalt åtta barn. De enskilda samtalens struktur, både vad gäller innehåll och antalet samtal, är individanpassade och läggs upp utifrån barnets behov och ålder. Vi utgår bland annat från material som Rädda barnen och Bris tagit fram.

Ett grupptillfälle inleds alltid med att fånga upp vilket känslomässigt läge barnen befinner sig i samt höra vad som har hänt sedan gruppen träffades senast. Sedan följer en kunskapsdel då ett tema presenteras och sedan diskuteras i gruppen, teman varierar utifrån målgruppen. Efter en fikapaus gör vi någon övning utifrån temat där vi bland annat använder oss av bilder, rollspel, lera eller film. Stödgrupperna förebygger psykisk ohälsa hos deltagarna och fyller både en stödjande och bearbetande funktion. Många barn tror att de är ensamma om att ha en förälder som till exempel mår psykiskt dåligt, men i stödgruppen får barnen träffa andra med liknande livserfarenhet som de själva. Att dela erfarenheter fyller en viktig funktion när det gäller bearbetning av upplevelser i den egna livssituationen. Ett syfte med stödgrupperna är att barn och ungdomar blir avlastade ansvar och skuld för föräldrarnas beteende eller mående. Ett annat syfte är att barnen lär sig att kommunicera tankar, frågor och känslor så att de kan förmedla sig till omgivningen. Ytterligare ett syfte är att barnen får kunskap till exempel om vad psykisk ohälsa beror på och vilken hjälp det finns för föräldern samt att barnen förstår att det finns fler

barn som växer upp med liknande bekymmer i sina familjer och att konsekvenserna i familjen blir liknande.

På familjecentret har vi även möjlighet att erbjuda en grupp för ungdomar över 13 år som genomgått grupp under en termin, alternativt en serie enskilda stödsamtal. Tonåringarna har själva gett gruppen namnet "Efterrätten". Gruppen är lite friare i sin karaktär jämfört med grundprogrammen, vilket innebär att ungdomarna själva kan påverka vilka ämnen som tas upp. Tanken är att gruppen ska fyllas på varje termin med nya tonåringar som avslutat en stödgrupp.

Barn och föräldrar som kommer till Vårsols familjecenter ska känna att de blir sedda och bemötta med respekt. Verksamheten ska vara tillgänglig för alla och ingen form av diskriminering ska förekomma.

Personal

Ann-Charlotte Jernberg är auktoriserad socionom och anställd som verksamhetschef på Vårsols familjecenter. Ann-Charlotte har varit anställd på VFC sedan 2006.

Stina Berggren är socionom och har varit anställd på VFC sedan 1 januari 2011, hon har en tillsvidareanställning. Stina har varit föräldraledig under perioden mars 2013 till 15 augusti 2017 då hon är åter på arbetsplatsen.

Mona-Lisa Öberg är beteendevetare, har varit anställd på VFC sedan 22 augusti 2011 och har en tillsvidareanställning.

Jenny Nordlund, socionom, tillsvidareanställd på VFC sedan 5 augusti 2013. Jenny avslutade sin anställning på VFC augusti 2017.

Pia Ericson, socionom, anställd sedan augusti 2013 och tillsvidareanställning from 1 juli 2014 tillsvidareanställning.

Maria Snälls, socionom med KBT kompetens. Anställd sedan augusti 2014. Maria avslutade sin anställning på VFC oktober 2017

Anna-Carin Wennemyr-Danling, beteendevetare, anställd sedan januari 2015. Anna-Carin har varit vikarie under vårterminen för Stina Berggren och under höstterminen för Jenny.

Martina Österdahl samtalspedagog. Anställd från augusti 2016. Från och med hösten arbetar Martina endast 20 % på grund av att hon haft en anställning inom annan verksamhet.

Sanela Kurbigovic, beteendevetare, anställd på VFC sedan augusti 2017. Till en början förstärkningstjänst men från och med december en tillsvidareanställning.

Inskrivna personer i verksamheten

Under 2017 var 159 personer inskrivna i verksamheten. Under 2017 genomförde vi 17 stödgrupper. Under året har vi arbetat med 2 par samt att vi genomfört 9 familjeinterventioner samt enskilda samtal med 68 personer. Vid familjeintervention skrivs samtliga familjemedlemmar in i verksamheten. Vi vill arbeta med hela familjesystemet och strävar hela tiden efter att arbeta mer med hela familjen och alla relationer i familjen. När ett barn skrivs in i verksamheten tillfrågas alltid föräldrarna om de är i behov av stöd för egen del. Det vi kan erbjuda är enskilda föräldrasamtal samt föräldragrupp. Främst vänder sig föräldrastödet, både det enskilda och i grupp, till föräldrar vars barn är inskrivna i verksamheten. Från och med hösten 2016 erbjuder VFC även KBT behandling för föräldrar till barn i verksamheten.

Samarbete

Vi verkar för att ha ett bra samarbete med Jönköpings kommun. Personalen på familjebehandling och VFC samarbetar genom att vi slussar barn och familjer till varandra så att de hamnar i den verksamhet som kan hjälpa familjen på bästa sätt.

Vi har under åren byggt upp ett gott samarbete med psykiatri, bland annat genom gemensamt genomförda familjeinterventioner samt att psykiatri slussat ett flertal familjer till verksamheten. Under 2017 har vi även haft mycket gott samarbete med onkologen på Ryhov där kuratorn informerade samtliga patienter som har barn om Vårsols verksamhet.

2017 erhöll VFC ekonomiskt stöd genom Folkhälsomyndigheten till vårt arbete med nyandlänka. Detta möjliggjorde att vi kunde erbjuda fler barn, ungdomar och föräldrar stöd. Genom samarbete med Svenska kyrkan startade vi upp en parallell föräldra- barngrupp och därefter ytterligare en barngrupp.

Ytterligare vägar till samarbete är det lokala nätverket "Barn som anhöriga". Familjecentret är drivande i nätverket och ingår även i det länsövergripande nätverket "De glömda barnen". Den lokala arbetsgruppen träffas en gång per termin.

Vårsols familjecenter deltar i "Jönköpings nätverk för barnkonventionen" som träffas en gång per termin. Ytterligare nätverk som VFC ingår i är BIV/BIS lokala nätverk, BRIS, Beardslee och BRON. BRON verkar för att målgruppen "Barn som har förälder eller anhörig som är frihetsberövad" ska få stöd.

Internt samarbete

Familjecentret har under året haft fortsatt nära koppling till de ungdomar som finns inom Vårsol SARA (Salvation Army Refugee Aid). Personal från VFC har samtal med ungdomarna som bor på SARA utefter deras behov och önskemål. Vi ser samtalen som en möjlighet för pojkar att bearbeta svåra upplevelser som de bär med sig från sitt hemland och resan till Sverige. Vi försöker hjälpa ungdomarna att få kunskap och strategier för att hantera den långa asylprocessen. De får även hjälp att se framåt, att se vilka möjligheter som finns och vilka möjligheter de har att påverka sin livssituation. Vi tror också på idén att pojkar får samtala

med någon som finns utanför boendet. Ytterligare ett syfte med samtalen är att pojkarna ska förstå att samtal kan vara ett alternativ eller komplement till medicin om de börjar må psykiskt dåligt samt vad som kan vara "normala" reaktioner när man utsatts för psykisk stress. Sedan ett par år tillbaka erbjuds pojkarna, på Vårsols SARA, även stödgrupper genom BIV/BIS.

Kvalitetssäkring

För att säkerställa kvalitén på verksamheten ska den genomsyras av de grundläggande mål och värderingar i enlighet med socialtjänstlagen. Insatser ska, enligt SOFS 2011:9, bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet, utgå från en helhetssyn, vara samordnad och präglas av kontinuitet. Insatserna ska vidare vara kunskapsbaserade och effektivt utförda, vara tillgängliga och jämlikt fördelade.

Vårsols familjecenter utgår från en gemensam värdegrund där alla människors lika värde och självbestämmande är en central punkt. Verksamheten bygger på frivillighet vilket innebär att en förälder, socialsekreterare eller annan person inte kan tvinga ett barn att delta i verksamheten. Verksamheten är pedagogisk och kunskapsbaserad och den är tillgänglig för alla personer inom målgrupperna. Ett viktigt styrdokument är även FN's barnkonvention som vi har med oss i arbetet med barnen.

För att upprätthålla god kvalitet inom verksamheten ska all personal som anställs på Vårsols familjecenter bland annat genomgå Barngruppsledarutbildning, vilket är en utbildning i att föra samtal med barn i svåra livssituationer samt en utbildning i det pedagogiska materialet för stödgrupper som Rädda Barnen tagit fram. Personalen ska även gå utbildning i MI, Motiverande intervju. Motiverande intervju är en förändringsinriktad, klientcentrerad samtalsmetodik som används för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för förändring.

All personal som är anställd på Vårsol ska även genomgå en utbildning i Frälsningsarméns material "I trygga händer" som är ett handlingsprogram för att ge stöd till dem som arbetar med barn och ungdomar inom Frälsningsarmén. Materialet "I trygga händer" bidrar till att utveckla rutiner som förebygger övergrepp i arbetet med barn och unga. I materialet finns även etisk vägledning för personal som arbetar med barn och ungdomar inom Frälsningsarméns regi. I materialet finns tydliga instruktioner för personalen om man misstänker att ett barn far illa eller om det finns misstankar om att barnet utsätts för övergrepp i hemmet eller inom verksamheten. För att upprätthålla en god kvalitetssäkring kommer personalen att erbjudas utbildningen "I trygga händer" med några års mellanrum samt att vi vart tredje år begär in polisregisterutdrag på samtliga anställda på Vårsol. Vi upprätthåller även en god kvalitet inom verksamheten då personalen kontinuerligt utbildas för att specifikt kunna möta de barn och familjer som ingår i målgruppen.

Personalen tar också del av det som framkommer i utvärderingsformuläret som barn och föräldrar fyller i då barnet avslutar grupp eller enskilda samtal på VFC. Vi går igenom alla synpunkter som framkommer och gör en bedömning hur vi kan göra för att verksamheten ska bli ännu bättre för de familjer vi möter.

Klagomålshantering

2011 arbetade Vårsol fram en folder för klagomål. Foldern finns lättillgänglig i verksamhetens lokaler samt att den går att finna den hemsidan. Det finns även rutiner för hantering av uppkomna händelser och synpunkter. Genom klagomålshanteringen kan vi bland annat utvärdera om vi lever upp till målet att alla som söker hjälp på familjecentret ska bemötas med respekt och att ingen form av diskriminering förekommer.

Utvärdering av verksamheten:

I samband med att barn och ungdomar skrivs in i verksamheten fyller barn, och föräldrar, i en skattning beträffande barnets mående. Vid utvärderingen fyller föräldrar och barn i skattningen igen och vi kan på så sätt få fram en adekvat uppskattning av samtalens effekt. I utvärderingarna under 2017 uppger barnen själva att de mår bättre efter samtal på Vårsol. Barnen och ungdomarna uppger att de förstår att det inte är deras fel att mamma och pappa bråkar eller mår dåligt, att de är gladare och mindre oroliga, att de inte är ensamma om att må dåligt. I skattningarna framkommer även att de har fått med sig kunskap om t.ex. föräldrarnas psykiska eller fysiska sjukdom och handlingsstrategier för att må bättre.

Föräldrarna uppger i utvärderingen att deras barn mår bättre efter samtalen. De upplever att barnen är lugnare, tryggare, gladare och har bättre självförtroende. En del föräldrar uppger att deras barn har lättare att öppna sig för föräldern efter att de gått i stödgrupp på Vårsol. Det framkommer också att föräldrarna upplever att barnet fått med sig strategier att jobba med olika problem, vågar prata om föräldrarnas psykiska ohälsa hemma och att barnet sett fram emot att komma till gruppen varje vecka.

Information och marknadsföring

Under året har vi fortsatt satsa på att sprida information om verksamheten till kommuner i länet genom att informera om verksamheten till bland annat personal inom elevhälsa i länet och avdelningar inom regionen. Vi gör även ett utskick av information och broschyrer en gång per termin. Målsättningen är att familjecentrets broschyrer ska finnas på socialtjänstens kontor, vårdcentraler, hos skolkuratorer och skolsköterskor, familjecentraler, kyrkor samt på olika avdelningar på Länssjukhuset Ryhov. Vi sprider även information genom föreläsningar om hur det blir för barn som växer upp i en dysfunktionell familj och hur vi arbetar med de barnen och familjerna på VFC. I övrigt sprider vi kontinuerligt information via mail till våra nätverk samt genom hemsidan och familjecentrets facebook- sida bland annat angående vilka grupper som vi är på gång att starta.

Utflykter

Syftet med dagsutflykter är att barnen ska få komma ifrån staden, göra något roligt och prova på sådant som de kanske aldrig gjort tidigare. Vi vill att det ska bli en dag som barnen minns tillbaka på med värme och vi vet att det för flera av barnen är den viktigaste dagen på sommarlovet.

Dessa utflykter gjordes under året:

- En dag i början av sommarlovet tog vi med oss alla barn som gått i stödgrupp under året till Åsens by. Där kunde barnen träffa djuren i hagarna, åka häst och vagn och fika. Det var en rundvandring och vi kunde även se hur man levde, bodde och arbetade förr på landsbygden. En dag med många skratt som blev till goda minnen för barnen.
- Barn och ungdomar som gått i BIV/BIS hade en utedag i naturen tillsammans med ledarna. Det var en uppskattad dag av deltagarna.
- Återträff med föräldrar och barn som gått BIV/BIS där vi bjöd på mat och trevlig samvaro.

Utbildningar och konferenser

Personalen har extern handledning, gemensamt i grupp, ca en gång per månad. Utöver den gemensamma handledningen har de som arbetar med målgruppen ”barn i sorg” även erhållit handledning med en sjukhuspräst. Ann-Charlotte har erhållit handledning för familjeterapisamtalen samt chefshandledning och Maria Snälls har haft handledning utifrån sina KBT samtal.

Januari:

Barn i svåra livssituationer, 3 dagar. Sanela Kurbegovic, Martina Österdahl

Barns tidiga emotionella & relationella utveckling, 1 dag. Pia Ericson, Mona-Lisa Öberg deltar

Trauma Tapping, 1 dag. Martina Österdahl och Anna-Carin Wennemyr-Danling deltar

Februari:

EKB dag i Stockholm, 1 dag. Sanela Kurbegovic och Ann-Charlotte Jernberg deltar

Mars:

Ledardagar i Örebro, 2 dagar. Ann-Charlotte Jernberg deltar

April:

Idoc utbildning, 1 dag, Pia Ericson deltar

Maj:

Konflikthantering/lågaffektivt bemötande 1 dag. Samtlig personal deltar

Konferens NKA, Young Carers Conferens, 1 dag. Mona-Lisa Öberg deltar

Juni och augusti:

Kurs i julgryte/fondsökning 2 dagar. Martina Österdahl deltar

September:

Psykisk ohälsa, 1 dag. Sanela Kurbegovic, Stina Berggren

Oktober:

Sex som betalning, 1 dag. Anna-Carin Wennemyr-Danling deltar

Psykisk ohälsa ensamkommande barn/människohandel, 1 dag. Sanela Kurbegovic deltar

November:

MR-konferens, 1 dag. Mona-Lisa Öberg och Pia Ericson deltar

Baskurs Psykiatri, 2 dagar. Mona-Lisa Öberg, Pia Ericson deltar

Upphandlingar - anbud och avtal, 1 dag. Ann-Charlotte Jernberg deltar

MI-utbildning, 2 dag. Anna-Carin Wennemyr-Danling deltar

December:

MI-utbildning, 1 dag. Anna-Carin Wennemyr-Danling deltar

Förändringar som genomförts under 2017

Från och med 1 januari 2017 har Ann-Charlotte Jernberg arbetat som verksamhetschef för hela Vårsol, vilket innebär verksamhetsansvar både för Vårsols familjecenter men även för Vårsol SARA som är ett boende för ensamkommande ungdomar. Under våren har därför Mona-Lisa Öberg och Jenny Nordlund gått in som samordnare på VFC, cirka 15 % var. Den nya tjänsten för Ann-Charlotte innebar att det inte längre fanns utrymme att genomföra samtal varför VFC inte längre kan erbjuda parterapi.

Ett mål som genomförts under 2017 är att vi i större utsträckning erbjuder både stödgrupper för barn och föräldrar vilket vi gjort i större utsträckning än tidigare och den tänkta satsningen på att starta föräldragrupp i målgruppen "Skilda Världar" genomfördes under vårterminen.

Under 2017 har två personer sagt upp sig från sin tjänst på VFC. En medarbetare, Jenny Nordlund, slutade i augusti och Maria Snälls slutade i början av oktober. Maria Snälls har KBT utbildning och varit den i personalgruppen som genomfört de samtalen varför vi i dagsläget inte längre kan erbjuda KBT samtal. En personal gick ned från 100 % till 20 % från och med augusti. En person har varit partiellt sjukskriven under höstterminen. Med anledning av personalomsättning och sjukskrivning under året har vi haft utrymme för något färre stödgrupper än tidigare år.

Kända förändringar 2018

- Utifrån nätverket BRON gjordes en förstudie för att kartlägga behovet av stöd till barn som har en förälder eller anhörig som är frihetsberövad. I studien framkom att det finns ett stort behov av stöd till dessa barn och deras familjer i Jönköpings län. Eftersom Vårsols familjecenter arbetar med barn i svåra livssituationer utifrån evidensbaserade metoder ansågs det vara en god idé att VFC även kunde ge stöd till den aktuella målgruppen. Från och med vårterminen 2018 arbetar vi därför med att ge stöd till målgruppen: "Barn som har en förälder eller anhörig som är eller har varit frihetsberövad". Det är ett treårigt projekt och från och med januari anställs två personer som arbetar 50 % vardera i projektet. Det kommer att vara ett nära samarbete med häktet, frivården och rättspsykiatrin. Detta projekt, tillsammans med att vi för 2018 har fått ett högre bidrag från Region Jönköpings län, bidrar till att vi får större möjligheter att nå ut till familjer i hela länet än tidigare.

Utifrån arbetet med målgruppen kommer en referensgrupp att upprättas med representanter från olika verksamheter, vilka som ska ingå i styrgruppen är i dagsläget inte klart.

Länet är stort och det är inte alltid rimligt att åka till Jönköping för att vara med i en stödgrupp. Vi vill därför få till stödgrupper i andra kommuner i länet som kan ledas av t.ex. skolkurator tillsammans med personal från VFC alternativt att personal från VFC handleder skolpersonal i arbetet.

Vi vill också sprida kunskap om hur man kan hjälpa barn och ungdomar i svåra livssituationer genom att vara en kunskapsbank där personal från t.ex. skola kan få hjälp med att lägga upp samtal, vi kan bidra med lämpligt material samt att vi kan erbjuda handledning och eventuellt utbildning till personal.

- Mona-Lisa Öberg kommer att läsa KBT utbildning under två år med start vt. 2018. Under den perioden arbetar hon 50 %.
- Martina Österdahl avslutar sin tjänst på familjecentret i februari.

Ann-Charlotte Jernberg
Verksamhetschef
Vårsol

Bilagor

Personal 2017

Anställd personal under perioden 1 januari - 31 december 2016

Namn	Kompetens	Tjänstgöringsgrad	Anmärkning
Stina Berggren	Socionom	40%	Föräldraledig under vt, har arbetat sedan augusti 2017
Mona-Lisa Öberg	Beteendevetare	80%	
Anna-Carin Wennemyr-Danling	Beteendevetare	90%	Vt vikarie för Stina Berggren, ht vikarie för Jenny Nordlund
Jenny Nordlund	Socionom	85%	Slutade sin tjänst på VFC 30 juni 2017
Pia Ericson	Socionom	75%	
Maria Snälls	Socionom	90%	Slutade sin tjänst på VFC 6 oktober 2017
Martina Österdahl	Samtalspedagog	Vt 100%, Ht 20%	
Sanela Kurbigovic	Beteendevetare	80%	Började arbeta på VFC augusti 2017

Övrig personal

Ann-Charlotte Jernberg	Verksamhetschef	100%	Verksamhetschef för VFC och Vårsol SARA
Rose-Marie Hermansson	Löneadministratör	50%	
Pär Gustafsson	Ekonomiadministratör	100%	
Anna Kullenberg	Personaladministratör	100%	

Konsulter

Petra Linnsand			Handledare Vt
Annika Engström			Chefshandledare
Åsa Bergström			Handledare Ht

Revisionsberättelse

Till The Salvation Army Headquarters avseende Frälsningsarmén, org.nr 802006-1688

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Frälsningsarmén för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Ledningsrådets ansvar

Det är ledningsrådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Ledningsrådet ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar ledningsrådet för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om ledningsrådet avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningsrådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att ledningsrådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar

slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera ledningsrådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av ledningsrådets förvaltning för Frälsningsarmén för år 2017.

Vi tillstyrker att The Salvation Army Headquarters beviljar ledningsrådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Ledningsrådets ansvar

Det är ledningsrådet som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

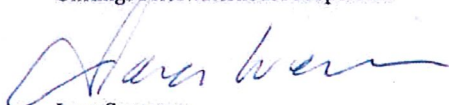
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 31 maj 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Lena Svensson
Auktoriserad revisor

Socialnämnden

12.

Genomlysning av försörjningsstödet

Sn/2017:150 760

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2017-10-26, § 276 i verksamhets- och investeringsplanen VIP 2018-2020 att ge socialnämnden i uppdrag att genomföra en genomgripande genomlysning av försörjningsstödet. Uppdraget har genomförts och en skriftlig rapport har upprättats. Rapporten bordlades på socialnämndens sammanträde 2018-06-18 och återremitterades till förvaltningen på nämndens sammanträde 2018-08-21. Rapporten remitterades därefter till Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för synpunkter, som nu återkommit med ett skriftligt svar till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-26

Rapport – Genomlysning försörjningsstöd, daterad 2018-05-29

Beslut från socialnämnden, 2016-12-20, § 248

Beslut från kommunfullmäktige, 2017-10-26, § 276

Beslut från socialnämnden, 2017-12-19, § 237, 2018-06-18, § 128, 2018-08-21. § 160

Beslut från utbildnings och arbetsmarknadsnämnden, 2018-10-22, § 111, med tillhörande tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-28

Förslag till socialnämnden

- Rapporten, Genomlysning försörjningsstöd, daterad 2018-05-29, godkänns och översänds till kommunstyrelsen som svar på uppdrag från kommunfullmäktige.
- Förvaltningen ges i uppdrag att arbeta vidare med de synpunkter och förslag som framkommer i rapporten och återrapportera detta till socialnämnden.

Ärende

Genomlysningen av försörjningsstöd genomfördes under våren 2018 efter uppdrag från Kommunfullmäktige och Socialnämnden. En skriftlig rapport upprättades av en extern aktör i nära samverkan med förvaltningen men också med arbetsmarknadsavdelningen. Rapporten beskriver processen från bidrag till försörjning i Jönköpings kommun och de hinder och möjligheter som idag finns i den enskildes väg från bidrag till annan försörjning.

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

Försörjningsstöd beskrivs som en välfungerande och stabil verksamhet med välutbildad och erfaren personal vilket ger goda förutsättningar för det fortsatta utvecklingsarbetet. Det förekommer trots detta onödiga fördröjningar och otydlighet inom och i anslutning till både försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelningen. Rapporten beskriver tydligt behovet av att klargöra respektive aktörs roll och uppdrag samt ansvar för hela målgruppen och i detta ta stöd av kommunledningen. Bostadsfrågan lyfts också upp som en avgörande faktor där kommunledningen behöver involveras mer än idag.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har yttrat sig över genomlysningen och är positiva till rapporten men påtalar det politiska uppdrag (KS/2008:522) som styr arbetsmarknadsavdelningens uppdrag. Socialförvaltningen konstaterar att detta uppdraget begränsar det gemensamma uppdraget och bör ses över. Detta arbetet har påbörjats av ansvarig chef inom AMA och försörjningsstöd. AMA beskriver vidare att samarbetet mellan organisationerna är bra och att det finns ett flertal välfungerande samverkansnivåer vilket socialförvaltningen kan bekräfta. Inriktningen i det utvecklingsarbete som påbörjats verksamheterna emellan är att se det gemensamma ansvaret för målgruppen och skapa en tydlig och gemensam målbild. Det finns en uttalad vilja från båda verksamheterna att trots olika nämndtillhörighet och organisatoriska hinder eliminera dessa genom att fokusera på det gemensamma ansvaret för målgruppen.

Socialnämnden remitterade ärendet till förvaltningen för att bland annat anordna en utbildningsdag för berörda nämnder kring genomlysningen. Detta har inte genomförts utifrån tidsbrist och fördröjning hos politisk ledning. Det ansågs också vara lämpligt att den nya nämnden borde utbildas istället. Kommunledningen har involverats genom att chef för försörjningsstöd föredragit genomlysningen för budgetberedningen. Det konstaterades vid detta tillfälle att ansvariga chefer för AMA och försörjningsstöd har mandat att hantera frågan och återkomma vid behov av politiska beslut.

Ansvariga chefer för AMA och försörjningsstöd driver ett gemensamt arbete utifrån genomlysningens slutsatser, för att minska beroendet av försörjningsstöd. Respektive förvaltningschef är också delaktig utifrån behovet av att klargöra det gemensamma ansvaret. Arbetet är pågående och kommer att återrapporteras när arbetet slutförts.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barns rättigheter. Barn som växer upp i familjer med försörjningsstöd har en ökad risk att drabbas av olika former för ohälsa och utanförskap som ung och som vuxen. Risken för försämrade skolresultat och därmed ett framtida utanförskap från arbetsmarknaden och sociala sammanhang är en annan omständighet där barn inom försörjningsstöd har en framtida risk för utsatthet och försämrad utveckling.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Stein Erik Norderhaug
Områdeschef

Beslutet expedieras till: Kommunstyrelsen

Genomlysning försörjningsstöd – Jönköpings kommun

29 maj 2018

Anna Drevenstam och Jan de Man Lapidoth

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Uppdraget	4
3	Genomförande	4
4	Iakttagelser	5
4.1	Utvecklingssituationen	5
4.2	Aktörer	8
4.3	Struktur	9
4.4	Synpunkter från klienter	12
4.5	Sammanfattande iakttagelser	12
5	Rekommendationer	13
6	Förändringsagenda	14
6.1	Involvera kommunledningen	14
6.2	Bygg ihop dagens process bättre	15
6.3	Säkra en helhetssyn kring klienten	15
6.4	Rusta för högre volymer	16

Sammanfattning

Vårt uppdrag har varit att göra en genomlysning av försörjningsstödet i Jönköpings kommun. Detta mot bakgrund av att kostnaderna för försörjningsstöd stadigt sjunkit samtidigt som det fortsatt finns en grupp av klienter som långvarigt uppbär ekonomiskt bistånd. Vårt uppdrag har också varit att belysa den process som ska leda från bidragsberoende till egen försörjning där försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning är huvudaktörer men där också regionala och statliga aktörer har en viktig roll.

Vi har i vår genomlysning tagit del av relevant kommunintern dokumentation samt dokumentation från statliga myndigheter, från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt från kommun- och landstingsdatabasen Kolada. Informationsinhämtningen har därutöver skett genom intervjuer med närmast berörda politiker, med chefer och handläggare inom försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning samt med en handläggare från Arbetsförmedlingen. Vi har också haft möjlighet att intervjuar fyra klienter som uppburit försörjningsstöd i mer än ett år.

Vi ser vad vi uppfattar som en välfungerande verksamhet med välutbildade och erfarna handläggare inom försörjningsstödet. Vi får bilden av att personalomsättningen är relativt låg och att det inte är några svårigheter att rekrytera socionomer till verksamheten. Den uppgift som försörjningsstödet tillsammans med arbetsmarknadsavdelningen har, att lotsa klienter med ett långvarigt bidragsberoende till egen försörjning, är stundtals en övermäktig uppgift. Dels på grund av att vissa klienter har en komplex problematik dels på grund av att den svårlösta bostadsproblematiken starkt inverkar på människors möjligheter till egen försörjning.

Den process som vi har i uppdrag att belysa, från bidragsberoende till egen försörjning, är inte linjär. En mycket översiktlig bedömning, baserad på uppgifter från arbetsmarknadsavdelningen, ger vid handen att ca 35% av de som långvarigt är inne i processen aldrig kommer ur den utan cirkulerar runt. Det är heller inte en hel process med samverkande delar utan det är flera processer där cirkulation också förekommer. En delprocess som särskilt bör beaktas är den där klienten rustas för att klara kvalifikationerna till arbetsmarknadsavdelningen. Den kan ta lång tid och vissa kommer aldrig vidare då de inte klarar "inträdeskraven".

Vår rekommendation är att frågan om att öka antalet klienter som kommer i egen försörjning är koncernövergripande och därmed en kommunledningsfråga. De aktörer som nu äger frågan förfogar inte över de resurser som krävs för att finna långsiktiga lösningar. En framförhållning måste finnas, en plan för agerandet när lågkonjunkturen kommer och när de stora volymerna går ur den tvååriga etableringen. Internt behöver försörjningsstödet på ett tydligare sätt rikta sina insatser mot gruppen med långvarigt bistånd. En koordinering av insatserna runt den enskilde klienten behöver ske och sysselsättningar riktade mot olika målgrupper behöver skapas. Försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning behöver forma en gemensam målbild, gemensamt synsätt och arbetssätt för att skapa en enhetlig process och en samverkande struktur.

1 Bakgrund

Område försörjningsstöd inom socialförvaltningens individ- och familjeomsorg har under flera år haft ett minskande antal biståndshushåll och minskande kostnader. Området visar goda resultat och har efter 2017 ett överskott på ca 11 mkr. Den rådande högkonjunkturen med en förhållandevis låg arbetslöshet bland inrikes och utrikesfödda har medverkat till utvecklingen. Kvar finns den grupp som står allra längst från arbetsmarknaden där stora arbetsinsatser krävs.

Inför 2018 har kommunfullmäktige beslutat att minska ramen för försörjningsstöd med 12 mkr. Kommunfullmäktige har inför 2018 gett socialnämnden i uppdrag att göra en genomlysning av försörjningsstödet.

2 Uppdraget

Uppdraget har varit att göra en genomgripande genomlysning av försörjningsstödsområdet och dess verksamheter och att presentera den tillsammans med analys och förslag till förändringar. Processen i sin helhet, från ansökan om försörjningsstöd till arbete/försörjning, ska belysas. Genomlysningen ska utgöra ett underlag i budgetarbetet inför 2019. En mindre brukarundersökning ska genomföras för att få kunskap om varför klienter efter ett år fortfarande uppbär försörjningsstöd.

De förslag som lämnas ska utarbetas i samråd också med arbetsmarknadsavdelningen som med sina insatser bidrar till att minska behovet av försörjningsstöd.

3 Genomförande

Uppdraget har genomförts i nära samarbete med uppdragsgivaren, områdeschef inom socialförvaltningens individ- och familjeomsorg och med biträdande funktionschef. Våra iakttagelser och rekommendationer bygger på en genomgång av relevant dokumentation (främst verksamhetsplaner och uppföljningsrapporter för berörda verksamheter) och viss omvärldsspaning (nationella medier, myndighetsinformation, och data om försörjningsstöd och sysselsättning inom andra liknande kommuner).

Under april månad har vi genomfört enskilda intervjuer med socialnämndens ordförande och vice ordförande, samtliga sektionschefer och förste socialsekreterare, arbetsmarknadsavdelningens chef samt med verksamhetssamordnare inom Arbetsförmedlingen. Fyra fokusgrupper har genomförts där processen från bidragsberoende till egen försörjning belysts. Ett drygt trettiotal handläggare inom försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning har deltagit i fokusgrupperna. Avsikten har varit att i fokusgrupper också möta klienter som uppburit försörjningsstöd i mer än ett år. Intresset från klienter att delta i den typen av undersökning har varit begränsat varför vi istället genomfört enskilda intervjuer med fyra klienter. En avstämning av iakttagelser och rekommendationer har skett med områdeschef, funktionschef samt biträdande funktionschef den 3 maj 2018. En avstämning har också skett med samtliga intervjuade politiker, chefer och handläggare den 8 maj samt med

intervjuade klienter den 9 maj. Den 8 maj har också samråd kring lösningsförslag med arbetsmarknadsavdelningen skett.

Informationsinhämtning och analys har skett med följande struktur som grund:

4 Iakttagelser

4.1 Utvecklingssituationen

En avgörande faktor för att en klient med försörjningsstöd ska kunna vara aktuell för och motiverad till egen försörjning är att bostadsfrågan är löst. Läget i Jönköping med höga boendekostnader och svårigheter att komma in på bostadsmarknaden komplicerar situationen. Vilket i sin tur försvårar handläggarnas arbetssituation, och område försörjningsstöd får i förlängningen en roll som bostadsförmedling. Man förfogar idag över drygt 500 sociala kontrakt, en siffra som ökat stadigt över de senaste åren.

Tab. 5 Antal sociala kontrakt per den 31/12

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
369	415	435	454	455	481	507

Tab. 6 Totalt avslutade sociala kontrakt 2011-2017

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
70	96	98	89	97	96	88

Tab. 7 Avslutade sociala kontrakt till egna kontrakt, tagit över kontrakt i befintlig bostad 2013-2017

2013	2014	2015	2016	2017
9	15	41	33	33

Figur: statistik över sociala kontrakt i Jönköpings kommun

Konjunkturen har länge varit stark. Jönköping har bland landets lägsta arbetslöshet, både för inrikes och utrikes födda. I mars 2018 var den öppna arbetslösheten under 3%. Detta har bidragit starkt till den stora minskningen av försörjningsstödet under åren 2016 och framåt (se bilaga 1, figur 2).

Jönköping har enligt inrapportering till kommun- och landstingsdatabasen Kolada, ställt i relation till andra jämförbara kommuner, en positiv utveckling vad gäller försörjningsstöd till olika grupper. Undantaget är målgruppen "Unga Vuxna" där Jönköping har en negativ avvikelse (se bilaga 1, figur 10). Efter mönsterbrottet 2012 - 2013 minskar kostnaderna stadigt för Jönköping del.

Den stora flyktingvågen 2015 har medfört att antalet människor i etableringen av nyanlända är stor i en jämförelse med de senaste 10 åren. 2016 - 2017 har ca 1800 personer tagits emot i Jönköping (se bilaga 1, figur 15). Man kan befara att merparten av de inskrivna inte kommer att vara i egen försörjning när de lämnar etableringen efter två år. Volymerna i sig utgör inte nödvändigtvis ett problem, utan faktorer som bostadslöshet, brister i arbetsförmåga, utbildning och språkkunskaper, anhöriginvandring, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa skapar en betydande utmaning för kommunen.

Kommunen har förlorat insyn och påverkan på etableringen av nyanlända i samband med att ansvaret överfördes till Arbetsförmedlingen år 2011. Detta gör att kommunen liksom de enskilda individerna är oförberedda vad gäller kravställande och kontroll. Ett exempel är att närvaron på SFI intygas på heder och samvete. Undervisningen ska bedrivas på heltid men i praktiken sker utbildning 4 timmar och självstudier 4 timmar per dag. Sammantaget finns tydliga indikationer på att de som lämnar etableringen inte är rustade för att möta arbetsmarknadens behov och krav. Ansvariga för SFI har inte blivit intervjuade i denna genomlysning.

En risk som framträtt under genomlysningen är att det saknas en aktiv beredskap att hantera en situation med en lågkonjunktur, och även att se att den kan komma att ske i kombination med stora tillflöden från etableringen.

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt Region Jönköping är viktiga samarbetspartners för kommunen. De statliga regelverken påverkar kommunens förutsättningar att arbeta framgångsrikt med klienters väg till egen försörjning. Ett exempel är Försäkringskassans mål att minska genomsnittliga sjukskrivningen till nio dagar vilket resulterar i fler avslag. Ett annat exempel är Arbetsförmedlingens återkommande omorganisationer och personalomsättning som gör det svårt för kommunens medarbetare att bygga långsiktiga relationer.

Kapacitets- och resursproblem inom Region Jönköping orsakar långa väntetider för klienter som till exempel skall utredas av psykiatri. I de fall en utredning inte kan dröja väljer kommunen att själv stå för kostnaden trots att kommunen inte bär det ansvaret. Det finns en glidning mellan de statliga och regionala ansvaren och kommunens ansvar. En kommunal socialtjänst utgör det yttersta skyddsnätet för en individ vilket gör att kommunen ibland ser sig tvungen att utifrån socialtjänstlagen ta kostnader och ansvar som egentligen hör hemma hos andra offentliga aktörer.

Tilltron från den politiska organisationen gentemot försörjningsstödet uppfattas som svag. Försörjningsstöd ses inte som ett naturligt politiskt profilområde. Jönköping är också en kommun med en stark historisk inriktning mot arbetslinjen. I jämförelse tilldrar sig Arbetsmarknadsavdelningens verksamhet ett större politiskt intresse. Detta kan även utläsas av budgetförutsättningar och organisatoriska hemvister.

Arbetsmarknadsavdelningen är den viktigaste kommunala samarbetspartnern för försörjningsstödet. Någon gemensam målbild eller arbetsprocess för de två verksamheterna har inte kunnat identifieras. Den bild som framträder är att enskilda medarbetare förmår skapa gott samarbete kring sina klienter, samtidigt som andra klienter kommer i kläm när de två verksamheterna inte förmår att i alla delar upprätthålla en god samverkan. Samarbetsrelationen mellan de båda verksamheterna vilar på en inte helt stabil grund.

Försörjningsstödet målgrupper är bredare än den grupp som arbetsmarknadsenheten arbetar med. Bilderna går isär om hur Arbetsmarknadsavdelningen arbetar med dessa målgrupper. Inom försörjningsstödet ser man att Arbetsmarknadsavdelningens arbete med människor med missbruk, begåvningshinder, fysisk och psykisk problematik varit begränsad. Arbetsmarknadsenheten anses inte ha utvecklat de verktyg som krävs för att möta den typen av problematik, som t ex de verksamheter som det sociala företaget Origo Resurs erbjuder i Huskvarna. Man ser också att många insatser är fullbelagda. Arbetsmarknadsavdelningens syn är att man har flera program/insatser som riktar sig till denna målgrupp, t ex Aktivitetsintroduktion, Jobbtorg resurs, Enter, OSA-programmet, anpassade anställningar i kommunal verksamhet och anställningar i naturvårdslag. Enter har i regel alltid full beläggning i sin verksamhet. I de övriga programmen finns det enligt Arbetsmarknadsavdelningen platser. Det som däremot saknas helt hos arbetsmarknadsenheten är ren sysselsättningsverksamhet.

Utbildningsbakgrunden inom försörjningsstödet är enhetlig där handläggarna är socionomer. Verksamheten har god status inom socialtjänsten, låg personalomsättning, och uppvisar ett

högt engagemang för klienten. En möjlig risk kan vara att en omvårdande kultur har etablerats på sina håll vilket kan minska utrymme för klientens uppbyggande av egenmakt.

Inom försörjningsstöd finns en pågående diskussion om digitalisering. Generellt finns en positiv inställning till digitalisering och man ser möjligheter att effektivisera vissa moment i arbetsprocessen.

4.2 Aktörer

För att föra bidragsberoende klienter till egen försörjning förutsätts insatser från en mängd olika aktörer i det offentliga systemet. Flera av dessa aktörer har en kapacitet som inte matchar behoven varpå väntetider uppstår för klienten. Långa väntetider på utredningar och behandlingar är ingenting ovanligt. Samtidigt kvarstår klienten i försörjningsstöd.

Väntetiderna för nybesök i Team mottagning har under en period i början av år 2018 varit två till fyra veckor. Målet är att det ska vara högst två veckor. Efter snabba insatser i samband med den pågående genomlysningen är väntetiden nu (maj månad 2018) nere i en vecka. För nybesök inom försörjningsstöd används ett standardiserat frågeformulär och en strukturerad process kallat "Instrument X". "Instrument X" innehåller fyra delar varav den första behandlar hushållets ekonomi och den andra delen utforskar individens eventuella behov av insatser – från kommunen eller/och från andra aktörer som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, landstinget. Tredje delen är en genomförandeplan som utgår från MI/förändringsplan och del fyra undersöker nyttan med den gjorda planeringen. Del tre och del fyra kan användas under hela den period individen/hushållet ansöker om försörjningsstöd. Utifrån utvärderingen ska det göras nya genomförandeplaner. Det finns en tveksamhet om detta instrument bidrar till en effektiv handläggning. Åsikterna kring instrumentets värde går isär, möjligen med koppling till socialsekreterarnas erfarenhet i yrket. För den som har kortare erfarenhet upplevs instrumentet ge ett gott stöd. Den mera erfarne handläggaren uppskattar att kunna agera friare. Det finns också olika bilder om hur instrumentet ska användas, till exempel vilka frågedelar som är obligatoriska för klienten att svara på. Det finns också frågor om den tidskrävande kontroll som görs av klientens ekonomiska situation i alla delar är relevant.

Mottagningsteamet skapades en gång i syfte att korta väntetiderna. Syftet är fortfarande mycket relevant samtidigt som det finns röster som menar att det kan vara dags att ompröva teamets uppdrag, mål och arbetssätt.

Handläggarna på försörjningsstöd upplever en frustration kring klienter med långvarigt försörjningsstöd. De har svårt att hitta lämpliga insatser som för klienterna framåt och upplever att dörrarna till andra aktörer (arbetsmarknadsavdelningen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan) alltför ofta är stängda. Det är särskilt problematiskt att samverka mellan försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning när klienterna har en risk- eller missbruksproblematik. Försörjningsstödet försöker få arbetsmarknadsavdelningen, som har fullt fokus på arbetslinjen, att gå utanför sitt uppdrag. Klienter ska till exempel vara verifierat nyktra/drogfria i två månader innan antagning till arbetsmarknadsavdelningen, något man nu efter påtryckning inte håller lika hårt på längre.

Arbetsmarknadsavdelningen har verksamhet som riktar sig till åldersgrupper 16-64 år och uppdragen omfattar olika typer av insatser. Nedan följer några exempel på verksamheter inklusive kriterier för anmälan:

- "Jobbtorg" som riktar sig till klienter med minst 50% arbetsförmåga och som kan delta i gruppaktiviteter och ta ansvar för eget jobbsökande.
- "Jobbtorg resurs" avsedd för klienter med bedömd arbetsförmåga på 25% med behov av individuellt stöd och arbetsanpassning. För båda Jobbtorgsverksamheter gäller att klienten inte ska ha ett pågående missbruk, behandlingar eller väntande dom som påverkar planeringen. En arbetsgrupp från försörjningsstöd och Arbetsmarknadsavdelningen jobbar för närvarande med att ta fram nya riktlinjer för arbetet med personer som har missbruksproblem.
- "Utredning av aktivitetsförmåga" när det finns misstanke om eller konstaterad funktionsnedsättning och behov av anpassningar behöver utredas.
- "Aktivitetsintroduktion" där arbetsförmågan är mindre än 25% där ett motivationsarbete och klargörande av resurser och begränsningar behöver göras.
- "Enter" där prioriterad målgrupp är 18 - 29 år med psykisk ohälsa och en bedömd framtida arbetsförmåga om 25%.

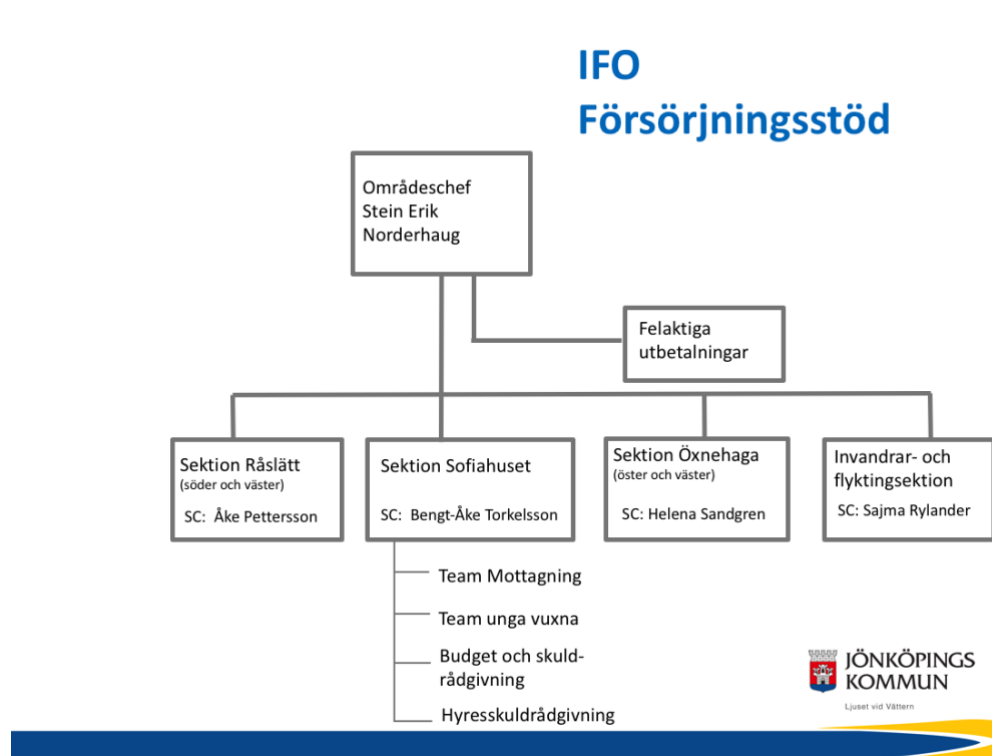
Insatserna från olika aktörer runt klienten genomförs inte sammanhållet. Det finns ingen funktion utsedd att hålla samman och koordinera insatserna runt klienten. Det är klienten själv, med ofta begränsade förmågor, som får försöka hålla ihop helheten. Samarbetet myndigheter emellan är bräckligt och sårbart inte minst på grund av hög personalomsättning inom framförallt regionen och inom Arbetsförmedlingen. Ett relationsstyrt arbetssätt upplevs annars vara framgångsrikt i samarbetet kring klienter, när det fungerar bra är det på personnivå.

Det finns några samverkansstrukturer som inte har omfattats av genomlysningen. Arena samverkan är en samverkansstruktur där Försörjningsstöd, Regionen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tillsammans samordnar arbetet kring enskilda individer som behöver gemensamma insatser. Samordningförbundet Södra Vätterbyggen är ett förbund där Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Habo kommun, Jönköpings kommun, Mulsjö kommun, Vaggeryds kommun och Region Jönköpings län med fokus på rehabilitering och förbättrad arbetsförmåga.

Dessa samverkansstrukturer har endast i begränsad omfattning lyfts fram i våra undersökningar.

4.3 Struktur

Område försörjningsstöd är en del av individ- och familjeomsorgen och leds av områdeschefen. Området består av fyra sektioner med varsin sektionschef. Sektionerna består av Team Mottagning och Unga Vuxna, lokalkontor Råslätt, lokalkontor Öxnehaga samt invandrar- och flyktingsektionen. Personalstyrkan uppgår till 80 personer, därav 57 heltider som 1:e socialsekreterare/socialsekreterare/socialassistent.

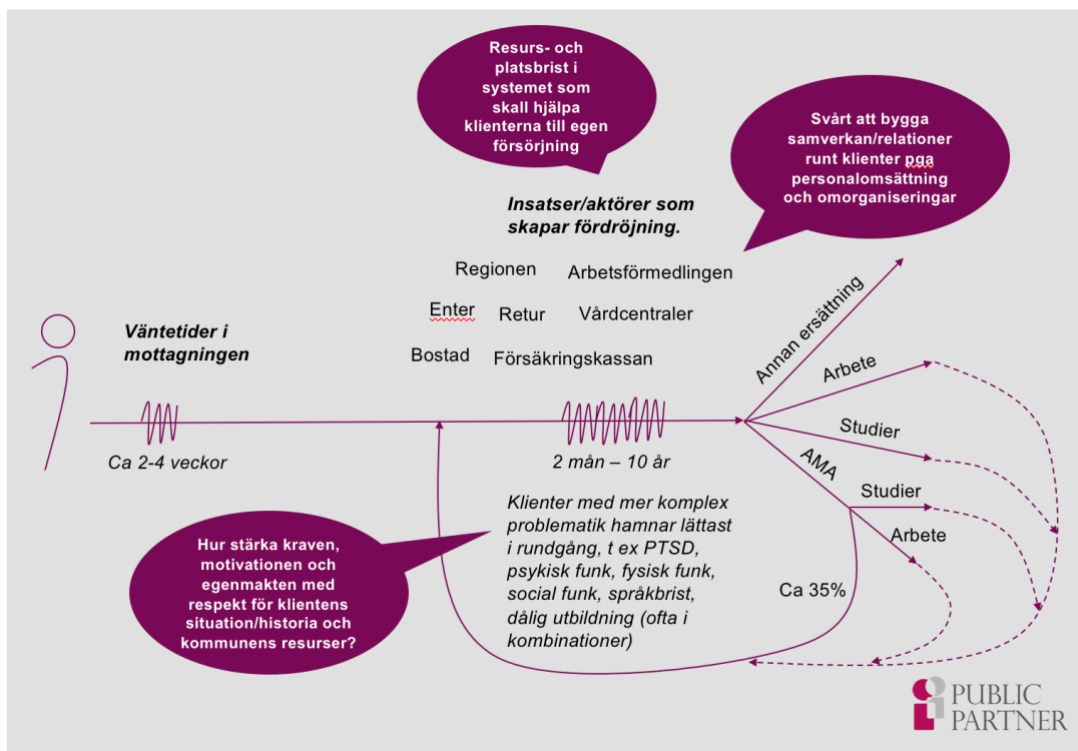

Arbetsmarknadsavdelningen är en del av utbildningsförvaltningen. Avdelningen är organiserad i övergripande ledning samt fyra enheter; administrativ, resurs, introduktion, aktivitet. Avdelningen leds av arbetsmarknadschef och fyra enhetschefer. Personalstyrkan uppgår till 83 personer.

Organisation

Det finns ingen uttalad övergripande struktur eller ett sammanhållet ansvar för den process som ska leda från bidragsberoende till egen försörjning. Inom ramen för genomlysningen har följande bild vuxit fram som beskrivning av dagens situation:

Figur: Dagens process från bidrag till egen försörjning (Public Partners iakttagelser)

Försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning finns i olika förvaltningar och nämnder. Det krävs därför en medveten ansträngning för att åstadkomma en samlad målbild och en sammanhållen arbetsprocess. Vi uppfattar att det finns gemensamma ambitioner från ledningen inom de båda verksamheterna att utifrån en helhetssyn på klienten utveckla samarbetet och gemensamt effektivisera den process som ska leda mot egen försörjning.

En konsekvens av det otydliga ansvaret är att en del klienter cirkulerar i systemet. Dessa är i huvudsak klienter med en mera komplex problematik där kommunens normalprocesser inte fungerar särskilt väl. En viss andel av dessa klienter kommer aldrig nå egen försörjning och kommer heller inte att kunna föras till exempelvis Försäkringskassan. Det finns exempel på klienter som cirkulerat i systemet i upp till tio år, vilket är negativt för såväl individen som kommunen.

En iakttagelse vi gör är att Arbetsmarknadsavdelningen och försörjningsstöd sannolikt inte förmår eller har resurs- och handlingsutrymme att själva lösa alla aspekter av försörjnings- och bostadsfrågorna på aktuell organisationsnivå.

4.4 Synpunkter från klienter

Fyra klienter som uppburit försörjningsstöd i mer än ett år har intervjuats för att ge sitt perspektiv på situationen. Fåtalet intervjuade klienter gör att det inte går att dra några långtgående slutsatser. Ur intervjuerna har vi ändå fångat upp fyra mönster att belysa:

- *Kontinuitet.* Det finns behov av kontinuitet. Att byta handläggare och behöva börja om flera gånger tar på motivationen och tilliten till socialtjänsten. Gemensamma planer som grund för individens utveckling verkar saknas, vilket skapar osäkerhet hos individen.
- *Koordination.* En mer sammanhållen hjälp/vägledning, koordination, i interaktionen med alla olika aktörer/system efterfrågas. Ofta är många aktörer inblandade och det är upp till klienten själv att sortera och få ihop en helhet.
- *Kravställande.* Att ställa mer krav på individen anses nödvändigt om egen försörjning skall kunna uppnås. Kraven skall ställas utifrån individens situation och förutsättningar och eftersträva maximal egenmakt.
- *Kultur.* Det finns behov av att förbättra stödet till de arbetsgivare som tar emot praktikanter som är utrikes födda. Bland annat genom att förmedla kunskap om olika kulturer för att man därmed ska kunna bemöta enskilda praktikanter på ett inkluderande och utvecklingsinriktat sätt.

4.5 Sammanfattande iakttagelser

En stark konjunktur bidrar till att kostnaderna för försörjningsstödet fortsatt minskar. De mest arbetskrävande klienterna är kvar i systemet och kommer i fokus. Ur effektiviserings-synpunkt finns här ett dilemma. Å ena sidan kan man tycka att när klienter försvinner ur systemet borde personalresurserna också minska. Å andra sidan är de klienter som finns kvar i systemet betydligt mer arbetskrävande. När volymerna ökar igen skiftar resursfokus åter till de som står närmare arbetsmarknaden och de på långvarigt försörjningsstöd tappar kontinuiteten i deras progression mot egen försörjning. Detta mönster är en naturlig konsekvens av att resurssättningen inte är knuten till olika målgrupper/behov utan till en verksamhet.

Utgångspunkten för planering och budgetering är att högkonjunkturen kommer att bestå, och att de stora volymerna i etableringen inte kommer att påverka situationen. De resurser som frigörs när de bidragsberoende blir färre bör till del användas för att på ett mer målinriktat sätt förbereda inför en lågkonjunktur. Vidare är en högkonjunktur ett bra tillfälle att se över styrningen och resurssättningen av försörjningsstödet.

Klienternas bostadssituation kan inte separeras från arbetet att nå egen försörjning utan behöver ses som en integrerad del av processen.

Det finns två fördröjningar i den tänkta processen från bidragsberoende till egen försörjning. Dels tidigt i processen när klienten förvänta på ett första besök hos Team Mottagning och på ett beslut, dels i den fas då klienten skall rustas för att kunna kvalificera för insatser. Långa inaktiva perioder förekommer för klienter som följd av kapacitetsbrist i andra delar av systemet. Klientens bostadssituation påverkar i hög grad.

Det finns ingen samlad målbild eller sammanhållet arbetssätt för de aktörer – kommun, region och statliga myndigheter – som påverkar processen från bidragsberoende till egen försörjning.

Det förekommer att klienter i långvarigt försörjningsstöd fastnar eller cirkulerar i de offentliga systemen. Förmågan att fånga upp dessa individer och lotsa dem mot rätt försörjning behöver stärkas. En viss andel av dessa kan behöva lyftas ur processen för annan hantering.

Det finns tecken på en omvårdande kultur inom försörjningsstöd, "socionomhjärtat", som kan försvåra klientens väg till egen försörjning.

5 Rekommendationer

Idag är det försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelningen som har ansvaret för den process som ska föra bidragsberoende klienter till egen försörjning. Vi ser behov av att frågan lyfts till kommun- och koncernledningsnivå. Befintligt system, där försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelning är de bärande aktörerna, förfogar inte över de resurser som krävs för att lösa situationen. Bostadssituationen är en kraftigt försvårande omständighet som kräver insatser på övergripande kommunal nivå om hållbara lösningar ska vara möjliga. Kommunledningen behöver sätta ramarna för det fortsatta arbetet.

När antalet hushåll med behov av försörjningsstöd stadigt minskar behöver försörjningsstödet resurser tydligare riktas mot klienter med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd – på ett sätt som skapar kontinuitet för klienten även när volymerna börjar öka igen. Vår bild är att såväl försörjningsstödet som arbetsmarknadsavdelningen har utrymme för att öka sina insatser för denna grupp av klienter. Det handlar i vissa fall om klienter som på grund av en särskilt svårlost problematik inte kommer att kunna komma i egen försörjning, oavsett vilka insatser som görs. Dessa enskilda klienter behöver identifieras och hanteras på ett värdigt och ekonomiskt försvarbart sätt.

Vi bedömer att det bland de som uppbär långvarigt försörjningsstöd finns homogena målgrupper som tillsammans kan vara grund för specifika insatser. Deras ekonomiska försörjning behöver långsiktigt tryggas genom rätt försörjning på högsta möjliga egenmaktsnivå. Det finns behov av sysselsättningsverksamheter som riktas mot de homogena grupperna utifrån deras speciella situation. Denna sysselsättning kan även stå för rustande av de individer som har förutsättningar att utveckla sin arbetsförmåga. Utred också möjligheten att utöka mängden kommunala anställningar och praktikplatser. Befintliga platser används inte fullt ut idag.

Vårt uppdrag har bland annat varit att belysa processen som ska ta den bidragsberoende till egen försörjning. Vi ser idag ingen hel process, respektive aktör agerar utifrån sitt eget perspektiv utan helhetssyn på individen. Det blir klienten själv som efter bästa förmåga får koordinera insatserna - kommunens, regionens och statens - vilket för de flesta blir en övermäktig uppgift med tanke på deras förutsättningar. Det är av vikt att de berörda

aktörerna formar och tydliggör en gemensam målbild för insatserna, att man säkrar ett gemensamt förhållningssätt samt att man tydliggör respektive aktörs roll och ansvar i de olika delarna av processen. Samverkansstrukturer måste byggas utifrån en helhetssyn på klienten.

Vi uppfattar att försörjningsstödet har en defensiv roll och agerar reaktivt. Försörjningsstödet behöver vara mer offensiva, ta position och kliva fram som den aktör som koordinerar samtliga insatser runt klienten, interna såväl som externa. Behovet av koordination är något som betonas av de klienter vi mött under utredningsarbetet. Detta kan anses gå utöver det historiska grunduppdraget för försörjningsstöd, samtidigt som omvärlden och klienternas situation har förändrats på ett sätt som försörjningsstöd behöver anpassa sig till för att kunna lösa sitt uppdrag.

En högkonjunktur varar inte för evigt. Ett möjligt scenario är att en lågkonjunktur infaller samtidigt som stora volymer går ur etableringen. Organisationen behöver därför rustas för att hantera ökande volymer inom relativt kort tid. Samtidigt aviseras det fortsatta nedskärningar inom IFO och Försörjningsstöd inför budgetåret 2019.

Samtliga nya klienter tas emot av Team Mottagning dock med undantag av de som tas emot av invandrar- och flyktingsektionen. Om klienterna efter tre månader finns kvar i försörjningsstöd förs de över till lokalkontor. Den väntetid för ett nybesök som är satt till att vara max två veckor har under en period varit två till fyra veckor. Se därför över mottagningen av nya klienter i syfte att säkra korta väntetider och ta bort onödig byråkrati. Här kan digitalisering vara en väg. Det kan vara också vara dags att ompröva teamets uppdrag, mål och arbetssätt. Möjligheten att i förekommande fall även direkt kunna anvisa ett nybesök till kommunala jobb är önskvärd.

6 Förändringsagenda

Public Partners rekommendationer kan sättas in i en översiktlig förändringsagenda. Varje del kan göras för sig men störst effekt uppnås genom att förändra flera saker samtidigt.

6.1 Involvera kommunledningen

Genomlysningen avtäckar ett antal systemutmaningar som behöver lyftas till kommunledningen för bedömning och åtgärder. En särskilt komplicerande faktor är bostadssituationen där genomlysningen visar att den har en stark påverkan på klienternas förutsättningar till försörjning. Det kan finnas anledning att pröva nya modeller och arbetssätt, vilket också behöver stöd på från kommun- och koncernledningsnivå.

Försörjningsstöd och Arbetsmarknadsavdelningen har inte hela det handlings- och resursutrymme som behövs för att:

- hantera utmaningarna med klienter som finns långvarigt på försörjningsstöd, inklusive de klienter som inte kan nå någon grad av egen försörjning
- säkerställa rimliga förutsättningar på den lokala bostadsmarknaden

- påverka externa offentliga samverkansaktörer att möta upp kommunens behov och ansvar på ett rimligt sätt
- säkerställa ändamålsenliga förberedelser för ökande volymer till försörjningsstöd orsakade av konjunkturförändring och/eller större flöden från etableringen.

Kommunledningen behöver klargöra prioriteringar, uppdrag och ramverk för att bättre kunna möta klienternas situation nu och framåt, och skapa bättre förutsättningar för att uppnå rätt försörjning till högsta möjliga egenmaktsnivå.

6.2 Bygg ihop dagens process bättre

Det finns förbättringar som kan göras inom nuvarande arbetssätt, främst med inriktning på att minska de fördröjningar som uppstår i processen från bidrag till egen försörjning. Mera genomgripande förändringar bedöms vara svåra utan att kommunledningen skapar förändrat handlings- och resursutrymme.

Samverkan mellan Försörjningsstöd och Arbetsmarknadsavdelningen kan stärkas, t ex genom ökad grad av samplanering runt klienterna och om möjligt också åstadkomma en grad av samlokalisering av verksamheterna. Vidare behöver relationerna och tilliten mellan personalgrupperna stärkas för att underlätta dagligt samarbete och problemlösning.

Det är angeläget att arbeta bort de väntetider och fördröjningar som finns i dagens system. Dessa skapar negativa effekter för klienterna och är resurskrävande för kommunen. Idag finns väntetider i mottagningen och stora fördröjningar för individer som inte kan matchas mot insatser som banar väg för försörjning. I mottagningen pågår ett arbete att korta väntetiderna vilket börjat ge effekt. Men även de stipulerade maximala 2 veckornas väntetid bör kunna ifrågasättas och kortas ned. Ur ett klientperspektiv är det värdefullt att det sker en direkt aktivitet när denne väl sökt hjälp.

En annan faktor som skapar fördröjningar är att klienter inte får plats i de olika insatser som finns tillgängliga. Inom Arbetsmarknadsavdelningens verksamheter finns vissa kriterier för anmälan som klienter i långvarigt försörjningsstöd kanske inte uppfyller. Insatser som rustar individen till att kvalificera hos Arbetsmarknadsavdelningen har kö och väntetid uppstår. Vid sidan av att se över kapaciteten i dessa insatser bör kommunen överväga nya typer av insatser. Dessa bör utgå ifrån tydliga målgrupper och ha fokus på sysselsättning i första hand, men också ta höjd för att viss rustning kan ske som kan göra att individen går vidare till andra insatser. Aktivitetsintroduktion finns idag och kan behöva utvecklas och/eller kompletteras.

6.3 Säkra en helhetssyn kring klienten

Försörjningsstöd bör tydligt ta den koordinerande och kontinuitetsskapande rollen runt klientens situation, behov och process mot egen försörjning. Detta för att minska risken för att individer cirkulerar i systemet. Häri ingår kontakt, samverkan och uppföljning med bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Jönköping.

En aspekt som framkommit i intervjuer med klienter är att kraven på klienterna kan behöva ökas och/eller upprätthållas bättre i förhållande till klientens situation och förutsättningar. Förutsättningar för stärkt egenmakt kan komma i konflikt med verksamhetens behov av effektivitet och kostnadskontroll. Dessutom behöver klientens kulturella förutsättningar vägas in i handläggningen och det stöd som erbjuds.

Sammantaget har ett behov av förstärkt och utvecklad helhetssyn kring klienten identifierats. Det är naturligt att försörjningsstöd tar den koordinerande, kontinuitetsskapande, kravställande och kulturanpassande rollen.

För att lyckas med detta kan ett förändrat arbetssätt behöva prövas, möjligen med stöd av digitala verktyg.

6.4 Rusta för högre volymer

En upptäckt under genomlysningen är att kommunen saknar beredskap för ökande volymer till försörjningsstöd. Tre tänkbara scenarios har identifierats som snabbt skulle öka trycket på försörjningsstödet. För det första att en konjunkturvändning ter sig allt mer sannolik efter en mycket stark konjunktur under lång tid. För det andra att en stor andel av de som deltar i etableringen inte kommer i egen försörjning och därmed kommer att uppsöka försörjningsstöd. För det tredje, en kombination av de två.

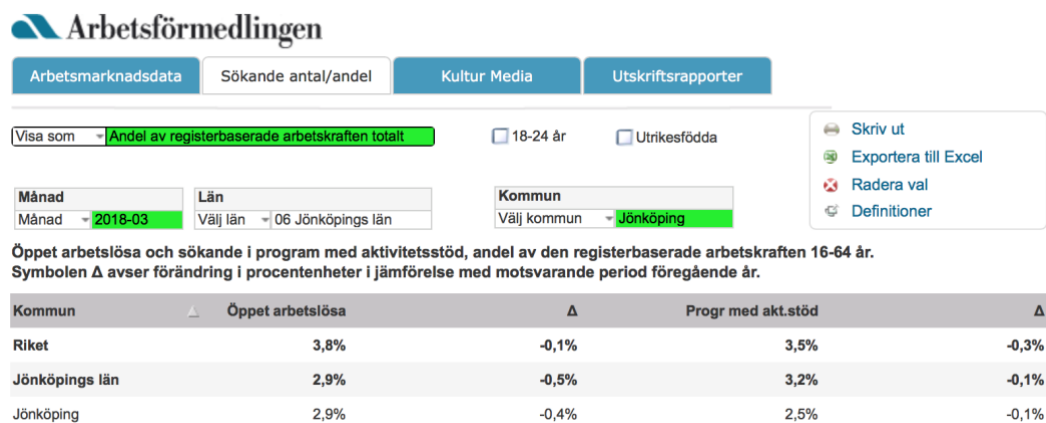
Utöver att resursmässigt ta höjd för ökande volymer är ett ökat inslag av förebyggande arbete något som bör undersökas. Går det att stärka individer som idag har egen försörjning men där risken att åter hamna i försörjningsstöd är stor? Går det att i samverkan med Arbetsförmedlingen kartlägga och rusta fler individer inom etableringen medan individerna är där? Detta görs idag men omfattning och effekt kan behöva analyseras.

Bilaga 1

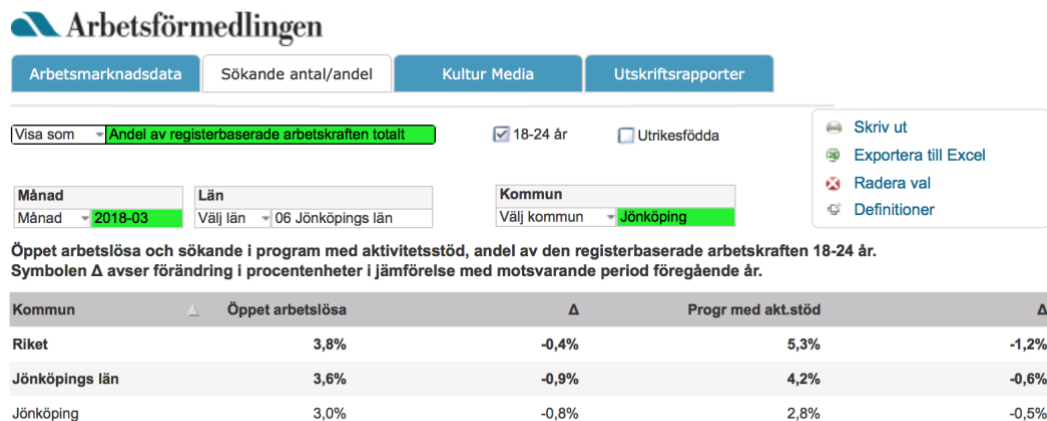
Arbetsmarknad

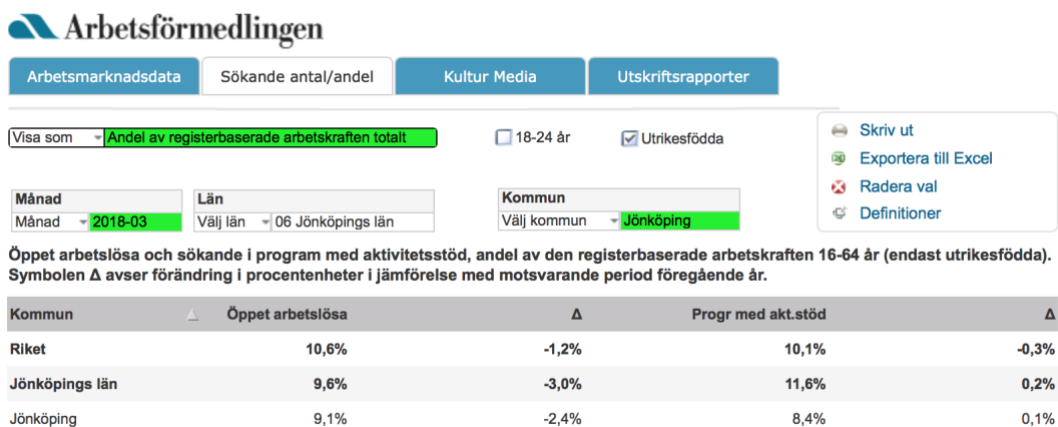
Figur 1: antal arbetssökande, Arbetsförmedlingen mars 2018

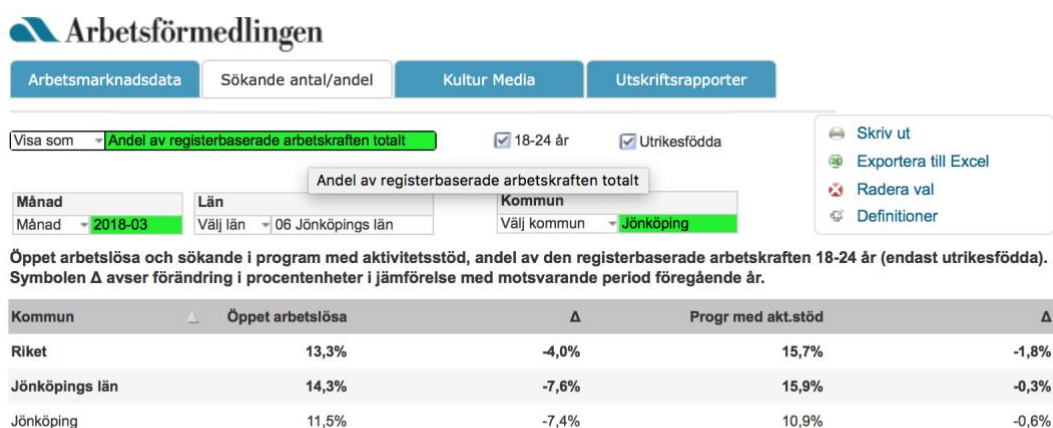
Figur 2: öppet arbetslösa, Arbetsförmedlingen mars 2018

Figur 3: öppet arbetslösa 18-24 år, Arbetsförmedlingen mars 2018

Figur 4: öppet arbetslösa 16-64 år, Arbetsförmedlingen mars 2018

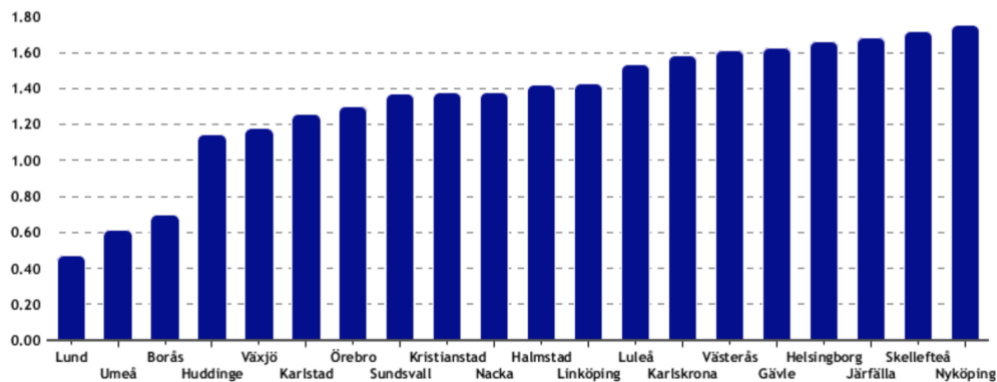

Figur 5: öppet arbetslösa 18-24 år, utrikes födda, Arbetsförmedlingen mars 2018

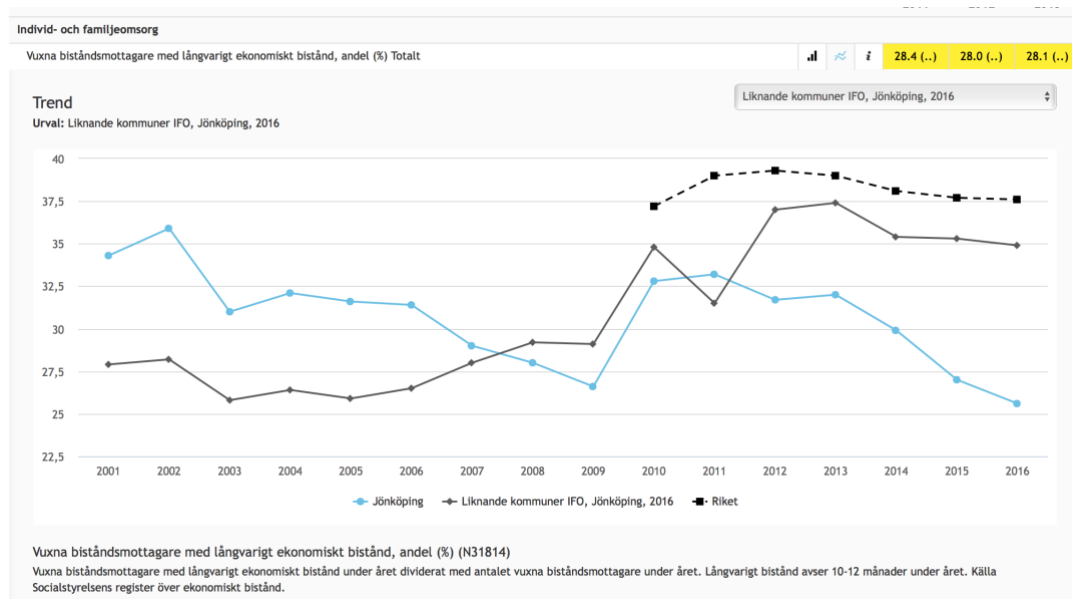
Försörjningsstöd

i Invånare totalt, antal: 30.0%
Referenskostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv: 70.0%

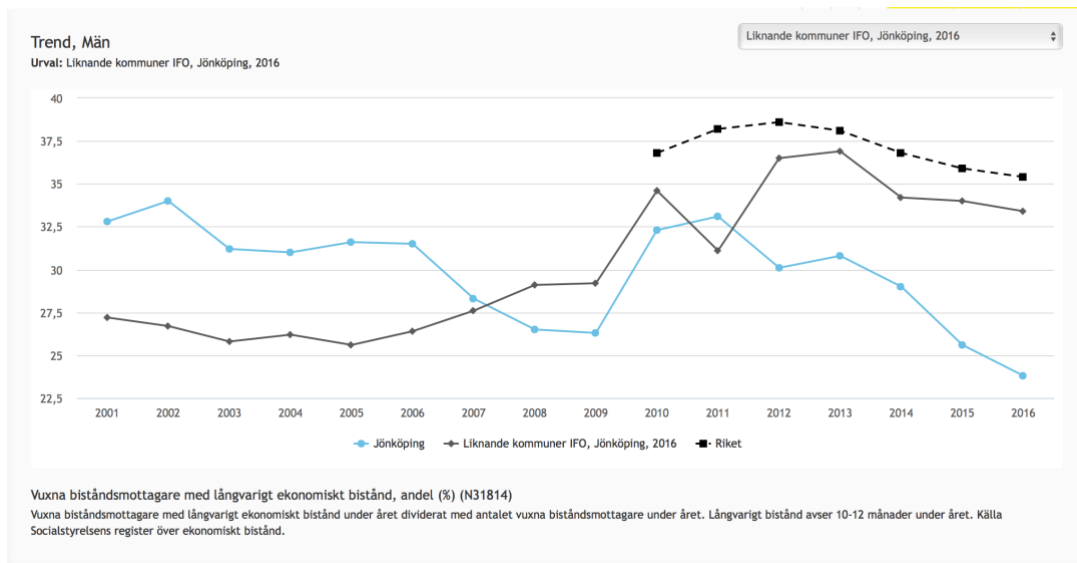
Avstånd från Jönköping, 2016

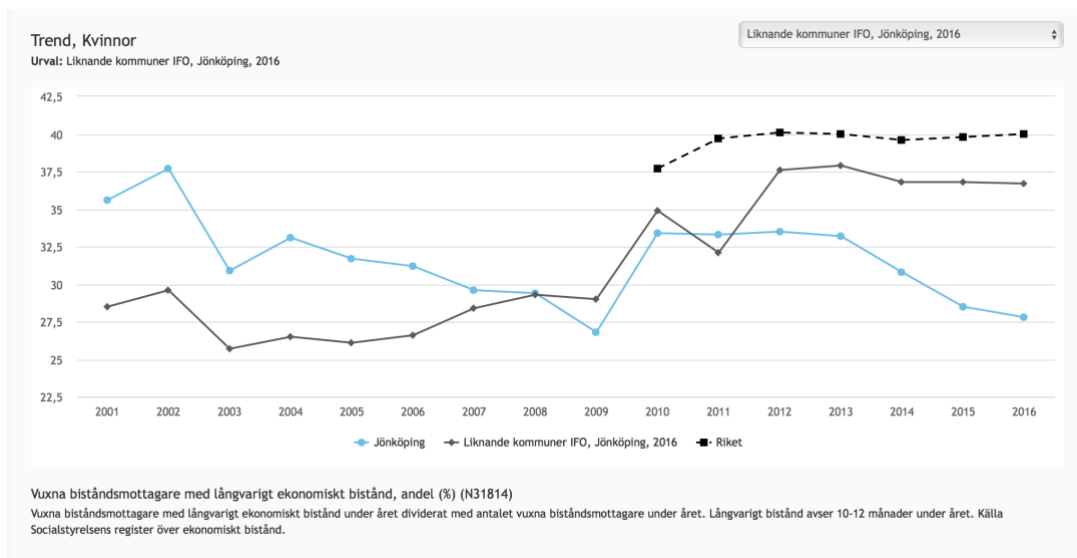
Figur 6: Kolada liknande kommuner IFO – 7 mest lika kommuner används nedan och är Lund, Umeå, Borås, Huddinge, Växjö, Karlstad, Örebro

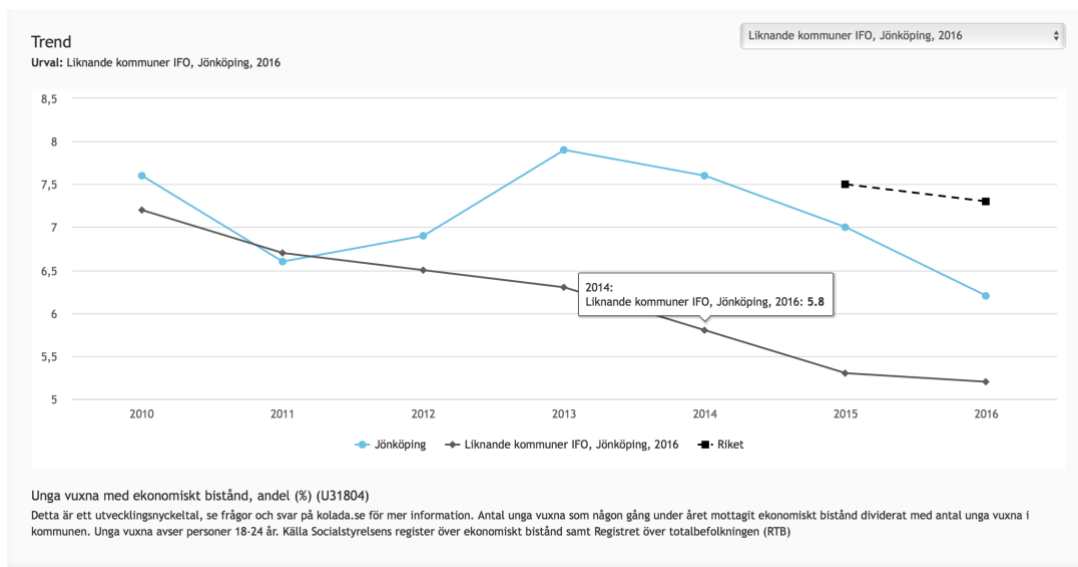
Figur 7: Vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

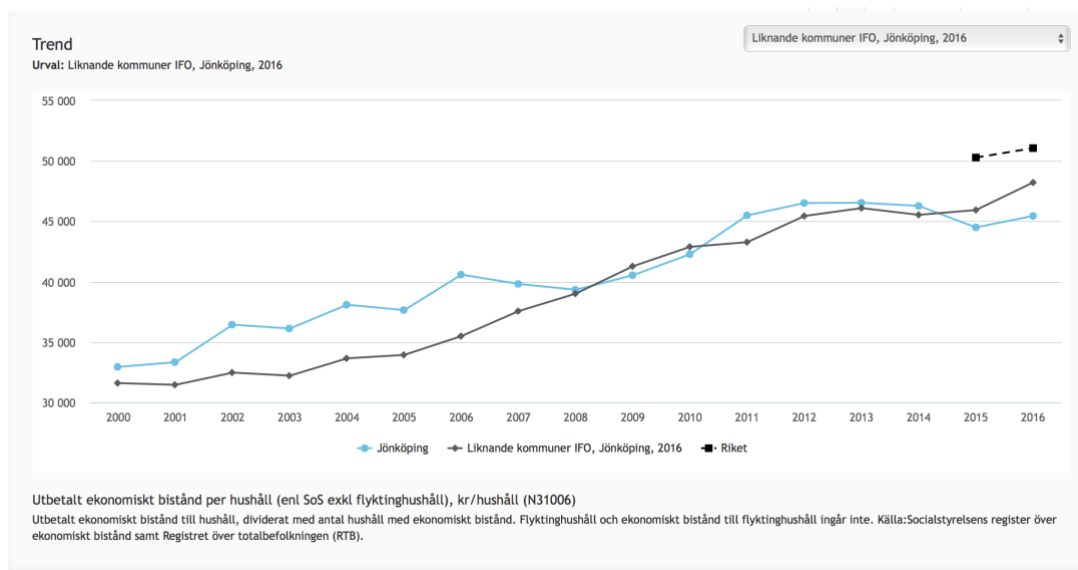
Figur 8: Vuxna män med långvarigt ekonomiskt bistånd. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

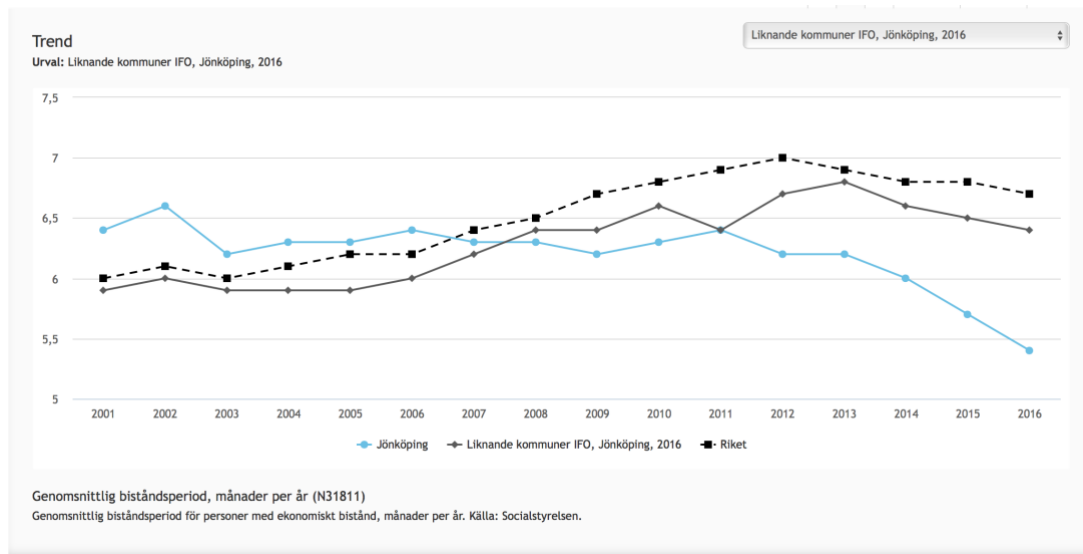
Figur 9: Vuxna kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

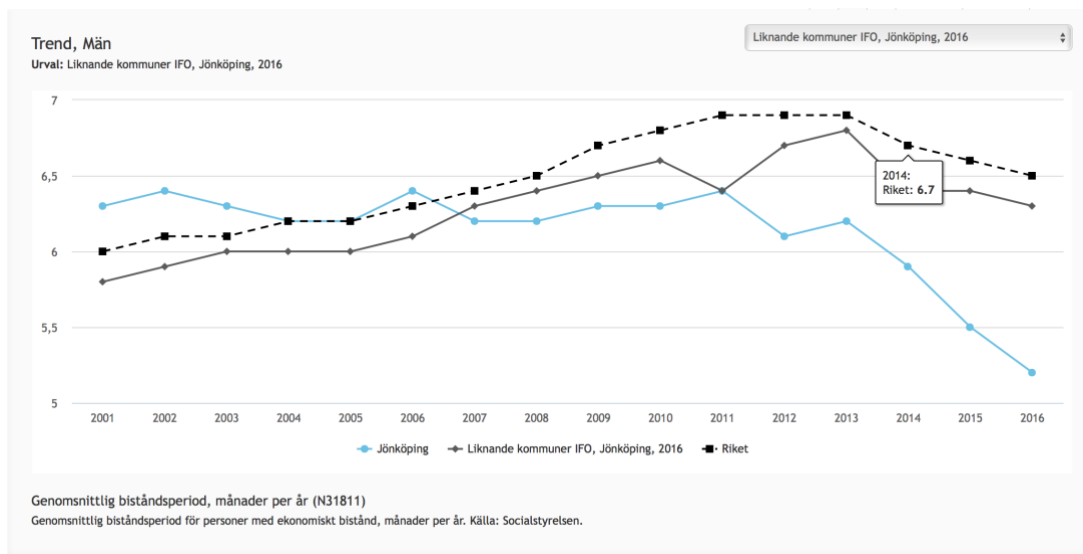
Figur 10: Unga vuxna med ekonomiskt bistånd. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

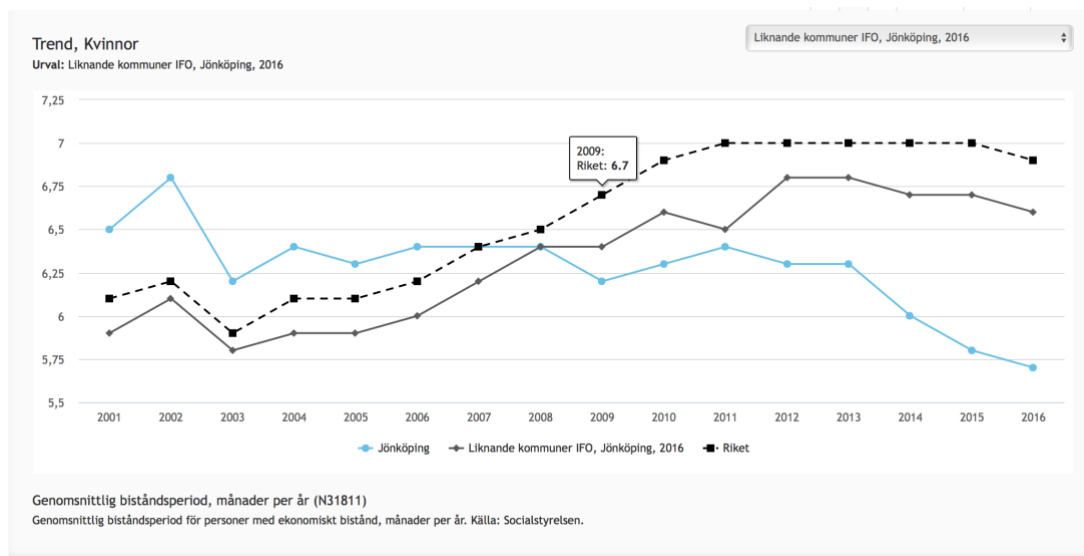
Figur 11: Utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

Figur 12: Genomsnittlig biståndsperiod, månader per år. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

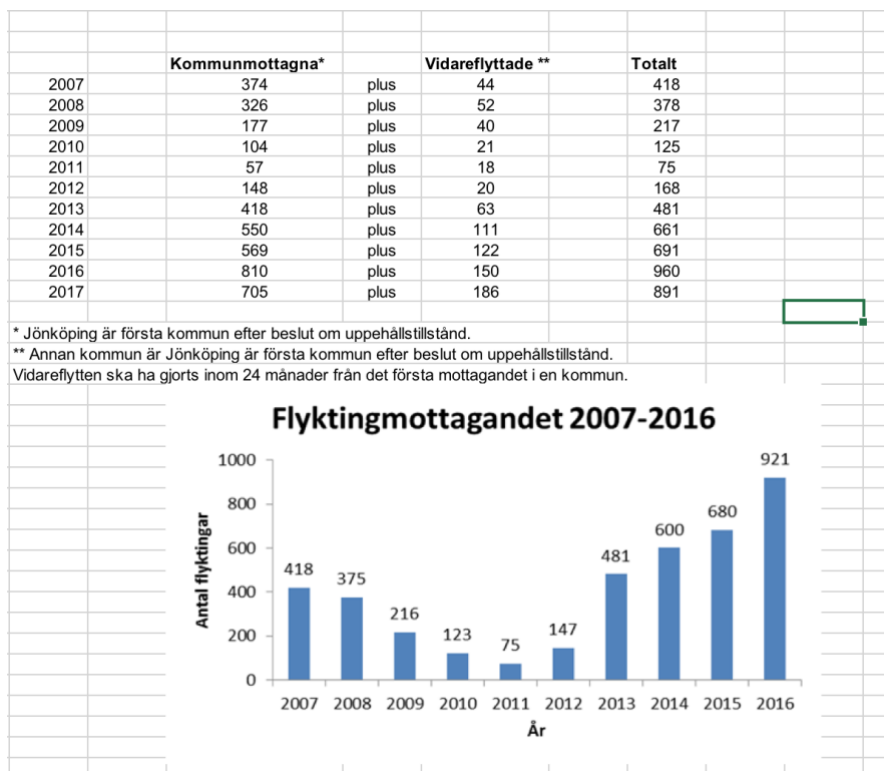

Figur 13: Genomsnittlig biståndsperiod män, månader per år. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

Figur 14: Genomsnittlig biståndstid kvinnor, månader per år. Kolada jämförelse med liknande kommuner.

Etablering

Figur 15: Flyktningmottagning 2007-2017, Invandrar- och flyktningsektionen, Jönköpings kommun.

§ 248

Verksamhetsplan för socialnämnden 2017

Sn/2016:72-041

Sammanfattning

Socialförvaltningen har upprättat ett förslag till en verksamhetsplan för socialnämndens verksamhet 2017.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2016-12-05

Verksamhetsplan, daterad 2016-12-05

Förvaltningens förslag

- Socialförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2017 inom socialnämndens område fastställs.

MBL-behandling

Överläggning i socialförvaltningens samverkansgrupp har genomförts den 12 december 2016. Kommunal framförde, kopplat till uppdrag i verksamhetsplanen att genomföra en fördjupad utredning för att se över möjligheten till alternativa kompetenser inom olika yrkeskategorier, att relationen till medborgaren är viktig och inte får tappas om fler personer ska ingå kring omsorgen om medborgaren. De övriga fackliga företrädarna hade inget att erinra.

SOCIALNÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Ola Nilsson (KD), för partierna M, KD, C och L yrkar bifall till förvaltningens förslag med följande tilläggsyrkanden:

- Att i verksamhetsplanens inledning lägga till socialförvaltningens ledningsförklaring, med utgångspunkt i medborgarens resurser och förmåga.
- Under "Attraktiv kommun" tillägga att ett uppdrag ges till socialförvaltningen att presentera hur den sammanhållna socialtjänsten kan bidra till att öka Jönköpings attraktionskraft, utifrån socialtjänstlagens portalparagraf och visionen "Socialtjänsten i Jönköping är den bästa i landet"
- Under "Hållbart samhälle" ge socialförvaltningen i uppdrag att presentera hur den sammanhållna socialtjänsten kan bidra till att stärka den sociala dimensionen i ett hållbart samhälle, med särskilt fokus på bristande integration och utanförskap.
- Under "Hållbart samhälle" ge socialförvaltningen i uppdrag att verka för ökad användning av elbilar och elcyklar.
- Under "Hållbart samhälle" ge socialförvaltningen i uppdrag att verka för ökad användning av digitala möten.

- Under ”Ekonomi” ge socialförvaltningen i uppdrag att genomföra genomlysning av område försörjningsstöd.

Karin Widerberg (S), för partierna S och MP samt Gunnel Granberg (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag med Ola Nilssons tilläggsyrkanden.

Protokollsanteckning

Karin Widerberg (S), vill till protokollet tillföra för partierna S och MP att det ska finnas en fältsekreterare i samtliga nio skolområden.

Socialnämndens beslut

- Socialförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2017 inom socialnämndens område fastställs med följande tilläggsyrkanden:
- Att i verksamhetsplanens inledning lägga till socialförvaltningens ledningsförklaring, med utgångspunkt i medborgarens resurser och förmåga.
- Under ”Attraktiv kommun” tillägga att ett uppdrag ges till socialförvaltningen att presentera hur den sammanhållna socialtjänsten kan bidra till att öka Jönköpings attraktionskraft, utifrån socialtjänstlagens portalparagraf och visionen ”Socialtjänsten i Jönköping är den bästa i landet”
- Under ”Hållbart samhälle” ge socialförvaltningen i uppdrag att presentera hur den sammanhållna socialtjänsten kan bidra till att stärka den sociala dimensionen i ett hållbart samhälle, med särskilt fokus på bristande integration och utanförskap.
- Under ”Hållbart samhälle” ge socialförvaltningen i uppdrag att verka för ökad användning av elbilar och elcyklar.
- Under ”Hållbart samhälle” ge socialförvaltningen i uppdrag att verka för ökad användning av digitala möten.
- Under ”Ekonomi” ge socialförvaltningen i uppdrag att genomföra genomlysning av område försörjningsstöd.

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen
Stadskontoret
Ledningsgruppen

- Äldrenämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att vid något av de kommunala köken även producera mat som kan levereras kall för den som så önskar. Utredningen ska också klarlägga vilken efterfrågan som finns på kall mat.
- Socialnämnden ges i uppdrag att i mars 2018 återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur de utökade resurserna för föräldrastöd ska disponeras.
- Socialnämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera ytterligare ett HVB-hem i egen regi. Utredningen ska redovisas till kommunfullmäktige i maj 2018.
- Socialnämnden ges i uppdrag att göra en genomgripande genomlysning av försörjningsstödet och i samverkan med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslå ytterligare åtgärder i syfte att minska beroendet av försörjningsstöd. Uppdraget redovisas till kommunfullmäktige i augusti 2018.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder och arbetsförmedlingen ta fram ett förslag hur de nyanlända som anvisas till kommunen ska kunna erbjudas sysselsättning under tre månader inom kommunen. Lön utgår inte eftersom målgruppen uppbär etableringsstöd. Uppdraget ska redovisas till kommunfullmäktige i april 2018.
- Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheter för cykelvägnät för högre hastigheter.
- Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att se över chefernas villkor med avseende på arbetsuppgifter, tillgång till administrativt stöd och antalet underställda medarbetare. Uppdraget ska redovisas till kommunfullmäktige i november 2018.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att innan nuvarande avtal löper ut genomföra en utvärdering av vuxenutbildningen i syfte att klarlägga om det inom gymnasieskolan finns överkapacitet i det fall del av vuxenutbildningen ska utföras i kommunal regi.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla kommungemensamma insatser i syfte att minska risken för social problematik och utanförskap bland barn och unga.
- Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med idrottsrörelsen kartlägga nyttjande av befintliga idrottsanläggningar och bedöma förväntade långsiktiga behov.
- Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att upprätta ett arkitekturpolitiskt program.
- Nämnderna uppmanas i övrigt att beakta vad som framgår av allianspartiernas budgetskrivelse 2017-09-28 med beaktande av de ändringar som följer av Ann-Marie Nilssons (C) och Ilan De Bassos (S) m.fl. överenskommelse 2017-10-25.

Reservationer

SD-gruppen reserverar sig i mot beslutet i huvudfrågan till förmån för Sverigedemokraternas förslag.

§ 237

**Styrgrupp för uppdrag från kommunfullmäktige gällande
försörjningsstöd**

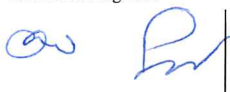
Sn 2017/150 760

Sammanfattning

Socialnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att i samverkan med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslå ytterligare åtgärder för att minska beroendet av försörjningsstöd med mera.

Socialnämndens beslut

- Socialnämndens presidium utses att för nämndens räkning utgöra styrgrupp för uppdraget.

§ 128

Genomlysning av försörjningsstödet

Ks/2017:494 769, Sn/ 2017:150

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade 2016-12-20, § 248, att i verksamhetsplanen för socialnämnden 2017, ge förvaltningen i uppdrag att genomföra genomlysning av område försörjningsstöd. När kommunfullmäktige senare antog VIP 2018-2020, 2017-10-26, § 276 kom ärendet tillbaka till socialförvaltningen på remiss från kommunfullmäktige. Vidare ingick även i uppdraget att i samverkan med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (AMA) föreslå ytterligare åtgärder i syfte att minska beroendet av försörjningsstöd.

Uppdraget har genomförts och en skriftlig rapport har upprättats 2018-05-29.

Beslutsunderlag

Socialnämnden 2016-12-20, § 248

Kommunfullmäktige 2017-10-26 § 276 VIP 2018 – 2020.

Socialnämnden 2017-12-19 § 237

Förvaltningens förslag

- att godkänna rapporten genomlysning av försörjningsstödet och översända densamma till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag och
- att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med de synpunkter och förslag som framkommer i rapporten och återrapportera detta till socialnämnden, vidare
- att uppmärksamma kommunstyrelsen på att det föreligger behov av att förtydliga det kommungemensamma uppdraget angående bostadsförsörjningen , samt
- att uppmärksamma kommunstyrelsen på att ansvaret mellan försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelningen kring personer i processen från bidrag till försörjning behöver förtydligas.

SOCIALNÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Ola Nilsson (KD), för partierna M och KD yrkar att ärendet bordläggs till socialnämndens sammanträde den 21 augusti 2018.

Karin Widerberg (S), för partierna S, MP och V samt Lisette Bülow (SD) yrkar bifall till Ola Nilssons (KD) yrkande.

Socialnämndens beslut

- Ärendet bordläggs till socialnämndens sammanträde den 21 augusti 2018

2018 -07- 0 3 *Beslutet expedieras till:*
Kommunstyrelsen
Karl Gudmunsson
Janos Dios
Annika Åberg
Sten Erik Norderhaug

§ 160

Genomlysning av försörjningsstödet

Ks/2017:494, Sn/2017:150

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade 2016-12-20, § 248, att i verksamhetsplanen för socialnämnden 2017, ge förvaltningen i uppdrag att genomföra genomlysning av område försörjningsstöd. När kommunfullmäktige senare antog VIP 2018-2020, 2017-10-26, §276 kom ärendet tillbaka till socialförvaltningen på remiss från kommunfullmäktige. Vidare ingick även i uppdraget att i samverkan med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (AMA) föreslå ytterligare åtgärder i syfte att minska beroendet av försörjningsstöd.

Uppdraget har genomförts och en skriftlig rapport har upprättats 2018-05-29.

Beslutsunderlag

Socialnämnden 2016-12-20, § 248

Kommunfullmäktige 2017-10-26 § 276 VIP 2018 – 2020.

Socialnämnden 2017-12-19 § 237

Förvaltningens förslag

- att godkänna rapporten Genomlysning för försörjningsstödet och översända densamma till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag och
- att ge förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med de synpunkter och förslag som framkommer i rapporten och återrapportera detta till socialnämnden, vidare
- att uppmärksammat kommunstyrelsen på att det föreligger behov av att förtydliga det kommungemensamma uppdraget angående bostadsförsörjningen, samt
- att uppmärksamma kommunstyrelsen på att ansvaret mellan försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelningen kring personer i processen från bidrag till försörjning behöver förtydligas.

SOCIALNÄMNDENS BEHANDLING

Yrkanden

Ola Nilsson (KD), för partierna M, KD och C yrkar att:

” Socialnämnden återremitterar ärendet till förvaltningen för att till nämndens novembersammanträde inhämta synpunkter på genomlysningen från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och i samverkan föreslå ytterligare åtgärder som på ett konkret sätt kan minska beroendet av försörjningsstöd.

Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att före novembersammanträdet anordna en utbildningsdag för socialnämnden, dit även utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och kommunledningen med förvaltningar inbjuds, om genomlysningen och samverkan för att minska beroendet av försörjningsstöd.”

Karin Widerberg (S), för partierna S, MP och V samt Lizette Bülow (SD) yrkar bifall till Ola Nilsson (KD) med fleras förslag.

Socialnämndens beslut

- Socialnämnden återremitterar ärendet till förvaltningen för att till nämndens novembersammanträde inhämta synpunkter på genomlysningen från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och i samverkan föreslå ytterligare åtgärder som på ett konkret sätt kan minska beroendet av försörjningsstöd.
- Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att före novembersammanträdet anordna en utbildningsdag för socialnämnden, dit även utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och kommunledningen med förvaltningar inbjuds, om genomlysningen och samverkan för att minska beroendet av försörjningsstöd.

2018 -08- 2 9 *Beslutet expedieras till:*
Kommunstyrelsen
Anna Bunninger
Monica Svensson
Janos Dios

§ 111

Genomlysning försörjningsstöd

Uan/2018:330 034

Sammanfattning

Socialnämnden har översänt en rapport sammanställd av en genomlysning av försörjningsstödet – Jönköpings kommun, daterad den 29 maj 2018, till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för inhämtande av skriftliga synpunkter. Utbildningsförvaltningen har skrivit ett förslag på skriftliga synpunkter.

Beslutsunderlag

Genomlysning försörjningsstöd – Jönköpings Kommun, daterad den 29 maj 2018
Synpunkter på rapporten Genomlysning försörjningsstöd Jönköpings kommun
Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-28

Förslag till utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2018-09-28 godkänns och översänds till socialnämnden.

UTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDENS BEHANDLING

Yrkande

Carina Sjögren (S) yrkar bifall till utbildningsförvaltningens förslag.

Ordförande Bengt Regné (M) yrkar att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2018-09-28 godkänns och översänds till socialnämnden.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens beslut

- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2018-09-28 godkänns och översänds till socialnämnden.

Ärendet tas med omedelbar justering.

Beslutet expedieras till:
Socialnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Genomlysning försörjningsstöd

Uan/2018:330 034

Sammanfattning

Socialnämnden har översänt en rapport sammanställd av en genomlysning av försörjningsstödet – Jönköpings kommun, daterad den 29 maj 2018, till Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för inhämtande av skriftliga synpunkter. Utbildningsförvaltningen har skrivit ett förslag på skriftliga synpunkter.

Beslutsunderlag

Genomlysning försörjningsstöd – Jönköpings Kommun, daterad den 29 maj 2018
Synpunkter på rapporten Genomlysning försörjningsstöd Jönköpings kommun
Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-09-28

Förslag till utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2018-09-28 godkänns och översänds till socialnämnden.

Ärende

Socialnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige, 2017-10-26 § 276, genomfört en genomlysning av försörjningsstödet. Som en följd av genomlysningen har en rapport Genomlysning försörjningsstöd – Jönköpings kommun, daterad 2018-05-29 sammanställts.

Socialnämnden har översänt rapporten till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för inhämtande av skriftliga synpunkter.

Nämndens svar ska vara socialförvaltningen tillhanda senast den 25 oktober 2018.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att genomlysningen genomförts och den belyser några gemensamma utvecklingsområden. Initialt vill dock utbildningsförvaltningen här klargöra Arbetsmarknadsavdelningens politiska uppdrag som styr verksamheten vilka gör gällande att deltagare till AMA ska ha en bedömd arbetsförmåga oavsett omfattning, (KS/2008:522 769). Det är detta som i rapporten omnämns som inträdeskrav. Utefter detta beslut har AMA byggt upp sina verksamheter där Jobbtorg arbetar med deltagare med en bedömd arbetsförmåga över 50 %, Jobbtorg resurs arbetar med deltagare med en bedömd arbetsförmåga över 25 % och där aktivitetsintroduktion arbetar med deltagare med en oviss arbetsförmåga.

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Tändsticksgränd 23
551 89 Jönköping
utbildning.arbetsmarknad@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

Vidare påtalas i rapporten att samarbetsrelationen mellan AMA och försörjningsstödet inte vilar på en helt stabil grund. Detta kan tolkas så som att det skulle råda samarbetsproblematik organisationerna emellan, men vår tolkning är att detta handlar om brist i kunskap kring respektive organisations politiska och juridiska uppdrag. AMA upplever att samverkan och samarbetet mellan organisationerna är bra. På ledningsnivå finns dels en styrgrupp bestående av respektive organisations chefer som träffas 1 gång per månad, samt en styrgrupp med representanter från AMA, försörjningsstödet, vuxenutbildningen och arbetsförmedlingen där bland annat gemensamma insatser beslutas och skrivs in i en överenskommelse som revideras 4 gånger om året. Det finns även beredningsgrupper på handläggarnivå. Dock vill vi poängtera att samverkan i detta fall bygger på att två organisationer tillsammans försöker göra det bästa för kommunmedborgarna, utefter de politiska beslut och styrdokument som ligger till grund för respektive organisations uppdrag. Det pågår diskussioner mellan organisationerna för att klargöra respektive organisations uppdrag.

En tydlig aspekt som framkommer i genomlysningen är att det idag saknas en kommunal verksamhet som erbjuder ren sysselsättning. Denna fråga bör behandlas politiskt eftersom det inte tangerar de beslut som idag styr AMA.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet bedöms inte beröra barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Göran Isberg
Utbildningsdirektör

Rickard Boson
Arbetsmarknadschef

Beslutet expedieras till:
Socialnämnden

Socialnämnden

13.

Kartläggning av hemlösheten i Jönköpings kommun under vecka 40 2018

Sn/2018:235 700

Sammanfattning

Utifrån uppdrag i socialnämndens verksamhetsplan 2018, har förvaltningen kartlagt hemlösheten i Jönköpings kommun. Som mätperiod valdes vecka 40 då det uppskattades att uppgiftslämnarna, främst inom socialtjänsten, har mindre att göra i början av månaden. Perioden ligger inte inom någon semesterperiod och vädret torde vara genomsnittligt för det svenska kalenderåret.

Kartläggningen utgick från Socialstyrelsens definition av hemlöshet kategori 1-3. De som har kartlagts är personer över 18 år som är folkbokförda i Jönköpings kommun.

Resultatet av enkäten visar, efter bearbetning av viss dubbelregistreringar, en omfattning på 654 enkäter. En grov uppskattning är att mellan 250-300 barn befinner sig i någon av hemlöshetssituationerna. Det är framförallt två kartlagda grupper som är framträdande. Det rör dels nyanlända personer, anvisade enligt bostättningslagen som bor på genomgångsboenden samt personer som har bostadssociala kontrakt. Dessa två grupper, skulle förmodligen befinna sig i en mer akut hemlöshetssituation om inte socialtjänsten hade tagit ansvar för dessa personers boendesituation.

Resultatet av förvaltningens kartläggning är snarlikt det resultat som Socialstyrelsens kartläggning av hemlösheten i Jönköpings kommun gav våren 2017.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-26
Hemlöshetskartläggning, daterad 2018-11-16

Förslag till socialnämnden

- Utförd kartläggning kring hemlöshet i Jönköpings kommun, godkänns.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. I kartläggningen framgår att flera barn, så många som uppemot 300, kan återfinnas inom någon av de kategorier som definieras som hemlöshet. En stabil bostadssituation är viktig för barns uppväxtvillkor.

Ärende

Lokal- och bostadsenheten (LoBe) har kartlagt hemlösheten i kommunen. För att ha en samsyn kring begreppet hemlöshet har kartläggningen utgått från Socialstyrelsens definitioner av hemlöshet (se bilaga 1). Vidare har bedöms att personer i situation 1, 2 och 3 är målgruppen för denna kartläggning. I den utskickade enkäten är situation 1 är uppdelad i två olika situationer, A och B. Detta då de situationerna markant skiljer sig i sin hemlöshet. Situation 1A, akut hemlöshet under mer kontrollerade former där personerna har någon kontakt med myndigheter eller organisationer och boende genom dessa. Situation 1B innebär en mer akut hemlöshet där personen "bor på gatan". Situation 2 berör personer som vistas på olika former av institutioner och som är nära att avsluta institutionsvistelsen utan att ha en bostad ordnad efter detta. De personer som bor i bostadssociala kontrakt eller dylikt kartläggs i situation 3.

Kartläggningen har skett genom enkäter i EsMaker, som är ett webbaserat enkätverktyg. Enkäten genomfördes enligt en så kallad "case finding-metod". Rapportörer i form av myndigheter, framförallt inom socialtjänsten, och andra aktörer som förväntas möta personer som ingår i kartläggningens målgrupp har kontaktats för deltagande i kartläggningen.

De grupper som tydligast framträder i kartläggningen är nyanlända personer som bor på genomgångsboenden samt de som innehar ett bostadssocialt kontrakt. Två grupper som inte omfattades av denna kartläggning är ungdomar som kommit till Jönköping som ensamkommande barn och fått avslag på uppehållstillstånd. Den andra gruppen är de så kallade EU-migranterna. Rapport synliggör dock även dessa gruppers boendesituation.

I **bilaga 1** beskrivs hemlöshetskartläggningen i Jönköpings kommun i sin helhet.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Mia Chaib
Enhetschef lokal- och bostadsförsörjning

Beslutet expedieras till:

Karl Gudmundsson
Mia Chaib
Kommunstyrelsen

Socialförvaltningen

Hemlöshetskartläggning

Kartläggning av hemlösheten i Jönköpings kommun under vecka 40 2018

Johan Ljungdahl & Marie Johansson
2018-11-16

Innehåll

Sammanfattning	2
Metod	3
Resultat av enkäten	5
Socialstyrelsens nationella undersökning.....	9
Andra grupper	10
Analys	11
Bilaga 1: Definition hemlöshet	12

Sammanfattning

Lokal- och bostadsenheten har inför 2018 fått i uppdrag av socialnämnden att kartlägga hemlösheten i Jönköpings kommun. Detta gjordes under vecka 40, med hjälp av framförallt handläggare i socialtjänsten men också av andra aktörer inom kommunen. Kartläggningen genomfördes med ett webbaserat enkätverktyg.

Kartläggningen utgick från Socialstyrelsens definition av hemlöshet. Resultat av enkäten visar att det under mätveckan registrerades 688 enkäter, efter bearbetning av dubbelregistreringar kvarstod 654 enkäter.

Det är framförallt två stycken kartlagda grupper som är framträdande. Det rör dels nyanlända personer, anvisade enligt bostättningslagen, som bor på genomgångsboenden samt personer som har bostadssociala kontrakt. Dessa två grupper, skulle antagligen befinna sig i en mer akut hemlöshetssituation om inte socialtjänsten hade tagit ansvar för dessa personers boendesituation.

Antalet som ”bor på gatan” är elva personer. 23 personer vistas på institution och är, inom tre månader utskrivningsklara utan att ha något ordnat boende efter utskrivning.

En grov uppskattning ger att någonstans mellan 250-300 barn själva befinner sig i någon av hemlöshetssituationerna.

Resultatet av kartläggningen är snarlikt det resultat Socialstyrelsens kartläggning av hemlösheten i Jönköpings kommun gav våren 2017.

Två grupper som inte omfattades av denna kartläggning är ungdomar som kommit till Jönköping som ensamkommande barn och fått avslag på uppehållstillstånd, dessa bor nu i frivilliga familjehem eller andra lösningar. Den andra gruppen är de så kallade EU-migranterna. Denna rapport synliggör även dessa gruppers boendesituation.

Metod

Lokal- och bostadsenheten (LoBe) har kartlagt hemlösheten i kommunen. För att ha en samsyn kring begreppet hemlöshet har kartläggningen utgått från Socialstyrelsens definitioner av hemlöshet (bilaga). Vidare har bedömts att personer i situation 1, 2 och 3 är målgruppen för denna kartläggning. I den utskickade enkäten är situation 1 är uppdelad i två olika situationer, A och B. Detta då de situationerna markant skiljer sig i sin hemlöshet. Situationerna är relativt enkla att definiera och urskilja.

Situation 1A, akut hemlöshet, under mer kontrollerade former där personerna har någon kontakt med myndigheter eller organisationer och boende genom dessa. Situation 1B innebär en mer akut hemlöshet där personen ”bor på gatan”

Situation 2 berör personer som vistas på olika former av institutioner och som är nära att avsluta institutionsvistelsen utan att ha en bostad ordnad efter detta.

De personer som bor i bostadssociala kontrakt eller dylikt kartläggs i situation 3.

Endast personer som är folkbokförda i Jönköpings kommun samt är över 18 år har kartlagts. Följdfrågor har ställts kring barn vars vårdnadshavare har kartlagts.

Kartläggningen har skett genom enkäter i EsMaker, som är ett webbaserat enkätverktyg.

Avgränsning

Personer som inte är folkbokförda i Jönköpings kommun eller är under 18 år har inte kartlagts.

Personer som befinner sig i hemlöshetssituation 4 har inte heller ingått som målgrupp i kartläggningen då det bedömts svårt att hitta bra metod för att sammanställa rättvisande uppgifter.

Inte heller har hemlöshetssituationen för så kallade EU-migranter, ”papperslösa” eller personer som söker uppehållstillstånd kartlagts. Detta trots att grupperna i många fall har en svår boendesituation. Kontakt har tagits med personer som arbetar med dessa grupper. Gruppernas boendesituation redovisas i ett eget stycke i denna rapport.

Mätvecka

Kartläggningen genomfördes under vecka 40. Denna vecka valdes då det uppskattades att uppgiftslämnarna, främst inom socialtjänsten, har mindre att göra i början av månaden. Perioden ligger inte inom någon semesterperiod. Vädret torde vara genomsnittligt för det svenska kalenderåret.

Enkätens utformning

För att minimera risken för dubbelregistreringar har en UNO-kod använts. UNO-kod innebär att initialer, födelseår samt födelsedatum fylls i. Exempelvis Karl Andersson född 800106 blir KA8006. På detta sätt skyddas individens anonymitet.

För att kartläggningen skulle vara hanterbar för såväl de som lämnar uppgifter, som ur sammanställningshänseende, hade den enbart ett fåtal frågeställningar. Enkäten innehöll följande frågeställningar:

- Uppgiftslämnarens arbetsplats
- UNO-kod
- Kön
- Hemlöshetssituation
 - om situation 2: vilken typ av institution
- Om personen är vårdnadshavare för några barn
 - om ja: hur många barn
 - om ja: barnens boendesituation

Tillvägagångssätt

Kartläggningen genomfördes enligt en så kallad ”case finding-metod”. Rapportörer i form av myndigheter, framförallt inom socialtjänsten, och andra aktörer som förväntas möta personer som ingår i kartläggningens målgrupp har kontaktats för deltagande i kartläggningen.

Innan vecka 40 har en testenkät gått ut till referenspersoner inom socialtjänsten.

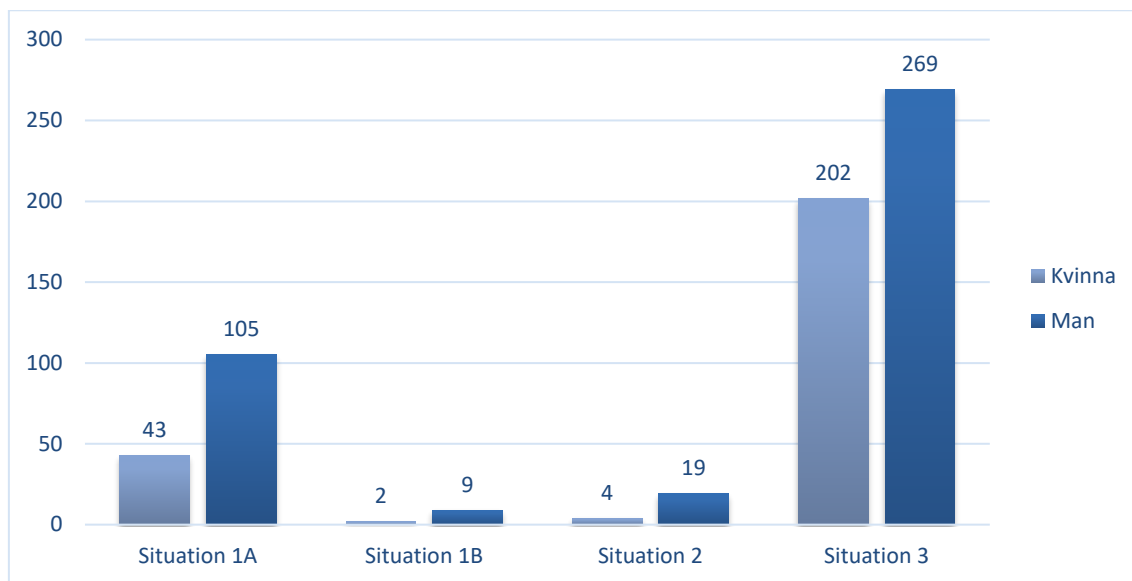
Enkäten spreds via e-post genom chefer inom socialtjänsten samt till kontaktpersoner i andra verksamheter utanför socialtjänsten för vidare distribution. I e-posten bifogades länk till enkäten, samt instruktioner i hur enkäten skulle fyllas i.

Databearbetning

Inkomna enkäter har bearbetats manuellt. Enkäter har sorterats så att endast en enkät med samma UNO-kod och kön kvarstår.

Resultat av enkäten

Totalt fylldes 688 enkäter i. Efter bearbetning av dubbelregistreringar (enligt UNO-kod och kön) finns 654 enkäter kvar. I tabellerna nedan redovisas data av de 654 enkäterna.

Tabell 1: enkäter fördelat på hemlöshetssituation och kön.

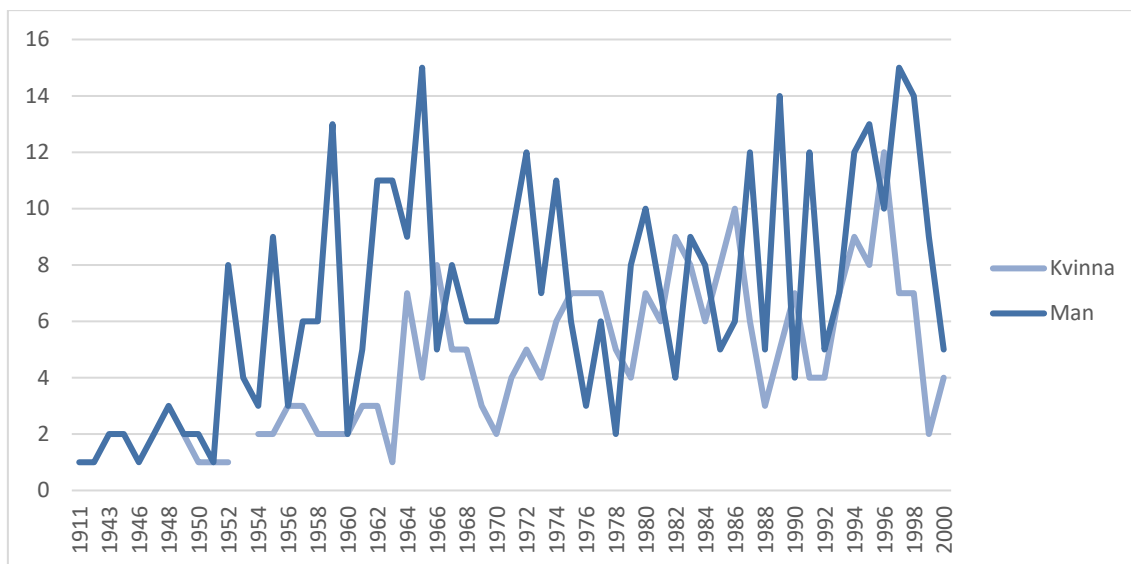
I tabell 1 redovisas personerna som inrapporterats utifrån deras hemlöshetssituation. Det rör sig om totalt 252 kvinnor och 402 män. Procentuellt innebär detta 38,5 procent kvinnor och 61,5 procent män.

En av de stora grupperna, vilka utgör 22,6 procent av det totala är 1A: Personer som är hänvisade till akutboende, härbärge, jourboende, skyddade boenden eller motsvarande. Merparten av denna grupp avser personer, anvisade enligt bostättningslagen, som bor på genomgångsboende. Denna grupp utgör 104 av det totala antalet av 148 personer, flertalet ensamstående män. Detta kan säkerställas genom att en specifik enhet inom socialtjänsten har lämnat uppgifterna kring denna grupp. Återstår gör 44, av 148, personer som bor i någon annan tillfällig boendelösning, oftast anordnad av socialtjänsten.

Situation 1B utgörs av personer som saknar tak över huvudet, totalt elva personer. De utgör 1,7 procent av det totala antalet registrerade enkäter.

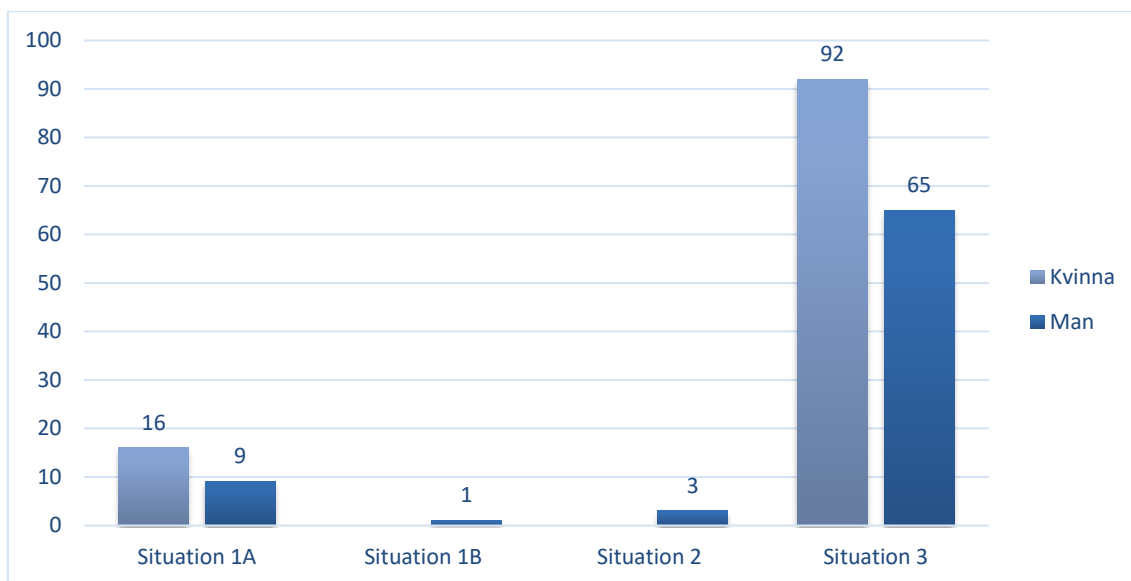
23 personer, eller 3,5 procent befinner sig i situation 2. Nedan redovisas denna grupp separat.

Den i särklass största gruppen av registrerade personer återfinns i situation 3. Procentuellt svarar denna grupp för 72,0 procent av det totala antalet registrerade personer. Denna grupp innefattar personer som innehar bostadssocialt kontrakt via socialtjänsten. Även i denna grupp är männen fler än kvinnorna.

Tabell 2: åldersfördelning alla hemlöshetssituationer.

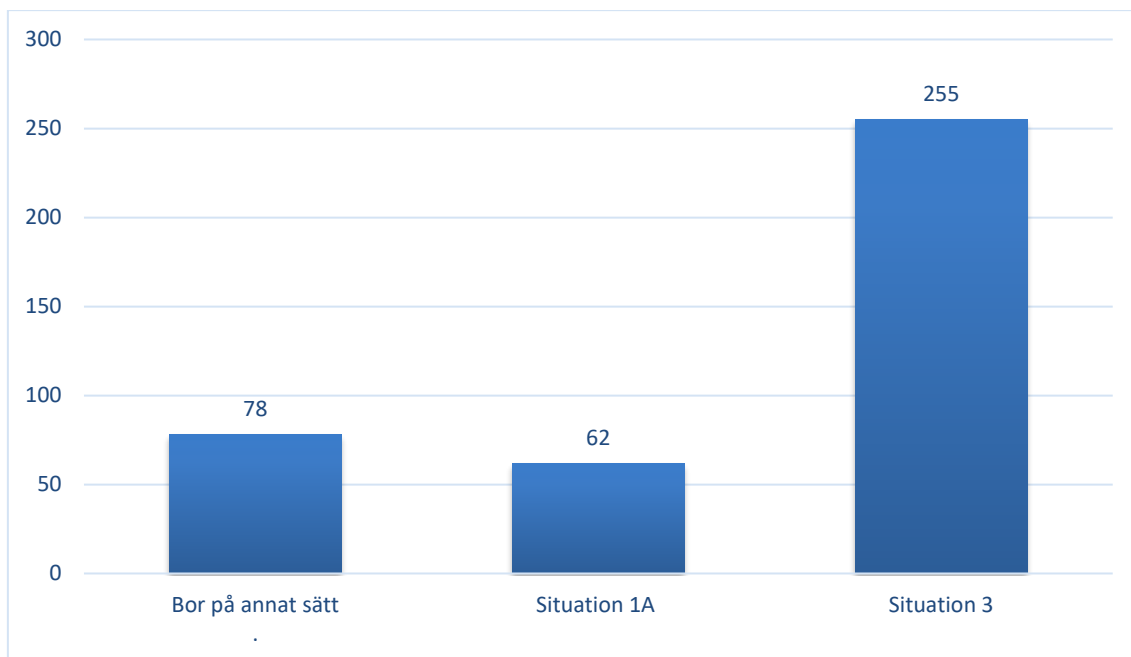
I tabell 2 redovisas åldersfördelningen av registrerade personer. Männerna är klart överrepresenterade bland personer, födda innan 1974, bland födda efter 1974 återfinns en jämnare könsfördelning mellan kvinnor och män.

Tabell 3: vårdnadshavare i olika hemlöshetssituationer fördelat på kön

I tabell 3 redovisas registrerade vårdnadshavares hemlöshetssituation. Liksom i den övergripande redovisningen (tabell 1) är här situation 1A och situation 3 mest vanligt förekommande. I båda dessa situationer är, till skillnad mot tabell 1, kvinnorna fler än männen.

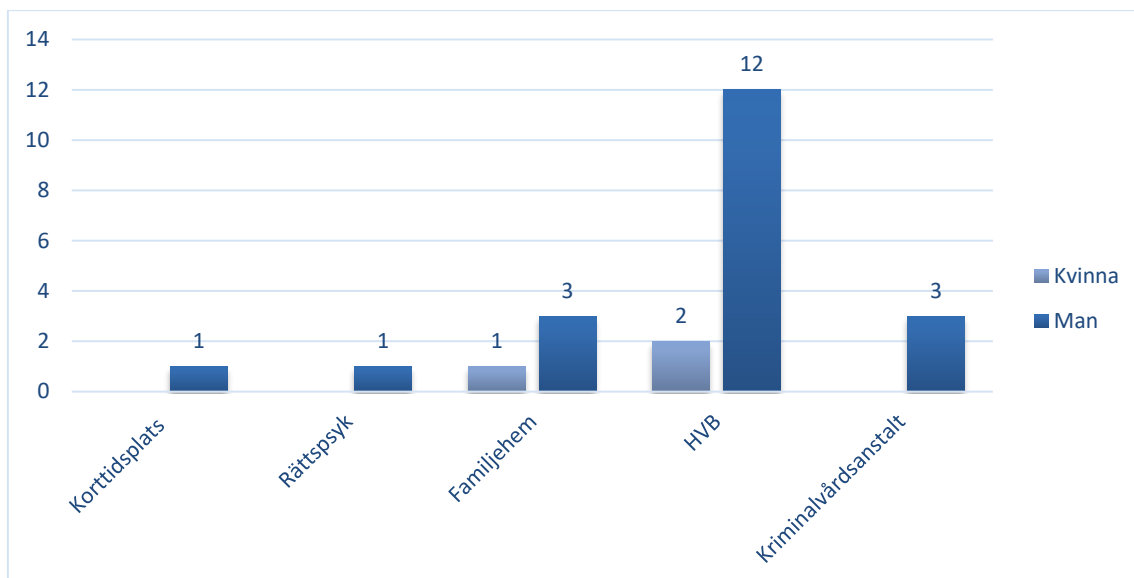
Viktigt att ta hänsyn till i denna tabell är att om båda vårdnadshavarna bor tillsammans räknas de var för sig. Det är inte heller säkert att barnen bor med sin vårdnadshavare, vilket redovisas närmare i tabell 4.

Tabell 4: barnens situation

I tabell 4 framgår barnens situation, vars vårdnadshavare befinner sig i någon av hemlöshetssituationerna. Det totala antalet barn som berörs av hemlöshet är 395 stycken. Säkerligen är det totala antalet barn som berörs av hemlöshet långt under 395 då båda vårdnadshavarna kan befinna sig i någon av hemlössituationerna och samma barn på så sätt har registrerats i två olika enkäter. En grov uppskattning ger att det totalt rör sig om cirka 250 till 300 barn.

Utifrån de enkäter som har inkommit finns det inga barn som befinner sig i situation 1B eller i situation 2. Flertalet barn "bor på annat sätt". Exempel på detta kan vara att barnet bor med den andra vårdnadshavaren eller att barnet är placerat i exempelvis familjehem. I situation 1A borde de barn som bor på genomgångsboende för nyanlända återfinnas, men även de barn som är med sin vårdnadshavare på exempelvis skyddat boende. Den klart största andelen av barnen bor i situation 3, via bostadssocialt kontrakt.

Tabell 5: fördelning inom situation två fördelat på kön

I tabell 5 redovisas de personer som är kartlagda i situation 2. Det rör sig om personer som är intagen/inskriven på antingen:

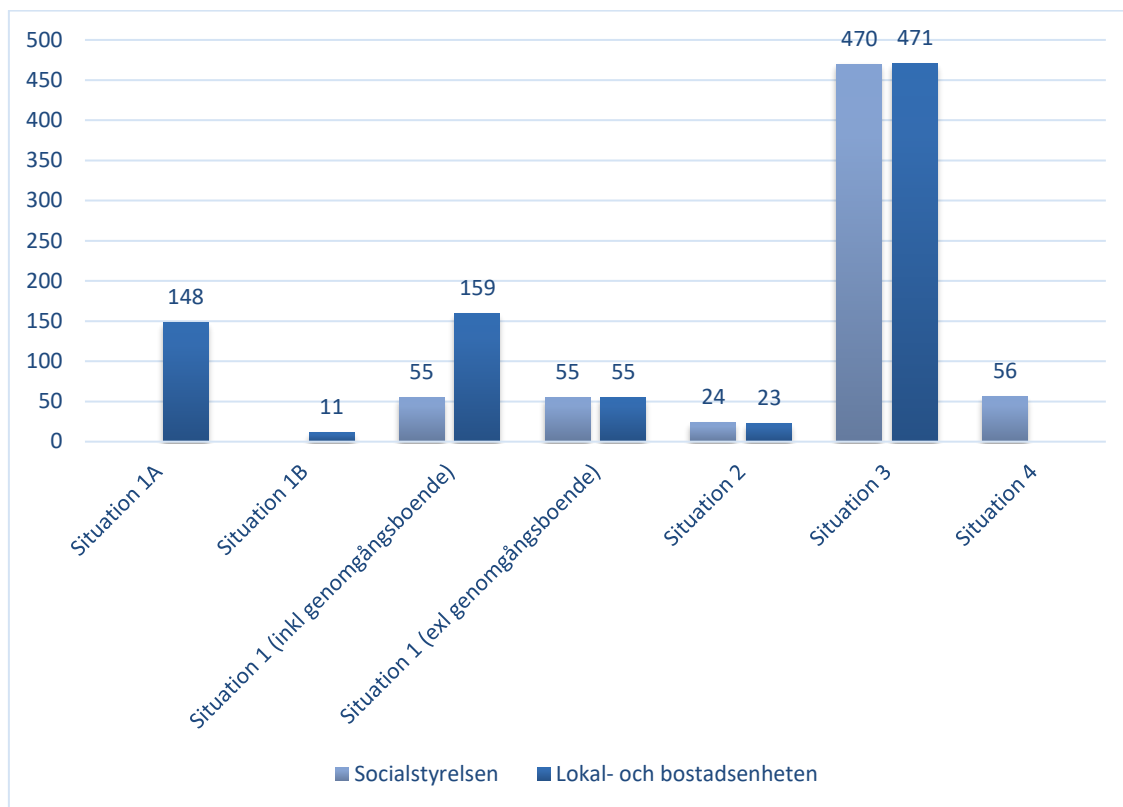
- kriminalvårdsanstalt
- HVB, familjehem
- SiS-institution
- Stödboende

inom socialtjänst/landsting/privat vårdgivare och ska flytta inom tre månader efter mätveckan, men utan egen bostad ordnad inför flytten/utskrivningen. Hit räknas även de personer som skulle ha skrivits ut/flyttat ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon egen bostad ordnad.

Det är tre, eller 13 procent, kvinnor totalt i gruppen och 20, alternativt 87 procent män i gruppen. Totalt rör det sig om 23 personer.

Socialstyrelsens nationella undersökning

Vart femte år genomför Socialstyrelsen en nationell kartläggning av hemlösheten. Detta gjordes senast i vecka 14, 2017. Resultaten från Socialstyrelsens kartläggning för Jönköpings kommun är snarlika de resultat som denna kartläggning ger.

Tabell 6: jämförelse av hemlöshetskartläggningar – Socialstyrelsen 2017 & lokal- och bostadsenheten 2018.

Det som skiljer kartläggningarna åt är att Socialstyrelsen inte delat upp situation 1 i två delsituationer. Det är också troligt att personer i genomgångsboende inte alls kartlades i Socialstyrelsens kartläggning. Det som också skiljer de båda kartläggningarna åt är att Socialstyrelsen kartlade situation 4.

Andra grupper

Enkäten berör enbart de som är folkbokförda i Jönköpings kommun. Däremot finns det grupper som stadigvarande vistas i Jönköping utan att vara skrivna i kommunen. Två av dessa grupper, vilka är tämligen stora till antalet, är dels ungdomar som tidigare varit tillståndssökande som ensamkommande barn och nu väntar på beslut enligt gymnasielagen. Den andra gruppen är de så kallade EU-migranterna. Vi kommer nedan att beröra dessa grupper.

Tillståndssökande ungdomar

Vi har intervjuat Ulrika Heidari som arbetar med den förstnämnda gruppen. Hon arbetar som integrationssamordnare inom organisationen Agapes vänner. Agapes vänner har ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med kommunen.

Agapes vänner arbetar med att skaffa fram boendelösningar för målgruppen. Detta görs till största del genom att rekrytera frivilliga familjehem, men även genom lägenheter.

Familjehemmen rekryteras framförallt genom att tidigare utsedda familjehem (genom socialförvaltningen) fortsatt att vara ”frivilligt familjehem” även efter det att socialtjänsten avslutat placeringen. Totalt är ett fyrtiotal frivilliga familjehem knutna till Agapes vänner. De disponerar även sju stycken lägenheter, där det bor mellan två och fem personer. Totalt har Agapes vänner 65 ungdomar i familjehem och lägenheter. De har också lånat lokaler av Vårsol (Frälsningsarmén) fram till årsskiftet 2018-19, där det för närvarande bor fem ungdomar.

Ulrika har inte kännedom om att det finns någon i gruppen av före detta ensamkommande som bor på gatan (situation 1B). Många av de ungdomar som bor genom Agape hade, troligtvis, befunnit sig i situation 1B om inte Agape hade funnits. Det är oklart vad som kommer att hända med ungdomarna efter det att det fått sitt tillstånd prövat enligt gymnasielagen och vem som kommer att ta boendeansvaret för dem om de får ett gynnande beslut.

Det kan konstateras att civilsamhället i Jönköping har tagit ett stort ansvar för denna målgrupp, även om kommunen stöttar verksamheten.

EU-migranter

En annan stor grupp som inte berörs av kartläggningen, men som ändå vistas i Jönköping är de så kallade EU-migranterna.

Enligt Ligia Rodica Pintican Englöf som är socialsekreterare vid försörjningsstöd och arbetar med denna målgrupp rör det sig om ett fyrtiotal personer under mätveckan. Vanligtvis är det mellan 30 till 50 personer i denna grupp som vistas i kommunen. Under december brukar antalet öka till mellan 60 och 70 personer.

De flesta av personerna kommer från Rumänien, men även ett fåtal från Bulgarien. Personerna bor i bilar på parkeringar eller tält i skogen. Ett tiotal har fått hjälp av privatpersoner som ställt upp husvagnar på privat mark eller med lägenhet.

Under vintertid har Kyrkhjälpen och ideella organisationer med bidrag från kommunen, anordnat olika boendelösningar. Perioden december 2017 till mars 2018 anordnades boende i anslutning till Svenska kyrkans lokaler på Råslätt, detta till en kostnad av 20 kronor per natt för de boende. Dock är det inte alla som har nyttjat denna möjlighet utan fortsatt bo i bilar eller tält.

Analys

Det har varit svårt att nå ut med enkäten till aktörer utanför socialtjänsten. I samtal med vissa av aktörerna har det framkommit att det som gjort det svårt att svara på enkäten är UNO-koden, att aktörerna har haft svårt att veta exempelvis födelseår och födelsedag. En annan orsak kan vara att det är svårt att få ut information eller väcka intresse i stora organisationer.

Vi kunde varit tydligare kring omfattningen av enkäten då den endast tog en eller två minuter att fylla i jämfört med exempelvis Socialstyrelsens undersökning som görs vart femte år men som är betydligt mer omfattande. EsMaker-enkäten upplevs dock som ett bra och smidigt instrument för denna typ av kartläggningar, både utifrån de som fyller i enkäten, men också utifrån databearbetning.

Trots vissa svårigheter att nå ut till aktörer, tror vi att resultat av enkäten ger en någorlunda rättvisande bild av hemlösheten i Jönköpings kommun. Antagligen finns dock en underrapportering att ta hänsyn till. Jämfört med Socialstyrelsens kartläggning ger denna kartläggning ett näst intill identiskt resultat.

De två stora grupperna av hemlösa befinner sig i situation 1A och situation 3. Dessa grupper utgörs till stor del av de personer som idag bor på genomgångsboenden eller i bostadssociala kontrakt. Flertalet av dessa personer hade, om inte socialtjänsten ordnat deras boende, antagligen befunnit sig i en mer akut hemlöshet. Säkerligen hade också flertalet av dessa personer löst sin situation på annat sätt och kanske inte berörts alls av hemlöshetsdefinitionerna.

Vi ser också att antalet barn i de olika hemlöshetssituationerna är relativt många. Här finns en osäkerhet då ett flertal av barnen antagligen dubbelregistrerats då båda vårdnadshavarna befinner sig i någon av hemlöshetssituationerna. En grov uppskattning är att cirka 250-300 barn befinner sig i någon av de olika hemlöshetssituationerna.

En annan grupp, som inte numerärt är stor, är de som befinner sig i situation 2. Det rör sig om totalt 23 personer. Det är personer som är nära att avsluta institutionsvistelse och som inte har ordnat boende efter hemkomst, alternativt de som är kvar på institution enbart för att de inte har ett ordnat boende utanför institutionen. Det finns en stor ekonomisk besparing för socialnämnden i att avsluta en institutionsvistelse i rätt tid.

Det bedöms av vikt att göra liknande kartläggningar oftare än var femte år (genom Socialstyrelsen). Detta utifrån att mycket kan hända under fem år, att det är viktigt att vara uppdaterad på dessa förändringar för att på detta sätt finna, för socialtjänsten, effektiva arbetsmetoder för att motverka hemlösheten i kommunen.

Bilaga 1: Definition hemlöshet

Enkäten utgår från Socialstyrelsens definition av hemlöshet. Definitionen har arbetats om på så sätt att situation 1 är i enkäten uppdelad på två olika situationer. Likaså har inte situation 4 varit en del av enkäten.

Situation 1A- Akut hemlöshet

Personer som är hänvisade till akutboende, härbärge, jourboende, skyddade boenden eller motsvarande.

Situation 1B- Akut hemlöshet

Personer som sover i offentliga lokaler, utomhus, trappuppgångar, tält eller motsvarande.

Situation 2 - Institutionsvistelse och stödboende

En person är intagen/inskriven på antingen; kriminalvårdsanstalt, HVB, familjehem, SiS-institution eller stödboende inom socialtjänst/landsting/privat vårdgivare och ska flytta inom tre månader efter mätveckan, men utan egen bostad ordnad inför flytten/utskrivningen. Hit räknas även de personer som skulle ha skrivits ut/flyttat ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon egen bostad ordnad.

Situation 3 - Långsiktiga boendelösningar

En person bor i en av kommunen ordnad boendelösning som försökslägenhet, träningslägenhet, socialt kontrakt, kommunalt kontrakt eller motsvarande på grund av att personen inte får tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal där boendet är förenat med tillsyn, särskilda villkor eller regler.

Situation 4 - Eget ordnat kortsiktigt boende

En person bor tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar, bekanta, familj/släktingar eller har ett tillfälligt inneboende- eller andrahandskontrakt hos privatperson. Den uppgiftslämnande verksamheten har haft kontakt med personen av detta skäl och känner till att denna hemlöshetssituation gäller under mätveckan.

Socialnämnden

14.

Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan socialförvaltningen och Pingstförsamlingen i Jönköping – förlängning av tiden för överenskommelse med justering av målgrupp och förslag på en ny ersättningsmodell

Sn/2018:59 700

Sammanfattning

Överenskommelsen om samverkan mellan Jönköpings kommun och den idéburna sektorn ska motverka psykisk ohälsa och hemlöshet bland unga ensamkommande vuxna.

I regeringens höständringsbudget för 2018 (2018/19: 2) och budgetpropositionen för 2019 (2018/19:1), har ytterligare 195 miljoner kronor för gruppen avsatts för 2019, vilket motsvarar samma ersättning som för 2018. För gruppen tidigare ensamkommande barn som en gång anvisats till Jönköpings kommun och nu är unga vuxna som är kvar i asylprocess eller tillståndssökande, och som beräknas tillhöra gruppen som kommer att erhålla uppehållstillstånd på ”nya gymnasielagen”, är det av stor vikt att fortsatt samarbete med Pingstförsamlingen sker genom ingången överenskommelse om IOP.

Socialnämnden beslutade den 17 april 2018 att godkänna överenskommelsen om idéburet offentligt partnerskap mellan Jönköpings kommun och Pingstförsamlingen i Jönköping. Det togs inget beslut avseende ekonomiskt stöd för 2019 eftersom det då inte stod klart hur en fortsatt överenskommelse skulle finansieras.

I den överenskommelse som presenteras här, som gäller för perioden 2019-01-01 till 2019-06-31, har målgruppen förtydligats och en reviderad ersättningsmodell har tagits fram utifrån aktuell omvärldsbevakning.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-25

Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap

Pingstförsamlingens ekonomiska beräkning, daterad 2018-11-20

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

Förslag till socialnämnden

- Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan socialförvaltningen och Pingstförsamlingen i Jönköping för perioden 2019-01-01 till 2019-06-30, godkänns. Detta innebär en förlängning av nuvarande överenskommelse med justering av målgrupp och förslag på en ny ersättningsmodell.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn och unga direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter i och med att flertalet unga riskerar att hamna i hemlöshet. Enligt artikel 2 ska alla barn ha samma rättigheter och ingen får diskrimineras. I artikel 3 ska barns bästa komma i första rummet vid alla beslut som rör barn.

Ärende

På uppdrag av socialnämnden tog socialförvaltningen under april 2018 skyndsamt fram en överenskommelse om IOP med Pingstförsamlingen i Jönköping som primär partner. Överenskommelsen tog fasta på ensamkommande barn som fått sin ålder uppskriven eller fyllt 18 år, som studerar i Jönköping och som fått avvisningsbeslut och primärt inte bor på Migrationsverkets boende. I överenskommelsen för 2018 framgick också att Pingstförsamlingen även skulle inleda samverkan med Svenska kyrkan, Rädda barnen, Röda korset och andra ideella organisationer i syfte att erhålla avsatta medel från regeringen för den beskrivna målgruppen som befinner sig i Jönköpings kommun. Pingstförsamlingen har sammantaget erhållit 95 000 kr genom Svenska kyrkan, några andra bidrag har inte varit möjliga att få till stånd under 2018.

Syftet att teckna en överenskommelse om samverkan mellan Jönköpings kommun och den idéburna sektorn har varit att motverka psykisk ohälsa och hemlöshet bland unga ensamkommande vuxna. Jönköpings kommun har erhållit 2 miljoner kronor genom tillfälligt kommunbidrag för gruppen som avses i överenskommelsen, och Pingstförsamlingen genom Agapes vänner i Jönköping har i sin tur erhållit 750 000 kr av det tillfälliga kommunbidraget. För närvarande ger Pingstförsamlingen stöd till 63 ungdomar. De flesta av ungdomarna bor i familjer och integration i samhället sker på många olika sätt. För ungdomarna som kommer att få uppehållstillstånd på ”nya gymnasielagen” är det av särskilt stor vikt att deras fortsatta studier främjas, vilket är något som kan prioriteras vid boenden hos familjer.

Socialförvaltningen har inför förlängning av överenskommelsen om IOP för 2019 fört samtal med Pingstförsamlingens ekonomichef Göran Brengesjö och integrationssamordnare Ulrika Heidari. I förslaget om fortsatt överenskommelse om IOP har målgruppen förtydligats och en ny ersättningsmodell har tagits fram. Pingstförsamlingen har därefter inkommit med förslag på ekonomisk ersättning för 2019.

Förändringarna i överenskommelsen innebär att det nu än tydligare framgår att målgruppen omfattar: ensamkommande ungdomar som kommit till Sverige och som anvisats till Jönköpings kommun, är i åldrarna 18-21 år och har fått beslut om avslag på asylansökan men sökt eller fått uppehållstillstånd på ”nya gymnasielagen”. Förtydligandet innebär att unga vuxna från andra kommuner

eller unga vuxna som kommer att få lagakraftvunna utvisningsbeslut inte kan omfattas av stödet som avses i överenskommelsen.

Ersättningsmodellen som tagits fram bygger på en rörlig och en fast ersättning till Pingstförsamlingen. Pingstförsamlingen kommer en gång per månad att debitera socialförvaltningen en rörlig kostnad om 3000 kr per ungdom som ingår i gruppen för överenskommelsen. Om ungdomar under överenskommelsetiden får beslut om utvisning sänks kommunens ersättning med 3000 per ungdom och månad. Genom den föreslagna rörliga ersättningen säkras att kommunens ersättning till Pingstförsamlingen motsvarar definierad målgrupp för överenskommelsen. Utöver den rörliga kostnaden utgår en fast kostnad för integrationssamordnaren och aktivitet, motsvarande 13000 kr och 3000 kr per månad.

I regeringen Höständringsbudget för 2018 (2018/19: 2) och budgetpropositionen för 2019 (2018/19:1) har ytterligare 195 miljoner kronor för gruppen avsatts för 2019, vilket motsvarar ersättningen för 2018. Med stor sannolikhet kommer Jönköpings kommun att erhålla ca 2 miljoner kronor även för 2019. Om så inte skulle ske, kan ersättning till Pingstförsamlingen finansieras genom den statliga ersättningen som kommunen erhåller för dessa unga vuxna. Kommunen erhåller 750 kr per ungdom och dygn vid uppehållstillstånd. Om exempelvis 20 av de 53 ungdomarna som för närvarande får stöd genom Pingstförsamlingen får uppehållstillstånd, erhåller kommunen totalt 450 000 per månad för dessa. Om Pingstförsamlingen har 53 ungdomar ersätts Pingstförsamlingen med 175 000 kr och resterande belopp om 275 000 kr förs över till kommunens verksamheter för ensamkommande barn.

Det är av stor vikt att överenskommelsen om IOP förlängs för även 2019 då många unga vuxna i gruppen ingår i Migrationsverkets beräkningar för unga vuxna, tidigare ensamkommande, som kommer att få uppehållstillstånd på den ”nya gymnasielagen”. Fortsatt integration för unga vuxna med uppehållstillstånd behöver prioriteras genom överenskommelsen.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Åsa Jonsson Sköld
Funktionschef

Beslutet expedieras till:

Karl Gudmundsson
Åsa Jonsson Sköld
Annika Åberg
Marie Andersson

Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap

Målgrupp: Ensamkommande ungdomar som kommit till Sverige och som anvisats till Jönköpings kommun, är i åldrarna 18-21 år, har fått beslut om avslag på asylansökan och sökt eller fått uppehållstillstånd på "nya gymnasielagen".

Bakgrundsförutsättningar för avtalet

Syftet med att teckna en överenskommelse om samverkan mellan Jönköpings kommun och den idéburna sektorn är att motverka psykisk ohälsa och hemlöshet bland unga ensamkommande vuxna. Målet är att utveckla samverkan mellan Jönköpings kommun och den idéburna sektorn för grupper där den idéburna sektorn kan utgöra en viktig aktör inom välfärdsutvecklingen. Ett Idéburet - offentligt partnerskap (IOP) ger möjlighet för båda parter att uppfylla syfte och mål.

Regeringen har för 2019 aviserat om ytterligare 195 miljoner kronor till Sveriges kommuner för att ensamkommande ungdomar som fått avslag på sin asylansökan ska kunna stanna kvar i kommunen under hela sin asyl- och överklagandeprocess. För 2019 kommer stödet, som ges till ensamkommande unga vuxna genom Pingstförsamlingen i Jönköping, antingen finansieras genom fortsatt tillfälligt kommunbidrag och/eller genom statlig schablonersättning om 750 kronor per ungdom och dygn.

Värdegrund

Partnerskapet ska bygga på respekt inför varandras olika förutsättningar, öppenhet och dialog som karaktäriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet och förståelse. Även långsiktighet, transparens och acceptans för kritik är centrala i den värdegrund som denna överenskommelse vilar på. Vidare bygger överenskommelsen på varsam och respektfull hantering av de erhållna medlen.

Samarbeten mellan de samverkande parterna ska kännetecknas av öppenhet och gemensamt lärande och parterna förbinder sig att:

- Sträva efter ett öppet, flexibelt och prestigelöst förhållningssätt till varandra som samverkansparter.
- Samverka för ett gemensamt lärande kring målgruppen och målgruppens behov.

Partners

Detta IOP är inrättat mellan:

Offentlig sektor: Socialförvaltningen Jönköpings kommun

Idéburen sektor: Pingstförsamlingen i Jönköping

Samtliga organisationer som tillkommer ska vara icke vinstdrivande, partipolitiskt obundna och arbetar utifrån alla människors lika värde.

Parternas inbördes relation

Undertecknande parter i detta avtal betraktas som självständiga och jämbördiga aktörer. Varje parts integritet och oberoende ska respekteras. Parterna ansvarar var för sig eller i samverkan för socialt stöd till målgruppen och varje parts särart och mervärde ses som en tillgång för partnerskapet.

Kommunikation

Det sociala stödet till målgruppen kräver kontinuerlig kommunikation mellan de olika parterna. Det är alla parters ansvar att upprätthålla kontakten mellan varandra och med socialförvaltningen i Jönköpings kommun. Enligt socialnämndens beslut 2018-03-20 ska: "socialtjänsten hos den ideella aktören ha en anställd och avlönad kontaktperson/samordnare att samverka med, vilket (till del) kan täckas av den kommunala ersättning som det idéburna-offentliga partnerskapet bygger på".

Finansiering och betalningsvillkor

Pingstförsamlingen debiterar socialförvaltningen en rörlig kostnad om 3000 kronor/månad per ung vuxen i åldern 18 år och till och med första halvåret de fyller 20 år. Avräkning sker varje månad den 20:e och avser stödet för månaden därpå. En fast kostnad om 16 000 kronor tillkommer månadsvis, vilket avser 13 000 kronor för 30 % integrationssamordnare och 3000 kronor för aktivitet.

Överenskommelsestid

Överenskommelsen gäller från 2019-01-01 – 2019-06-30.

Redovisning

Redovisning av hur medlen använts under 2019 sker under socialnämndens sammanträde i maj 2019.

Underskrifter

Denna överenskommelse är upprättat i likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Ulrika Heidari,
Pingstförsamlingen i Jönköping

Göran Brengesjö,
Pingstförsamlingen i Jönköping

Åsa Jonsson-Sköld, Socialförvaltningen

Från: Göran Brengesjö <goran.brengesjo@pingstjonkoping.se>

Skickat: den 20 november 2018 11:18

Till: Åsa Jonsson Sköld <asa.jonsson-skold@jonkoping.se>

Kopia: Ulrica Heidari <ulrica.heidari@pingstjonkoping.se>

Ämne: Underlag för IOP 2019

Hej Åsa,

Ulrica och jag har gått igenom de som får hjälp genom oss idag och tittat på antalet grabbar och deras ålder.

Idag är det 64 unga män födda 1998-2000 som får hjälp genom vårt nätverk med främst bostad.

Fördelningen är denna:

Födda 1998 11st

Födda 1999 el 2000 53st

Naturligtvis har vi uppgifter på vem det är och hur deras situation ser ut så att vi inte bara betalar på önskan.

Vid vårt möte var inte Ulrica Heidaris insats uppe för diskussion, men för att kunna bedriva det vi gör är hon helt nödvändig.

Under 2018 har 30% av lön och lönebikostnaderna täckts av IOP pengarna. Vilket vi öppet redovisat.

Vi önskar att det skall gå att räkna in det även 2019. Därför tänker vi att den kostnaden, 13.000/månad alltid täcks av månatliga IOP-pengar och som inte regleras med hur många grabbar som vi har med i uppställningen till Socialförvaltningen varje månad. Dessutom har vi en summa på 3000kr/mån som används för aktiviteter inom ramen för Agape nätverket som behandlas på samma sätt som Ulricas lön.

Beräkningsunderlag:

53 personer födda 99/00 x 3000kr/månad=	159.000kr
Lön ulrica 30% inkl lönebikostnader=	13.000kr
Agape aktiviteter=	3.000kr
Summa utgångsläge:	175.000kr/månad

I dagsläget har ligger vi på en kostnads nivå per månad som motsvarar denna nivå.

Framöver skulle då nivån variera beroende på hur många de 53 personerna är vid varje avstämningstidpunkt.

Har du frågor så återkom så skall vi försöka reda ut även dessa,

Med vänlig hälsning

Göran Brengesjö

Administrativ chef

Pingstförsamlingen i Jönköping

goran.brengesjo@pingstjonkoping.se

+46 36 196405

Box 620
551 18 JÖNKÖPING

Socialnämnden

15.

Slutrapport rörande strategi för en sammanhållen, innovativ, långsiktig och hållbar socialtjänst

Sn/2018:190 700

Sammanfattning

Socialnämnden respektive äldre- och barnnämnden i Jönköpings kommun beslutade i september 2012 en strategi för en sammanhållen, innovativ, långsiktig och hållbar socialtjänst. Enligt den tidsplan som nämnderna antog ska strategin gälla för en period av sex år fram till 2018. Sedan tidigare har nämnden hanterat två delrapporter 2014 och 2016. Aktuellt ärende avser behandlingen av den avslutande slutrapporten.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2018-11-19

Slutrapport i bilaga: *1 sammanhållen socialtjänst*

Förslag till socialnämnden

- Rapporten; *1 sammanhållen socialtjänst*. Slutrapport rörande strategi för en sammanhållen, innovativ, långsiktig och hållbar socialtjänst godkänns.

Ärende

DIALOGEN kan beskrivas som en utvecklingsstrategi med fokus på systematiska förbättringsarbeten. Den fokuserar på att utveckla processer och flöden som alternativ till omfattande organisatoriska förändringar. Dialogen handlar om att utveckla systematiskt förbättringsarbete som utgår från medborgarens behov. DIALOGEN handlar bland annat om att stärka lokala initiativ från medarbetare och ta tillvara kunskaper genom att stödja erfarenhetsutbyte och organisatoriskt lärande.

DIALOGEN handlar om att stärka socialförvaltningens förmåga att arbeta med förbättringar i de verksamheter som dagligen möter medborgarna. Därför är det viktigt att medarbetarna på sina enheter kan utgå från problem och störningar i vardagsarbetet som potentiella förbättringsområden. Centralt i DIALOGEN är att arbeta problembaserat med metoder som på ett enkelt sätt kan minska onödigt arbete och frilägga mer tid till värdeskapande arbete. Som utvecklingsstrategi har DIALOGEN haft följande syften:

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se
Fax diariet 036-10 77 85

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

- att fokusera mer på arbete som skapar värde för brukare och medborgare
- att standardisera fler verksamhetsprocesser där man kan dra nytta av att flera agerar på samma sätt
- att förbättra arbetet med att identifiera slöserier, sådant som varken bidrar till att lösa en arbetsuppgift eller bidrar med värde för medborgaren
- att på ett systematiskt sätt pröva och följa upp olika åtgärder i syfte att förbättra verksamhetens processer och kvalitet
- att tillgodose nuvarande och förändrade behov med tillgängliga ekonomiska resurser.

Tre rapporter summerar arbetet med DIALOGEN

Redan när förvaltningen påbörjade arbetet med DIALOGEN planerades hur arbetet skulle dokumenteras. Förvaltningens uppfattning var och är fortfarande att det råder ett stort underskott på rapporter och dokument där de som organiserat och genomfört förbättringsarbete beskriver och analyserar det. I arbetet med DIALOGEN ville förvaltningen göra annorlunda. Under de sex år som arbetet pågått har förvaltningen vartannat år sammanställt en rapport med ambitionen att varje rapport ska kunna ”stå för sig själv”. Syftet var alltså inte att skapa en serie rapporter som bara beskrev vad som gjorts sedan förra rapporten. Istället ville förvaltningen sammanställa rapporter som lyfte fram olika perspektiv från utvecklingsarbetet. I. Den första rapporten *100 initiativ från DIALOGEN* sammanställdes 2014 och beskriver hur förvaltningen arbetat och arbetar med förbättringsarbeten i verksamheten. Den får utgöra exempel på den mångfald av förbättringar som vi gjort under hela sexårsperioden. Förvaltningens andra rapport, *10 förbättringar från DIALOGEN*, som kom 2016, tillförde ett nytt perspektiv. Eftersom DIALOGEN ytterst handlar om att skapa värde för medborgaren visade förvaltningen med stöd av följeforskning hur förvaltningen i tio projekt hade skapat förbättringar som på ett tydligt sätt tillförde ett sådant värde. I den tredje rapporten, *1 sammanhållen socialtjänst* vill förvaltningen tillföra ytterligare ett perspektiv. Den är en summering av lärdomar som erfarits under resan, bland annat om att driva ett systematiskt förbättringsarbete. Vissa aspekter är mer centrala än andra och dessa försöker förvaltningen lyfta fram och beskriva i den här avslutande rapporten.

Allra ytterst så är aktuell rapport en sammanfattning och en slutrapportering av det uppdrag – att arbeta med DIALOGEN – som socialförvaltningen fick av nämnderna. Förvaltningen har under denna tid utvecklat ett arbetssätt som förvaltningen vill kunna förmedla till nya medarbetare och chefer. Förvaltningen ser dessutom ett stort intresse från andra kommuner, medborgare och andra samverkanspartner. Rapporten är därmed ett sätt att sprida våra erfarenheter till många andra, men också ett tidsdokument. Framtida generationer av förtroendevalda, chefer och medarbetare kanske kan använda den för att bättre förstå socialtjänstens utvecklingsresa.

Förvaltningens övervägande

Ett stort antal förbättringsarbeten har genomförts och det salutogena perspektivet har varit ett av flera bärande perspektiv. Förvaltningen har med stöd av följeforskning utvärderat hur dessa förbättringar bidragit till ett värde för medborgaren och utvecklat kompetens i att redovisa resultaten från förbättringsarbeten. Nämndernas verksamhetsberättelser visar på en rad resultat där förvaltningens verksamheter utmärker sig positivt i jämförelse med andra kommuner. Socialförvaltningen redovisar sedan 2016 även enskilda enheters prestationer vad gäller resultat och förbättringsarbeten via kommunens hemsida. Detta innebär att socialförvaltningen idag tillhör en av Sveriges mest transparenta socialförvaltningar vad gäller redovisning av det värde som skapas för medborgare och brukare. Inom arbetet med DIALOGEN har förvaltningen och nämnderna genomfört ett stort antal genomlysningar av olika verksamheter, där man gått ännu mer på djupet vad gäller kvalitet och värdeskapande.

Ständiga förbättringar har varit en viktig del av DIALOGEN och för att kunna följa upp hur detta sker, har förvaltningen bland annat byggt upp en systematik för återkommande revisioner i verksamheten. Förvaltningen ser att andelen enheter som påbörjat ett systematiskt förbättringsarbete ökar för varje år sedan arbetet med DIALOGEN initierades. Förvaltningen har också stärkt och utvecklat redovisningen av kvalitetsarbetet. Sedan 2015 redovisas resultat- och kvalitetsberättelser för samtliga enheter, som blivit möjliga genom en tydligare struktur och systematik kring verksamhetsplanering och uppföljning. Dessutom görs årliga egenkontroller av det systematiska kvalitetsarbetet.

Ända sedan DIALOGEN startade har målet varit att arbetet ska mynna ut i ett ledningssystem för kvalitet. Med detta menar förvaltningen att vårt utvecklingsarbete ska vara så strukturerat och dokumenterat att det går att beskriva det som ett sådant system. Så småningom kunde förvaltningen se att förvaltningen kommit till den nivå i innehåll och omfattning att detta var möjligt och under 2018 antog ansvariga nämnder det aktuella ledningssystemet. När vi nu avrapporterar arbetet med DIALOGEN 2018 har vi därmed säkerställt att DIALOGEN framöver lever vidare som vårt ledningssystem för kvalitet.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Stefan Österström
Biträdande socialdirektör

Beslutet expedieras till:

Karl Gudmundsson
Stefan Österström

Socialnämnden

16.

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2018 inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen

Sn/2018:17 700

Sammanfattning

En gång per kvartal ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) och 9 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska också redovisa hur många av besluten som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-23.

Statistikrapport, daterad 2018-11-23.

Förslag till socialnämnden

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse och statistikrapport över de beslut inom funktionshinderomsorgen och individ- och familjeomsorgen som har rapporterats till Inspektionen för vård och omsorg för tredje kvartalet 2018 lämnas till kommunfullmäktige.

Ärende

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet berör barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Nämndens beslut i ärendet påverkar inte barn men däremot påverkas barn om det stöd som de har beviljats inte verkställs inom rimlig tid. De aktuella barnens deltagande i samhällslivet kan begränsas och föräldrarna kan påverkas i sin roll om de inte får det stöd de behöver.

Bakgrund

Kommuner ska inom skälig tid verkställa sina beslut om bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS. En gång per kvartal sker rapportering till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) av alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS, som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet och

som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Detta i enlighet med bestämmelserna i 16 kap 6 f § SoL och 28 f § LSS.

Enligt 16 kap 6 h § SoL och 28 h § LSS ska socialnämnden en gång per kvartal lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över dessa beslut. Nämnden ska ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Orsaker till ej verkställda beslut

De huvudsakliga skälen till att besluten inom funktionshinderomsorgen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum, eller inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts, är främst resursbrist. När det gäller bostad med särskild service så har kommunen inte tillräckligt med boendeplatser för målgruppen vilket innebär att erbjudanden får göras utanför kommungränsen. Flera individer väljer så att istället vänta på att få ett boendeerbjudande inom kommunen. Gällande insatsen kontaktperson finns svårigheter att rekrytera kandidater som lämpar sig för uppdraget och problem med matchning uppstår inte sällan. I ett flertal ärenden har den enskilde tackat nej till erbjudande, meddelat att hen vill avvakta med verkställighet eller inte kommit till inplanerade möten med uppdragstagare eller personal. Vad gäller insatsen daglig verksamhet för personer med psykiska funktionshinder tillämpar Jönköpings kommun en arbetsmodell som innebär att den enskilde inledningsvis träffar en arbetskonsulent innan en placering görs. Detta innebär att tiden för verkställande drar ut, då beslutet inte är att betrakta som verkställt innan den enskilde har en specifik placering.

Det huvudsakliga skälet till att besluten inom individ- och familjeomsorgen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum är att det finns svårigheter att rekrytera familjehem/kontaktperson som matchar den enskilde, samt ett ökat inflöde till familjebehandling.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Anette Nero
Stabsadministratör

Beslutet expedieras till:
Stadskontoret
Revisorerna

Funktion: Individ och familjeomsorgen IFO

Typ av beslut Datumintervall begynnande beslut – till verkställighet eller inrapportering.	Sammanställning Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt Information om ärenden	Antal, olika kategorier	Kön
<i>Antal beslut om familjehem enligt SoL: 1</i> 4-7 månader, antal: 1 8- 11 månader, antal: 0 12> månader eller längre, antal: 0	Ej verkställt på grund av resursbrist, ej hittat lämpligt familjehem.	Ej verkställt: 1	K
<i>Antal beslut om kontaktperson enligt SoL: 5</i> 4-7 månader, antal: 5 8- 11 månader, antal: 0 12> månader eller längre, antal: 0	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragsgivare. Vill starta upp efter sommaren.	Ej verkställt: 3 Verkställt: 2	4 K 1 M
<i>Antal beslut om familjebehandling enligt SoL: 7</i> 4-7 månader, antal: 6 8- 11 månader, antal: 1 12> månader eller längre, antal: 0	Ökat inflöde av akuta och prioriterade ärenden till familjebehandling. Väntetid på familjebehandling. Resursbrist.	Ej verkställt: 5 Verkställt: 2	2 K 5 M
<i>Antal beslut om kontaktfamilj enligt SoL: 4</i> 4-7 månader, antal: 3 8- 11 månader, antal: 0 12> månader eller längre, antal: 1	Behovet av kontaktfamilj upphörde, tackat nej till erbjudande, utredning pågår.	Ej verkställt: 1 Verkställt: 2 Avslutad utan verkställande: 1	2 K 2 M

Funktion: Funktionshinderomsorgen FO

Typ av beslut Datumintervall begynnande beslut – till verkställighet eller inrapportering.	Sammanställning Verkställt/ Avbrott i verkställighet/ Avslutad utan att verkställas/ Ej verkställt Information om ärenden	Antal, olika kategorier	Kön
<i>Antal beslut om boendestöd enligt SoL: 5</i> 4-7 månader, antal: 4 8- 11 månader, antal: 0 12> månader eller längre, antal: 1	Tveksam/vill inte ha/avsagt sig insatsen. Avbokar planerade besök Går inte att få tag på personen.	Ej verkställt: 2 Verkställt: 1 Avslutad utan verkställande: 2	2 K 3 M
<i>Antal beslut om Ledsagarservice enligt LSS: 2</i> 4-7 månader, antal: 2 8- 11 månader, antal: 0 12> månader eller längre, antal: 0	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragsgivare.	Ej verkställt: 1 Verkställt: 1	1 K 1 M

Antal beslut om kontaktperson enligt LSS: 24 4-7 månader, antal: 19 8- 11 månader, antal: 2 12> månader eller längre, antal: 3	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragsgivare.	Ej verkställt: 10 Verkställt: 12 Avslutad utan verkställande: 2	15 K 9 M
Antal beslut om kontaktperson enligt SoL: 11 4-7 månader, antal: 8 8- 11 månader, antal: 2 12> månader eller längre, antal: 1	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare. Avsagt sig insatsen.	Ej verkställt: 1 Verkställt: 7 Avslutad utan verkställande: 3	6 K 5 M
Antal beslut om korttidsvistelse enligt LSS:3 4-7 månader, antal: 1 8- 11 månader, antal: 2 12> månader eller längre, antal: 0	Familjen har valt att säga upp stödfamiljen. Har nu korttids i väntan på ny stödfamilj. Avslutar på egen begäran/ Plats finns men vårdnadshavare har inte kommit på avtalade tider.	Ej verkställt: 2 Verkställt: 0 Avslutad utan verkställande: 1	1 K 2 M
Antal beslut om bostad för vuxna enligt LSS: 30 4-7 månader, antal: 18 8- 11 månader, antal: 6 12> månader eller längre, antal: 6	Den enskilde har tackat nej till erbjudande. Resursbrist, t ex saknar ledig bostad	Ej verkställt: 18 Verkställt: 8 Avslutad utan verkställande: 4	10 K 20 M
Antal beslut om permanent bostad enligt SoL: 2 4-7 månader, antal: 0 8- 11 månader, antal: 2 12> månader eller längre, antal: 0	Har varit beviljad korttids i väntan på boende. Resursbrist, t ex saknar ledig bostad	Verkställt: 2	1 K 1 M
Antal beslut om avlösarservice i hemmet enligt LSS: 2 4-7 månader, antal: 2 8- 11 månader, antal: 0 12> månader eller längre, antal: 0	Vill ej ha insatsen.	Ej verkställt: 2	2 M
Antal beslut om daglig verksamhet enligt LSS: 26 4-7 månader, antal: 13 8- 11 månader, antal: 4 12> månader eller längre, antal: 9	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare Träffar arbetskonsulent. Är i introduktion.	Ej verkställt: 20 Verkställt: 6	11 K 15 M
Antal beslut om dag verksamhet enligt SoL: 39 4-7 månader, antal: 20 8- 11 månader, antal: 5 12> månader eller längre, antal: 14	Träffar arbetskonsulent/ Är i introduktion. Resursbrist.	Ej verkställt: 25 Verkställt: 8 Avslutad utan verkställande: 6	21 K 18 M

Meddelanden

- a) Beslut från kommunstyrelsen, 2018-11-07, § 302, Yttrande över betänkandet "Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande" samt den kompletterande promemorian "Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande"
(Dnr: Sn 2018:112)
- b) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-10-04, Verksamhetstillsyn efter klagomål
(Dnr: Sn 2018:117)
- c) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-10-04, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:126)
- d) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-19, Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB)
(Dnr: Sn 2018:28)
- e) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:109)
- f) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:116)
- g) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:152)
- h) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:155)
- i) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:158)
- j) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:159)
- k) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:166)

- l) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-20, Tillsyn av ungdomsärende i Jönköpings kommun
(Dnr: Sn 2018:80)
- m) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-27, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:117)
- n) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-11-30, Tillsyn av socialnämnden i Jönköpings kommun
(Dnr: Sn 2018:197)
- o) Beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), 2018-12-04, Tillsyn av ej verkställt beslut
(Dnr: Sn 2018:148)
- p) Aktuellt från socialförvaltningen november 2018
- q) Protokoll från socialförvaltningens samverkansgrupp, 2018-12-10

Socialnämnden godkänner redovisningen.

Anmälan om delegationsbeslut

- a) Beslut i Lex Sarah-ärende, funktionshinderomsorgen, daterat 2018-10-30, 2018-11-13, 2018-11-19, 2018-11-22 samt 2018-11-28
- b) Beslut i Lex Sarah-ärende, individ- och familjeomsorgen, daterat 2018-11-08, 2018-11-16, 2018-11-28, 2018-11-29 samt 2018-12-06.
- c) Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Begäran om yttrande och handlingar till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avser ej verkställt beslut enligt LSS
(Dnr: Sn 2018:201)
- d) Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Begäran om yttrande och handlingar
(Dnr: Sn 2018:108)
- e) Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Begäran om yttrande och handlingar
(Dnr: Sn 2018:203)
- f) Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
(8.5-9287/2018-1)

Socialnämnden godkänner redovisningen